

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลยุทธ์ผังสัมพันธ์ของความหมายที่มี
ต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
EFFECT OF USING PSQ5R STRATEGY AND SEMANTIC MAPPING STRATEGY ON
ANALYSIS READING ABILITY OF MATHAYOMSUKSA 5 STUDENTS

ชนิตา ยักครินทร์

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายที่มี
ต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

EFFECT OF USING PSQ5R STRATEGY AND SEMANTIC MAPPING STRATEGY ON
ANALYSIS READING ABILITY OF MATHAYOMSUKSA 5 STUDENTS

CHANITA YAKKHARIN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Educational Science & Learning Management)
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2023

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ของ

ชนิตา ยักครินทร์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ สัจจพิบูล)

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินดีเสนา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณโรจน์รัตนาดำรง ไชยศรี)

ชื่อเรื่อง	ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของ ความหมายที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5
ผู้วิจัย	ชนิตา ยักครินทร์
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2566
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภวรรณ สัจจพิบูล

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับผังสัมพันธ์ของความหมายกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 74 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากนั้นเลือกกลุ่มทดลองด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 37 คน และกลุ่มควบคุมอีก 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบด้วย t-test for dependent และ t-test for independent ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการทดลองสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์, กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย, ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

Title	EFFECT OF USING PSQ5R STRATEGY AND SEMANTIC MAPPING STRATEGY ON ANALYSIS READING ABILITY OF MATHAYOMSUKSA 5 STUDENTS
Author	CHANITA YAKKHARIN
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2023
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Suppawan Satjapiboon

The purposes of this research are as follows: 1) to compare the analysis reading ability of Mathayomsuksa Five students before and after they taught using the PSQ5R strategy and Semantic Mapping strategy; and 2) to compare the analysis reading ability of Mathayomsuksa Five students taught using a PSQ5R strategy and a Semantic Mapping strategy with those taught with conventional instruction. The samples in this study were two classrooms of Mathayomsuksa Five students at Prakanongpittayalai School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2, in the Bangkok province. There were 74 students chosen by cluster sampling, with 37 students in the experimental group and 37 students in the control group. The research instruments included the following: 1) lesson plans with a PSQ5R strategy and a Semantic Mapping strategy; 2) lesson plans for conventional instruction. The data were analyzed by mean (M), standard deviation (SD), a dependent t-test and independent t-test. The results revealed the following: 1) the analysis reading ability of Mathayomsuksa Five students taught with a PSQ5R strategy and a Semantic Mapping strategy posttest were significantly higher than the pretest at .05 level; and 2) the analysis reading ability of Mathayomsuksa Five students taught with a PSQ5R strategy and a Semantic Mapping strategy were significantly higher than those taught using conventional instruction at a level of .05.

Keyword : PSQ5R strategy, Semantic mapping strategy, Analysis reading ability

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความเมตตาและช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ สัจจพิบูล ที่คอยให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ที่แนะ แก้ไขข้อบกพร่อง และร่วมพัฒนาจนปริญญาานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี อีกทั้งยังเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อัษฎพล อินต๊ะเสนา ที่ได้กรุณาเป็นประธาน ในการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ในครั้งนี้ พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์ ต่อการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านด้วยความเคารพ เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ โรจนรัตน์ดำรง ไชยศรี ที่ได้กรุณาเป็น คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ในครั้งนี้ พร้อมทั้งได้ช่วยให้คำแนะนำในการปรับปรุง แก้ไข จนทำให้ปริญญาานิพนธ์เสร็จสิ้นสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ สுவทันพรกุล อาจารย์ ดร.อดิสรณ์ เรืองกิจจามันท์ ครุณีภาพร คล้ายยวงทอง ครุณีรุบล นาทอง และครูปรัดณี บัวพากูเขียว ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจทานแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และพัฒนาเครื่องมือที่นำไปใช้ในการวิจัยนี้

ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ กลุ่มมหาวิทยาลัยการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ที่คอยให้กำลังใจและ ช่วยเหลือด้วยความปรารถนาดีเสมอมา และขอขอบคุณเอ็นซีทีที่เตรียมที่ได้มอบความฝัน ความหวัง และกำลังใจ ผ่านเสียงร้องและบทเพลง ทำให้ผู้วิจัยมีพลังใจในการก้าวข้ามผ่านอุปสรรคต่าง ๆ

ขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา คุณย่า และขอบคุณน้องสาวที่ให้การสนับสนุน ในทุกด้าน เป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุด และเป็นเบื้องหลังความสำเร็จทุกอย่างในชีวิตของผู้วิจัย

คุณประโยชน์อันพึงมีจากปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่บิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ชนิตา ยักครินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	8
ความสำคัญของงานวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
กรอบแนวคิดในการวิจัย	12
สมมติฐานการวิจัย.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย.....	15
1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ ภาษาไทย.....	15
1.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย พุทธศักราช 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)	17

2. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์	21
2.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	21
2.2 ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	22
2.3 ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	25
2.4 ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์	31
2.5 องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	32
2.6 การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์	37
3. กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์.....	41
3.1 ความหมายและลักษณะของกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์.....	41
3.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์.....	42
3.3 ขั้นตอนของกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์.....	48
4. กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย	50
4.1 ความหมายของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย.....	50
4.2 ลักษณะสำคัญของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย	52
4.3 หลักการของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย.....	53
4.4 รูปแบบของฝังสัมพันธ์ของความหมาย.....	54
4.6 การจัดการเรียนการสอนอ่านด้วยกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย	61
4.7 ลักษณะสำคัญของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายที่ส่งผลต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์	66
4.8 ข้อดีและประโยชน์ของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย	67
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	68
5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์.....	68
5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ความหมาย.....	72
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	75

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	75
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
3. สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
4. ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	84
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	86
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	90
สรุปผลการวิจัย	92
อภิปรายผลการวิจัย	92
ข้อเสนอแนะ	95
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือ	108
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย	111
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ	126
ภาคผนวก ง แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	141
ภาคผนวก จ ตารางผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์	160
ประวัติผู้เขียน	165

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 มาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4-6.....	16
ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์.....	36
ตาราง 3 เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ ของความหมาย	77
ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับ กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ	81
ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์เนื้อหาและระดับความสามารถของแบบทดสอบ	83
ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง.....	84
ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของ ความหมายก่อนการทดลองและหลังการทดลอง.....	88
ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของ ความหมายกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ.....	89
ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิง วิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	161
ตาราง 10 แสดงค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถใน การอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ	162
ตาราง 11 แสดงค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถใน การอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ข้อสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ	163
ตาราง 12 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย	164

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	13
ภาพประกอบ 2 แผนผังเชิงเล่าเรียงตามลำดับเหตุการณ์.....	55
ภาพประกอบ 3 แผนผังเชิงบรรยาย	56
ภาพประกอบ 4 แผนผังเชิงเปรียบเทียบ	56
ภาพประกอบ 5 แผนผังเชิงจำแนกประเภท	57
ภาพประกอบ 6 แผนผังรูปแมงมุม	58
ภาพประกอบ 7 แผนผังรูปขั้นบันได	59
ภาพประกอบ 8 แผนผังแบบแสดงเหตุและผล	59
ภาพประกอบ 9 แผนผังแบบแสดงเหตุและผลหลายประการ	60
ภาพประกอบ 10 แผนผังแบบเปรียบเทียบ	60
ภาพประกอบ 11 ตัวอย่างการทำผังสัมพันธ์ของความหมาย เรื่อง วิถีประชาธิปไตยของอเมริกา	63
ภาพประกอบ 12 ตัวอย่างผังสัมพันธ์ของความหมายของคำศัพท์	65
ภาพประกอบ 13 ตัวอย่างผังสัมพันธ์ของความหมายที่เชื่อมโยงคำศัพท์	65

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การอ่านถือเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะโลกยุคปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมาก ข้อมูลข่าวสารก็มีจำนวนมาก และพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ บางครั้งก็ไม่ได้สื่อความหมายออกมาโดยตรง ดังนั้น ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องรู้จักวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ และความถูกต้องของข้อมูล รู้จักแยกแยะรายละเอียด ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากข้อมูลข่าวสารที่ตนเองได้รับ ดังที่ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2551: 4-6) กล่าวไว้ว่า “การอ่านเป็นหัวใจของการเรียนรู้” ซึ่งจะต้องมีการจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมพัฒนาทักษะดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ใช้เวลาในการฝึกฝนอยู่เสมอจนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่าน เป็นคนช่างคิด ช่างเขียน กล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ มีสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมใหม่ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ อัจฉรา ประดิษฐ์ (2552: 13) ที่ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ เป็นรากฐานของการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ผู้ที่มีทักษะในการอ่านจะมีมุมมองและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รวมทั้งเป็นคนยืดหยุ่น ปรับตัวเข้ากับสังคมและพัฒนาสังคมได้ เช่นเดียวกับ กิตติกาญจน์ อินทเกตุ (2557: 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่จำเป็นต่อการพัฒนามนุษย์ให้มีสติปัญญาสูงชัน เกิดความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาด้านจิตใจให้เจริญงอกงาม พัฒนามนุษย์ให้เป็นผู้ที่รู้เท่าทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ยิ่งในยุคปัจจุบันสังคมไทยมีความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว วิทยาการใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้คนในสังคมมีการติดต่อสื่อสารและรับข่าวสารได้มากมายหลายรูปแบบ การอ่านจึงเป็นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่โลกกว้าง เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างและพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับ ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2553: 53) กล่าวว่า การอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยพัฒนาและเสริมสร้างทักษะพื้นฐานอื่น ๆ ให้ผู้อ่านมีการพัฒนาและความก้าวหน้าในการอ่านอีกด้วย จึงสรุปได้ว่า การอ่านนั้นมีความสำคัญต่อการศึกษาและการพัฒนาอาชีพ ผู้ที่อ่านมากย่อมได้รับประสบการณ์จากการอ่านมาก สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้

หากแบ่งการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ

- 1) การอ่านขั้นพื้นฐาน เช่น การอ่านจับใจความ การอ่านตีความ และ
- 2) การอ่านขั้นสูง เช่น

การอ่านเชิงวิเคราะห์ การอ่านประเมินค่า และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยการอ่านที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของโลกและสังคมปัจจุบัน คือ การอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การอ่านเนื้อหาอย่างละเอียดเพื่อให้ได้ใจความครบถ้วน แล้วจึงแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น แล้วพิจารณาส่วนต่าง ๆ ว่ามีความหมายและความสำคัญอย่างไร แต่ละส่วนสัมพันธ์กับส่วนอื่น ๆ อย่างไรบ้าง ดังที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2547: 3) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า การแยกแยะรูปแบบของงานเขียนว่าเป็นประเภทใด แล้วพิจารณาเนื้อหาว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพราะเหตุใดหรือทำไม พิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดว่าประกอบด้วยอะไรบ้างหรือประกอบกันอย่างไร วิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่งเพื่อทราบจุดมุ่งหมายที่อยู่เบื้องหลังผ่านการใช้ภาษาและถ้อยคำ สอดคล้องกับ พรสุตา อินทร์สาน (2554: 22) ได้กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องหรือสิ่งที่อ่าน สามารถแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร สามารถสรุปเรื่อง ข้อคิดและประเมินคุณค่าจากเรื่องทีอ่านตามแนวคิดของผู้เขียนได้ เช่นเดียวกับ โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2551: 47) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านเพื่อแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องโดยพิจารณาจากรูปแบบของงานเขียน สาระสำคัญ และน้ำเสียงของผู้แต่ง และเช่นเดียวกับ วิชรา เล่าเรียนดี (2550: 10) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่าเป็นความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล และเชื่อมโยงความหมายต่าง ๆ เข้าด้วยกัน การอ่านเชิงวิเคราะห์ประกอบด้วยขั้นตอนการแยกรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องที่อ่านก่อนจะรวมกันเป็นเรื่องใหญ่ ๆ การหาข้อมูลและพิจารณาข้อมูลในแต่ละรายละเอียดว่าจำเป็นและสัมพันธ์กันอย่างไร การพิจารณาความคิดเห็นอื่น ๆ ประกอบ และการสรุปตามฐานข้อมูลที่มี

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้การอ่านเป็นสาระที่ 1 ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ตัวชี้วัดที่ 3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล และตัวชี้วัดที่ 5 วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล จากสองตัวชี้วัดที่กล่าวไปข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของสาระการอ่าน และการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการอ่านระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ก็ได้ให้ความสำคัญกับการเชิงอ่านวิเคราะห์เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นสถาบันส่งเสริมการสอน

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ที่ได้ดำเนินจัดทำโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ซึ่งริเริ่มโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) การประเมิน PISA เป็นการประเมินสมรรถนะที่เรียกว่า Literacy หรือ “ความฉลาดรู้” โดยเลือกประเมินความฉลาดรู้ 3 ด้าน ได้แก่ ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ และความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งแบบทดสอบ PISA ในการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านนั้น นักเรียนจะต้องอ่านข้อความต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ แล้วแสดงออกมาว่ามีความเข้าใจอย่างไร โดยให้ตอบได้ ตอบสนอง สะท้อนออกมาเป็นความคิดหรือคำอธิบายของตนเอง เพื่อให้ครอบคลุมความสามารถด้านการอ่านในแง่มุมต่าง ๆ PISA จึงประเมินกระบวนการอ่าน โดยเน้นที่ความสามารถใน 3 กระบวนการ ดังนี้ 1) รู้ตำแหน่งข้อสนเทศในเนื้อเรื่อง (Locate information) 2) มีความเข้าใจในเนื้อเรื่อง (Understand) 3) ประเมินและสะท้อนความคิดเห็นต่อเนื้อเรื่อง (Evaluate and Reflect)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างมากในการดำรงชีวิต การเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลระดับชาติและระดับนานาชาติ เห็นได้จากนโยบายของชาติที่มีการสนับสนุน และส่งเสริมเรื่องของการอ่านในระดับต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม การประเมิน PISA ปี ค.ศ. 2022 (PISA THAILAND, สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : 2566) การประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ย 379 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 476) ซึ่งน้อยกว่าการประเมินในปี ค.ศ. 2018 ที่มีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่าน 393 คะแนน โดยคะแนนลดลง 14 คะแนน ซึ่งหากจำแนกตามระดับความสามารถการอ่านของ PISA พบว่า จำนวนนักเรียนไทยที่มีความสามารถด้านการอ่านในระดับ 2 ขึ้นไป มีจำนวนลดลงร้อยละ 0.2 โดยความสามารถด้านการอ่านระดับ 2 คือระดับพื้นฐานที่นักเรียนเริ่มแสดงว่ารู้และสามารถใช้ประโยชน์จากความรู้ได้ในชีวิตจริง และเมื่อพิจารณารายละเอียดขององค์ประกอบในการประเมินทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บทอ่าน 2) กระบวนการอ่าน และ 3) สถานการณ์ จะพบว่าทั้ง 3 องค์ประกอบการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านของ PISA สอดคล้องกับความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

นอกจากนี้ พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย ปีการศึกษา 2565 วิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 54.43 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด คือ ร้อยละ 60 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน

พระโขนงพิทยาลัย (กฤษฎิ์ธนภัทร ปญญวัธน์ญกรณ, 2565; เสกสันต์ จันทรย์แยมสงค์, 2565) เกี่ยวกับปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย พบว่า 1) นักเรียนเบื่อหน่ายและขาดแรงจูงใจในการอ่าน 2) เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องแล้วแต่ไม่สามารถลำดับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในเรื่องได้เท่าที่ควร 3) นักเรียนไม่สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลหรือรายละเอียดที่ได้จากการอ่าน 4) นักเรียนขาดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ส่วนใหญ่มักจะอ่านเพียงเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาสำหรับการตอบคำถามหรือทำแบบฝึกหัดเท่านั้น นอกจากนี้ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยได้เสนอความเห็นในทำนองเดียวกันว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในทุก ๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีความจำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบัน หากนักเรียนได้รับการฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก็จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าสารต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับในชีวิตประจำวัน รวมถึงนักเรียนสามารถนำความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไปต่อยอดสู่การอ่านในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

เมื่อพิจารณาปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ พบว่าเกิดมาจากสาเหตุหลายประการ โดยประการสำคัญ คือ การสอนของครูที่มักจะสอนเนื้อหาเพียงเพื่อให้ครบตามตัวชี้วัด แต่ไม่ได้มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างแท้จริง รวมไปถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียนที่ครูมักจะสอนเนื้อหา แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดภายในเรื่องหรือบทอ่าน โดยคำถามส่วนใหญ่มักจะเป็นคำถามที่วัดความรู้ ความจำ ความเข้าใจเสียส่วนใหญ่ ซึ่งคำถามในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถที่จะพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนได้ เนื่องจากเป็นคำถามที่เน้นเนื้อหามากกว่าการให้นักเรียนได้วิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ สุนันท์ ประสาทสอน (2544: 5) ที่กล่าวว่า ปัญหาการอ่านมีสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากครูผู้สอนบางคนไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ ทำให้นักเรียนขาดการฝึกฝนทักษะการคิด การวิเคราะห์ การวิจารณ์ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากในการสอนอ่าน ทำให้การอ่านของนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ การสอนอ่านเพียงเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องไม่เพียงพอแล้วสำหรับการเรียนการสอนในปัจจุบัน แต่นักเรียนจะต้องอ่านอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักคิดหาเหตุผล วิเคราะห์ วิจัยในสิ่งที่อ่านอย่างถูกต้อง ในทำนองเดียวกัน ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2553: 17; Van Elsacker, 2002 อ้างถึงใน Diepen et al., 2004) ได้กล่าวว่า ครูให้เวลากับการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนไม่เพียงพอ ประกอบกับการฝึกใช้กลวิธีในการอ่านที่ไม่หลากหลาย ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน เพราะครูใช้เวลาอ่านน้อย ประกอบกับบทเรียนมีความเข้าใจที่ซับซ้อน มีเนื้อหาจำนวนมาก เช่นเดียวกับ

วิลเลียม คีรินท์ (2548: 16) ได้สรุปสาเหตุของปัญหาด้านการอ่านที่เกี่ยวกับครูผู้สอนไว้ว่า การสอนอ่านระดับมัธยมศึกษา ครูผู้สอนส่วนใหญ่เน้นการสอนอ่านในด้านความรู้ ความจำ และความเข้าใจในเรื่องเป็นหลัก ครูมักจะสอนการใช้วิธีและทักษะการอ่านให้จับต้นหลักรวด ในหนึ่งภาคเรียน ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสได้ใช้เวลาในการอ่านเท่าที่ควร ครูบางท่านให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในระหว่างการอ่าน เช่น การถามรายละเอียด ประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านซึ่งเป็นคำถามด้านความจำ ซึ่งยังไม่เพียงพอที่จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนอ่านเป็นและคิดเป็น กิจกรรมเหล่านั้นนอกจากไม่ส่งเสริมการอ่านแล้ว ยังทำให้นักเรียนเกิดความไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่านอีกด้วย เพราะจัดเป็นการทดสอบมากกว่าการอ่าน และสอดคล้องกับ McKennie (2013: 33; Diepen et al. 2004) ได้กล่าวถึงปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า เกิดจากการที่ผู้สอนยังใช้วิธีการสอนแบบทางตรงที่เน้นการบรรยาย ซึ่งการอ่านเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝน ผู้สอนที่มีกลวิธีในการสอนการอ่านที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องการอ่านได้ จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ของครูและการสอนการรู้ การอ่านให้นักเรียนนั้น พบว่า ครูที่มีพื้นฐานความรู้ที่แม่นยำและมีเทคนิค การสอนการอ่านที่หลากหลายจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านที่ดี เพราะอิทธิพลของการสอนมีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ซึ่งการสอนของครูยังไม่ได้ฝึกทักษะการอ่านอย่างต่อเนื่องให้แก่ผู้เรียน อีกด้วย

จากการที่ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ พบว่า กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนได้ โดยกลวิธีดังกล่าวเป็นกลวิธีการสอนอ่านที่มหาวิทยาลัย วิคตอเรีย ประเทศแคนาดา ได้กล่าวถึงว่าเป็นกลวิธีการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการอ่านของนักเรียนได้

กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ มีรากฐานมาจากทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition) ที่อธิบายว่า มนุษย์มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดของตนเอง สามารถควบคุมความคิด ตลอดจนประเมิน วางแผน และจัดระบบความคิดของตนเองได้ (Cross & Paris, 1988: 131) การสอนอ่านตามทฤษฎีอภิปัญญา คือ การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ตระหนักถึงความคิดของตนเอง รู้วิธีการคิดในขณะที่อ่าน สามารถควบคุมวิธีการอ่าน ตรวจสอบ และประเมินตนเองหลังการอ่านได้ เพื่อให้การอ่านบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้กลวิธีดังกล่าว ยังส่งเสริมทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Scheme Theory) ที่อธิบายว่า โครงสร้างภายในของความรู้มีลักษณะเป็นโหนดหรือกลุ่มที่มีการเชื่อมโยงกันอยู่ เมื่อมนุษย์ได้รับรู้ อะไรใหม่ ๆ มนุษย์ก็จะนำความรู้ใหม่ที่ได้ไปเชื่อมโยงกับกลุ่มความรู้เดิม ดังนั้นกลวิธี พี เอส คิว

ไฟว์ อาร์ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากเนื้อเรื่องหรือบทอ่านอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว เข้าใจและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการที่นำความรู้ ข้อมูลจากเรื่องที่อ่านไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของตนเอง

Digvijay Panya (2022: 95-97) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนอ่านโดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ซึ่งมีทั้งสิ้น 8 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 Purpose - ตั้งจุดมุ่งหมาย ขั้นที่ 2 Survey - สำรวจ ขั้นที่ 3 Question - ตั้งคำถาม ขั้นที่ 4 Read - อ่าน ขั้นที่ 5 Recite - ท่องจำ ขั้นที่ 6 Reduce, Record - บันทึก ขั้นที่ 7 Reflect - สะท้อนคิด และขั้นที่ 8 Review - ทบทวน

จากการศึกษางานวิจัยพบว่า มีการนำกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ไปใช้ในการพัฒนา ด้านการอ่าน ดังที่ อลินดา อินทร์อยู่ (2553) ได้ศึกษาการใช้ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เพื่อเพิ่มพูน ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียน โดยการใช้ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ สูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษอยู่ใน ระดับคุณภาพดีและผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ เช่นเดียวกับ พิศดา เพชรงาม (2557) ได้ศึกษา การใช้ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและการคิด วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของ ผู้เรียนสูงขึ้นจากระดับต้องปรับปรุงเป็นระดับปานกลาง หลังการอ่านแบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่กำหนดไว้ หลังการอ่าน แบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ มีข้อสังเกตว่ากลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ มุ่งเน้นไปที่การเข้าใจเนื้อหาและใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งเป็นการอ่านขั้นพื้นฐาน เท่านั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Pressley et al. (1992: 524-252) ที่กล่าวว่า นักวิจัยทั่วไปไม่ได้ ศึกษาพฤติกรรมการตีความ เพราะมุ่งเน้นไปที่การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ หรือการทำให้ผู้อ่าน มีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งการตีความของผู้เรียนจะอยู่ในช่วงของการทดสอบ หลังการอ่าน โดยการทำแบบทดสอบที่ออกโดยครู เพราะความสามารถในการตีความจำเป็นต้อง ใช้โครงสร้างความรู้เดิม ทักษะคิด ความคิดเห็น และกลวิธีในการอ่านมาช่วยตีความคำศัพท์ สำนวน และข้อความ สามารถแสดงออกด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้เรียน และบทอ่าน อย่างไร ก็ตามกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ มีขั้นตอน Reflect-สะท้อนคิด ซึ่งสามารถช่วยพัฒนา ความสามารถในการอ่านระดับสูงได้ แต่ต้องมีเทคนิคหรือกลวิธีที่จะมาช่วยในการจัดความคิดที่ ผู้เรียนสะท้อนออกมาได้อย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยเห็นว่ากลวิธีที่สามารถนำมาช่วยจัดระบบความคิด

ในการอ่านให้แก่ผู้เรียนได้ คือ กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย (Sematic Mapping) ซึ่งเป็นกลวิธีที่จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ การทำความเข้าใจคำ และการอ่านของผู้เรียนได้ทุกระดับ ซึ่งกลวิธีนี้พัฒนามาจากทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition) และรูปแบบการเขียน (Text Structure) เข้าด้วยกัน (Reutzel and Cooter, 2003: 326; Halterman, 2013: 26)

Johnson et al. (1986: 779) ได้ให้ความหมายของกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายไว้ว่า คือ การจัดระบบโครงสร้างของข้อมูลประเภทต่าง ๆ ในรูปแบบของแผนผัง (Graphic Form) โดยการพิจารณาเนื้อหาที่อ่านซึ่งเป็นความรู้ใหม่มาสัมพันธ์กับความรู้และประสบการณ์เดิม สอดคล้องกับ Sinatra et al. (1984: 22-29) ที่กล่าวว่า กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย เป็นกลวิธี การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผนภูมิ โดยเสนอใจความสำคัญแก่ผู้อ่านได้ดีกว่าข้อมูลที่ปรากฏเป็นข้อความ ผังสัมพันธ์ความหมายช่วยเสริมความรู้ให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของคำศัพท์ คำสำคัญในเรื่องที่อ่าน โดยใช้เส้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักและประเด็นต่าง ๆ ในเรื่องที่อ่าน เช่นเดียวกับ Khoii and Sharififar (2013: 202) กล่าวว่า กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายจะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในข้อความที่อ่าน โดยสรุปโยงความสัมพันธ์ จัดรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เข้าเป็นกลุ่มตามหัวข้อหรือประเภทและแยกแยะข้อความที่ไม่เกี่ยวข้อง โดยผู้อ่านจะต้องลำดับขั้นตอน มีการศึกษาโครงสร้างบทอ่าน ค้นหาใจความสำคัญและลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหา นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับ กลวิธีผังสัมพันธ์ความหมาย เช่น ทศนีย์ เศรษฐพงศ์ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ในภาพรวมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ พบว่า ด้านการตีความสูงกว่าก่อนเรียน แต่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการวิเคราะห์ส่วนประกอบของงานเขียนและการแสดงความคิดเห็นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนนเฉลี่ยพัฒนาการความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียน 4 ระยะของการเรียนสูงขึ้นตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ กิตติพงษ์ แบลิว (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์บทอ่านร้อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถการอ่านวิเคราะห์บทอ่านร้อยแก้วนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ร่วมกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความเห็นของนักเรียนที่มีต่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ร่วมกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก

จากการศึกษาแนวคิดทั้งหมดข้างต้น สรุปได้ว่ากลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ จะช่วยพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนให้เป็นลำดับขั้นตอน ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจกับเรื่อง ที่อ่านได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และเกิดการเรียนรู้จากการนำความรู้หรือข้อมูลใหม่ ๆ ไปเชื่อมโยงกับความรู้อหรือประสบการณ์เดิม สำหรับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายจะทำให้ ผู้เรียนเห็นรายละเอียด และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในเรื่องที่อ่านจากการเขียนแผนผัง และช่วยในการวิเคราะห์เนื้อหาและการเขียนสรุปเรื่องได้ (Pressley et al., 1992: 523) นอกจากนี้ การเขียนฝังสัมพันธ์ของความหมายจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์เดิมของตนมาเชื่อมโยงกับเรื่องที่อ่านแล้วสร้างฝังสัมพันธ์ของความหมายเพื่อสรุปข้อมูลจากบทอ่าน จากนั้นผู้เรียนสามารถนำข้อมูลในรูปแบบฝังสัมพันธ์ของความหมายที่ตนเองสร้างขึ้นไปใช้ในการสะท้อนคิดและทบทวนเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับ กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายจะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงนักเรียนสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้ไปพัฒนาและต่อยอดความรู้ในแขนงต่าง ๆ สร้างประสบการณ์ให้แก่ตนเอง และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ความสำคัญของงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบผลของการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อนำไปพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ และยังเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 244 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 74 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จากนั้นจับฉลากห้องเรียนเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 37 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 37 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ซึ่งมี 2 วิธี ได้แก่
 - 1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ความหมาย
 - 1.2 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ใช้เวลาทดลองจำนวน 15 คาบ คาบละ 50 นาที โดยแบ่งเป็นขั้นการปฐมนิเทศทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 1 คาบ ขั้นการสอน 12 คาบ และทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มละ 2 คาบ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ พิจารณาจากตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในหลักสูตรการศึกษาแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียน พระโขงพิทยาลัย พุทธศักราช 2565 โดยคัดเลือกเนื้อหาตามความเหมาะสม ความสนใจ และช่วงวัยของผู้เรียน มีประเภทเนื้อหาที่ใช้ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) ข่าว
- 2) เรื่องสั้น
- 3) บทความ
- 4) บทร้อยกรอง
- 5) วรรณคดี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์** หมายถึง ความสามารถที่ผู้อ่านจะต้องแยก ส่วนประกอบของงานเขียน เช่น รูปแบบของงานเขียน เนื้อเรื่อง กลวิธีการนำเสนอ และสำนวน ภาษาที่ใช้ในงานเขียน สามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในงานเขียน สามารถระบุ จุดมุ่งหมายหรือทรรศนะของผู้แต่ง เข้าใจความหมายของคำ วลี และประโยคทั้งความหมาย โดยตรงและความหมายโดยนัย และบอกได้ว่าข้อมูลหรือรายละเอียดที่ได้จากงานเขียน มีความสัมพันธ์กันอย่างไร สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังในงานเขียน รวมถึง บอกข้อคิด ประเมินคุณค่างานเขียน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียน ซึ่งสามารถวัดได้ จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิเคราะห์ส่วนประกอบของงานเขียน 2) ตีความรายละเอียดหรือข้อมูล จากงานเขียน และ 3) ประเมินค่า และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียน โดยแบบทดสอบ มีจำนวนข้อสอบ 27 ข้อ แบ่งเป็นข้อสอบเป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ และ ข้อสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ

2. **กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์** หมายถึง กลวิธีการสอนการอ่านจากพัฒนาขึ้นจาก มหาวิทยาลัยวัดตอเรีย ประเทศแคนาดา มีกระบวนการอ่าน 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1) Purpose - ตั้งจุดมุ่งหมาย 2) Survey - สัมรวจ 3) Question - ตั้งคำถาม 4) Read - อ่าน 5) Recite - ท่องจำ 6) Reduce, Record - ลดและบันทึก 7) Reflect - สะท้อนคิด และ 8) Review - ทบทวน

โดยทั้ง 8 ขั้นตอนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถผู้เรียนแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการอ่านของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย หมายถึง กลวิธีนำเสนอความรู้ ความคิดรวบยอด ในรูปแบบของแผนผังที่แสดงการเชื่อมโยงของใจความสำคัญ ข้อมูล หัวข้อหรือประเด็นหลัก และรายละเอียดต่าง ๆ จากบทอ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลได้ดีกว่า ข้อมูลที่ปรากฏในแบบข้อความ

4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย หมายถึง ลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นก่อนอ่าน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

1.1) Purpose – นักเรียนตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน

1.2) Survey – นักเรียนสำรวจบทอ่าน โดยการใช้สายตาอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทราบข้อมูลโดยรวมของเรื่อง

1.3) Question – นักเรียนตั้งคำถามที่ต้องการรู้จากเรื่อง เพื่อให้ได้ใจความสำคัญ หลังจากที่ย่านเรื่องไปแล้ว

2) ขั้นระหว่างการอ่าน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

2.1) Read - นักเรียนอ่านเรื่องซ้ำอย่างละเอียด และทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน ในขณะเดียวกันหาคำตอบและใจความสำคัญของเรื่องในขณะที่อ่าน

2.2) Recite - หลังจากที่ย่านเรื่องจบ นักเรียนพูดคำตอบจากคำถามที่ตนเอง ตั้งไว้ หรือพูดประเด็นสำคัญจากเนื้อเรื่องโดยไม่ดูตัวเนื้อเรื่อง

2.3) Reduce, Record – นักเรียนนำคำตอบหรือประเด็นสำคัญที่ได้หลังจาก การอ่านมาเขียนและจัดเรียงให้สัมพันธ์กันในรูปแบบของผังสัมพันธ์ของความหมายตามรูปแบบ ชนิดของแผนผังที่เหมาะสมกับเรื่อง โดยคำตอบและประเด็นสำคัญที่ได้จากเรื่องควรจะลดจาก ประโยค หรือข้อความยาว ๆ ให้เป็นคำหรือกลุ่มคำสำคัญ ๆ แทน

3) ขั้นหลังอ่าน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

3.1) Reflect – นักเรียนวิเคราะห์ วิจาร์ณบทอ่านที่ผู้ได้อ่านแล้วสะท้อนคิด ผ่านการพูดอภิปรายและแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการอ่าน มาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเองอาจเพิ่มเติมคำศัพท์ สำนวน และข้อความ หรือจัดหมวดหมู่ของข้อมูลใหม่

3.2) Review – นักเรียนทบทวนสิ่งที่อ่านอีกครั้งว่าข้อมูลที่ได้จากการอ่านถูกต้องหรือไม่โดยใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นในการเรียกข้อมูลย้อนกลับ หากไม่แน่ใจตอนใดย่อหน้าใด ผู้เรียนสามารถย้อนกลับไปอ่านใหม่ได้

5. การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ ในรายวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย ที่จัดทำขึ้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1) **ขั้นกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน** คือ การนำเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ก่อนเข้าสู่เนื้อหาบทเรียนในคาบนั้น ๆ อาจนำเข้าสู่บทเรียนโดยการตั้งคำถาม การสนทนา การใช้เพลงหรือสื่อต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน

2) **ขั้นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน** คือ การอธิบายเนื้อหาจากหนังสือเรียน สื่อประกอบการเรียนการสอน หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น

3) **ขั้นกิจกรรมรวบยอด** คือ การให้นักเรียนสรุปความรู้จากเรื่องที่เรียน โดยการอภิปราย การตอบคำถาม หรือการแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับ กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ ดังที่ พิรดา เพชรงาม (2557) ได้ศึกษาการใช้ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนสูงขึ้นจากระดับต้องปรับปรุงเป็นระดับปานกลาง หลังการอ่านแบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับ กิตติพงษ์ แบลิว (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์บทอ่านร้อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ความหมาย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถการอ่านวิเคราะห์บทอ่านร้อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ความหมายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยดังกล่าว การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับ กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยภายใต้กรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีการจัดการเรียนรู้ 2 รูปแบบ ได้แก่

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย
2. การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ความสามารถในการอ่าน
เชิงวิเคราะห์

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ความหมาย มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ความหมาย มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย พุทธศักราช 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

2. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.2 ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.3 ขั้นตอนในการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.4 ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.5 องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.6 การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

3. กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์

3.1 ความหมายและลักษณะสำคัญของกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์

3.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์

3.3 ขั้นตอนการสอนอ่านด้วยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์

4. กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย

4.1 ความหมายของกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย

4.2 ลักษณะสำคัญของกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย

4.3 หลักการของกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย

4.4 รูปแบบของผังสัมพันธ์ของความหมาย

4.5 การจัดการเรียนการสอนอ่านด้วยกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย

4.6 การจัดการเรียนการสอนอ่านด้วยกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย

4.7 ลักษณะสำคัญของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายที่ส่งผลต่อการอ่าน

เชิงวิเคราะห์

4.8 ข้อดีและประโยชน์ของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไว้ทั้งสิ้น 5 สาระ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตาราง 1 มาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ นวนิยาย และความเรียง - บทร้อยกรอง เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย และลิลิต
	2. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน 3. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล 4. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต 5. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล 6. ตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด 7. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน 8. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน - บทความ - นิทาน - เรื่องสั้น - นวนิยาย - วรรณกรรมพื้นบ้าน - วรรณคดีในบทเรียน - บทโฆษณา - สารคดี - บันทึกคดี - ปาฐกถา - พระบรมราชโองการ - เทศนา - คำบรรยาย - คำสอน - บทร้อยกรองร่วมสมัย

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- บทเพลง - บทโอศุครวญ - คำขวัญ
	9. มีมารยาทในการอ่าน	• มารยาทในการอ่าน

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย พุทธศักราช 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

คำอธิบายรายวิชา

ภาษาไทย 4 ท32102

เวลาเรียน 40 คาบ จำนวน 1 หน่วยกิต

ครูผู้สอน นางสาวชนิตา ยักษ์รินทร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ศึกษาหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ วิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล ตอบคำถามแล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด สังเคราะห์ ความรู้จากการอ่านสิ่งตีพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ ย่อความและรายงาน ประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความคิด ไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต เขียนเรียงความ เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์และเรียบเรียงภาษาได้ถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน เขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้าเรื่องที่สนใจตามหลักการเขียนเชิงวิชาการและใช้ข้อมูลสารสนเทศอ้างอิง อย่างถูกต้อง บันทึกการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ สรุป วิเคราะห์ แนวคิดการใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล ประเมินเรื่องที่ฟังและดู แล้วกำหนดแนวทางไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต มีวิจรรย์ญาณในการฟังและดู พุดในโอกาส ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม อธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย ใช้คำและกลุ่มคำ

สร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิเคราะห์วิจารณ์ สังเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิงได้ โดยใช้กระบวนการทางภาษา กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการเขียน กระบวนการอ่าน การบรรยาย การอภิปราย การสืบค้นข้อมูล เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สามารถนำเสนอสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการตัดสินใจ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างเห็นคุณค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มีมารยาทในการอ่าน มีทักษะด้านการอ่าน การคิดอย่างมีวิจารณญาณในการแก้ปัญหา มีทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ มีคุณลักษณะด้านการทำงานและการเรียนรู้ มีมารยาทในการเขียน มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด มีทักษะด้านการอ่าน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะในการแก้ปัญหา มีทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ มีคุณลักษณะด้านการทำงานและตระหนักในการเรียนรู้ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีงาม

รหัสตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3 ม.4-6/5 ม.4-6/9

ท 2.1 ม.4-6/1 ม.4-6/4 ม.4-6/5

ท 3.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/5

ท 4.1 ม.4-6/2 ม.4-6/6 ม.4-6/7

ท 5.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3 ม.4-6/4

รวมทั้งหมด 18 ตัวชี้วัด

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

ภาษาไทย 4 ท32102

เวลาเรียน 40 คาบ จำนวน 1 หน่วยกิต

ครูผู้สอน นางสาวชนิตา ยักครินทร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)
1	เรียนรู้คำนำมาเขียน	ท 2.1 ม.4-6/1 ม.4-6/4 ม.4-6/5	การเขียนเพื่อการสื่อสาร - การเขียนประกาศ - การเขียนสารคดี	6
		ท 4.1 ม.4-6/2 ม.4-6/6 ม.4-6/7	การเพิ่มคำในภาษาไทย - ลักษณะของภาษา - คำประสม - คำซ้อน - คำซ้ำ	4
2	สะท้อนวรรณคดีด้วยการพูด	ท 3.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/5	การพูดแสดงทรรศนะ - ความหมายและความสำคัญของการพูดแสดงทรรศนะ - จุดมุ่งหมายของการพูดแสดงทรรศนะ - ข้อควรปฏิบัติเกี่ยวกับการพูดแสดงทรรศนะ	4
		ท 5.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/4 ม.4-6/6	ลิลิตตะเลงพ่าย - ความรู้ทั่วไป ความเป็นมา เนื้อหาเกี่ยวกับลิลิตตะเลงพ่าย - วิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดี	4
3	เรียบเรียงผ่านการเขียน	ท 2.1 ม.4-6/1 ม.4-6/4 ม.4-6/5	โวหารการเขียน - ประเภทของโวหาร - หลักการสังเกตโวหารในงานเขียน	4
		ท 4.1 ม.4-6/2 ม.4-6/7	ประโยคในภาษาไทย - โครงสร้างประโยค - ประโยคสามัญ - ประโยครวม - ประโยคซ้อน	6

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)
4	พินิจสาร อ่านละเอียด	ท 1.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3 ม.4-6/5 ม.4-6/9	การอ่านเชิงวิเคราะห์ - การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว - การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้น - การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ - การอ่านเชิงวิเคราะห์บทร้อยกรอง - การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี (โคลน ติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน)	12
รวม				40

ที่มา: กลุ่มบริหารวิชาการ, โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย. (2565). หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย พุทธศักราช 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

จากตารางแสดงโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย 4 ท 32102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยแบ่งเนื้อหาสาระตามสาระการเรียนรู้แกนกลางที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาสำหรับการวิจัยเรื่องนี้เป็นหน่วยที่ 4 พินิจสารอย่างละเอียด จำนวน 12 คาบ ซึ่งเป็นการนำบทอ่านตามที่สาระการเรียนรู้แกนกลางกำหนด โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหาตามช่วงวัยและความสนใจของนักเรียน

2. ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.1 ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถแยกแยะรายละเอียด ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากงานเขียน ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่าง รายละเอียดต่าง ๆ และสามารถวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูลเพื่อนำไป ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยจากนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

กรมวิชาการ (2546: 18) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านหนังสือ แต่ละเล่มอย่างละเอียดให้ครบถ้วนแล้วจึงแยกแยะให้ได้ว่าส่วนต่าง ๆ นั้น มีความหมายและความสำคัญอย่างไร แต่ละด้านสัมพันธ์กับส่วนอื่น ๆ อย่างไร วิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์นี้อาจใช้ การวิเคราะห์องค์ประกอบของคำและวลี การใช้คำในประโยค วิเคราะห์สำนวนภาษา จุดประสงค์ ของผู้แต่ง ไปจนถึงการวิเคราะห์นัยหรือเบื้องหลังการจัดทำหนังสือหรือเอกสารนั้น การวิเคราะห์ การอ่านมีองค์ประกอบ รูปแบบ กลวิธีในการประพันธ์ เนื้อหาหรือเนื้อเรื่องและสำนวนภาษา

ธัญญา สังขพันธานนท์ และคณะ (2548: 77) ให้ความหมายการอ่านเชิง วิเคราะห์ว่า หมายถึง การอ่านที่ใช้ความละเอียดรอบคอบในการพิจารณา ไตร่ตรององค์ประกอบ ต่าง ๆ ของงานเขียน เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การค้นหาคำความหมายและเนื้อหาสาระที่แท้จริงของเรื่อง ที่อ่าน เป็นวิธีการอ่านที่ต้องใช้ความละเอียด การพิจารณาแยกแยะอย่างรอบคอบถี่ถ้วนกว่า การอ่านในระดับทั่วไป

วัชรา เล่าเรียนดี (2550: 10) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล และเชื่อมโยงความหมายต่าง ๆ เข้าด้วยกัน การอ่านเชิงวิเคราะห์ประกอบด้วยขั้นตอนการแยกรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องที่อ่าน ก่อนจะรวมกันเป็นเรื่องใหญ่ ๆ การหาข้อมูลและพิจารณาข้อมูลในแต่ละรายละเอียดว่าจำเป็น และสัมพันธ์กันอย่างไร การพิจารณาคำความคิดเห็นอื่น ๆ ประกอบ และการสรุปตามฐานข้อมูลที่มี

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2551: 47) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า การอ่านเชิง วิเคราะห์ คือ การอ่านเพื่อแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่อง โดยพิจารณาจากรูปแบบของงาน เขียน สาระสำคัญ และน้ำเสียงของผู้แต่ง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553: 3) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การจำแนกแยกแยะว่ารูปแบบของงานประพันธ์ที่อ่านนั้นเป็นอะไร เช่น นิทาน นิยาย นวนิยาย บทละคร เรื่องสั้น บทร้อยกรอง บทความ ฯลฯ พิจารณาว่าเนื้อหาประกอบด้วยอะไรบ้าง โดยแยก เนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร พิจารณาแต่ละส่วนให้

ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้าง วิเคราะห์ทรรศนะของผู้แต่ง เพื่อทราบจุดมุ่งหมายที่อยู่เบื้องหลังผ่านทางภาษาและถ้อยคำที่ใช้

พรสุดา อินทร์สาน (2554: 22) ได้กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถเข้าใจ เนื้อเรื่องหรือสิ่งที่อ่าน สามารถแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร สามารถสรุปเรื่อง ข้อคิดและประเมินคุณค่าจากเรื่อง ที่อ่านตามแนวคิดของผู้เขียนได้

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556: 205) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า เป็นการอ่านงานเขียนในเชิงแยกหาองค์ประกอบให้ได้รายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งในการวิเคราะห์ผู้อ่านจะต้องอาศัยความรู้ รวมถึงวิจารณ์ญาณมาพิจารณาและแยกแยะข้อมูลอย่างมีเหตุผล เพื่อสรุปความเข้าใจและความคิดเกี่ยวกับงานเขียน ซึ่งจะส่งผลให้เป็นคนมีเหตุผล มีความรอบรู้ สามารถนำประโยชน์จากการอ่านไปใช้ในการดำเนินชีวิต

Potter (2005: 52-63) กล่าวว่า การอ่านวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์หาข้อเท็จจริง หรือแนวคิดที่ต้องการจากข้อมูล โดยแบ่งข้อมูลทั้งหมดออกเป็นส่วน ๆ และพิจารณาหาความสัมพันธ์และความสอดคล้องของข้อมูลที่อ่าน

Long (2012: 10-11) อธิบายความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่าเป็นทักษะการอ่านที่ทำความเข้าใจโดยการตีความสำนวนภาษา คำศัพท์ แล้วจึงวิเคราะห์ข้อเท็จจริง โดยการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านอย่างมีเหตุผล ซึ่งได้จากการเปรียบเทียบจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ

กล่าวโดยสรุป การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การอ่านอย่างละเอียดเพื่อให้ได้ใจความครบถ้วน แล้วแยกแยะว่าส่วนต่าง ๆ ในงานเขียนมีความหมายและสัมพันธ์กันอย่างไร จากนั้นพิจารณาการใช้คำ วลี ประโยค และสำนวนภาษาที่ใช้นั้นสะท้อนแนวคิดใดของผู้แต่ง แล้วจึงสรุปเรื่อง ข้อคิดเห็น และประเมินค่าจากงานเขียนนั้น

2.2 ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งต่อการใช้ชีวิตและการศึกษา เพราะการอ่านเชิงวิเคราะห์จะทำให้ผู้อ่านรู้จักพิจารณา ไตร่ตรอง แยกแยะรายละเอียดต่าง ๆ จากสิ่งที่อ่านแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงมีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้

วรรณ บัวเกิด (2545: 159) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า ชี้ให้เห็นส่วนดีและส่วนบกพร่องของงานเขียน เพื่อเลือกใช้ประโยชน์จากงานเขียนนั้น ๆ แล้วยังมีประโยชน์ต่อตัวผู้อ่าน คือ

1) ด้านความรู้ คือ การอ่านเป็นการเสริมสร้างความรู้ โดยผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างละเอียด พิจารณา ไตร่ตรอง เพื่อเลือกเนื้อหาความรู้ที่เหมาะสมและนำไปปรับใช้ในโอกาสที่ถูกต้อง

2) ด้านการแก้ปัญหา คือ การอ่านเป็นการสรรค์สร้างความคิดและสติปัญญา โดยเฉพาะกระบวนการวิเคราะห์ วิเคราะห์หรือตีความ เป็นการฝึกใช้วิจารณญาณ เพื่อนำไปตัดสินใจและแก้ปัญหามีเหตุผล

3) ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ คือ การอ่านช่วยพัฒนาความคิดของผู้อ่าน เพราะสิ่งที่ได้จากการอ่านไม่ใช่เพียงเนื้อหาสาระ แต่ผู้อ่านจะสามารถวิเคราะห์ว่าผู้เขียนต้องการสื่อสารอะไร คือ ตีความความรู้สึกและความคิดเห็น หรือแนวคิดของผู้เขียนที่สามารถนำมาพัฒนาตัวผู้อ่านเอง

4) ด้านความสนุกสนาน คือ การอ่านบันเทิงคดี สารคดี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ผู้อ่านจะได้รับความเพลิดเพลิน เมื่อแยกแยะและพิจารณาทั้งเนื้อหาอารมณ์และความรู้สึกของงานเขียนนั้น ๆ

5) ด้านการเป็นนักวิจารณ์ คือ การจะมีคุณสมบัตินักวิจารณ์ได้นั้น ผู้อ่านต้องตีความเนื้อหา สาระ วิเคราะห์สิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นด้วยเหตุและผล ตลอดจนประเมินค่างานเขียนได้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 17) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญอย่างมากในชีวิตประจำวัน เป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้ ทำให้จิตใจเพลิดเพลินและมีความสุข บุคคลที่พ้นวัยเรียนไปแล้วการอ่านก็จะช่วยให้เป็นบุคคลผู้ที่มีความรู้ทันสมัย ไม่ล้าหลัง

สุวิทย์ มูลคำ (2547: 39) กล่าวว่า การอ่านวิเคราะห์จะช่วยให้ผู้อ่านทราบเหตุและผลของเรื่องราวที่เกิดขึ้น ทราบข้อเท็จจริง เข้าใจความเป็นมาของเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ว่างานเขียนที่อ่านมีประกอบด้วยรายละเอียดอะไรบ้าง สำนวจตรวจสอบความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏ ช่วยให้ผู้อ่านไม่ด่วนตัดสินใจได้ง่าย ๆ ขณะเดียวกันก็ช่วยให้ผู้อ่านไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่มาจากตัวอย่างเดียว ช่วยพัฒนาให้เป็นคนช่างสังเกต หาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏ

ทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นพื้นฐานความรู้ในการประเมิน การตัดสินใจแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553: 9) กล่าวว่า การอ่านวิเคราะห์เปรียบเสมือนเครื่องมือในการหาความรู้ ความเข้าใจเรื่องต่าง ๆ เช่น การอ่านวิเคราะห์ข้อมูล ข้อความ คำกล่าวอ้างต่าง ๆ โดยพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของข้ออ้างและข้อสรุป หลักฐานที่นำมากล่าวอ้างจะทำให้ผู้อ่านมองเห็นความถูกต้องหรือความผิดพลาดของข้ออ้างนั้น ๆ การอ่านวิเคราะห์ข่าว เพื่อให้ทราบเบื้องต้น เบื้องหลังของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การอ่านเชิงวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองในแง่มุมต่าง ๆ

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2554: 47) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์จะทำให้เกิดปัญญา เกิดความคิดสร้างสรรค์ นอกจากผู้อ่านจะได้รับความรู้ การใช้สำนวนโวหารและวิธีการเขียนแล้ว ผู้อ่านยังจะได้แนวคิดและมุมมองจากสิ่งที่อ่าน หรือได้รู้ถึงความคิดเห็นที่แตกต่าง สามารถประเมินค่าเรื่องที่อ่าน และนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตรประจำวัน และนำไปประยุกต์ใช้กับงานเขียนของตนได้

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556: 206) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์จะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ มุมมองความคิดที่ได้จากการอ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การมีความคิดรอบคอบก่อนตัดสินใจ

Flemming (2000: 281) ได้กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ การตัดสินใจ การหาเหตุผลในการสนับสนุนข้อโต้แย้ง และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นการพัฒนาความรู้ทางวิชาการให้กับผู้อ่าน

Long (2012: 10-11) ก็กล่าวในทำนองเดียวกันว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้ง เป็นกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา และค้นข้อมูลมาตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ผู้สอนสามารถประเมินผลผู้เรียนจากกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้

สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ มีความสำคัญทั้งต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของผู้อ่าน กล่าวคือ การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะที่จะทำให้อ่านได้รับความรู้จากเรื่องที่อ่าน แล้วนำความรู้ที่ได้นั้นไปใช้ในการพิจารณา ไตร่ตรองข้อมูล ข่าวสารในชีวิตประจำวัน ว่าน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด รวมไปถึงการนำความรู้ ความคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิต มีความคิดที่รอบคอบก่อนตัดสินใจ และการอ่านเชิงวิเคราะห์ยังช่วยให้อ่านทันต่อความเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัย นอกจากนี้ยังให้ความเพลิดเพลินในระหว่างการอ่านอีกด้วย

2.3 ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักวิชาการหลายท่านได้เสนอขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

Alder and Van Doren (1972: 60-187, อ้างใน ชยพร กระต่ายทอง, 2552: 53-56) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่ามี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพิจารณาลักษณะเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน

1) จำแนกเนื้อหาและประเภทของเรื่องที่อ่าน เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างมาก เพราะเป็นขั้นตอนแรกในการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้องรู้ประเภทของงานเขียน เช่น นิทาน บทละคร นวนิยาย การอ่านชื่อเรื่องอาจทำให้ผู้อ่านได้ทราบข้อมูลสำคัญของงานเขียนก่อนที่จะอ่านเนื้อเรื่อง ดังนั้น ผู้อ่านควรจะต้องคำถามกับตนเองว่าเรื่องที่อ่านเป็นงานเขียนประเภทใด หากผู้อ่านไม่เคยถามคำถามก็จะเป็นคนที่ไม่สามารถตอบคำถามอื่น ๆ เกี่ยวกับงานเขียนได้

2) ระบุรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน ว่าภาพรวมเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร หรือบอกความสอดคล้องของเรื่องที่อ่านในภาพรวม โดยใช้ประโยค 1-3 ประโยค ผู้อ่านจะต้องเข้าใจสาระสำคัญของเรื่อง ใจความสำคัญ และเอกภาพของเรื่องที่อ่านคืออะไร

3) ระบุหรือยกตัวอย่างส่วนที่สำคัญของเรื่องที่อ่านตามลำดับและความสัมพันธ์ และร่างเค้าโครงของส่วนต่าง ๆ เหล่านั้นตามเค้าโครงที่วางไว้ ผู้อ่านต้องอ่านเรื่องต่อไปจนจบ เพื่อจะได้เห็นว่ามีการเรียบเรียงเนื้อหาอย่างไร เพราะงานเขียนแต่ละเรื่องจะมีความซับซ้อนในความกลมกลืนของเนื้อเรื่อง มีการเรียบเรียงรายละเอียดต่าง ๆ อย่างเป็นหมวดหมู่ และมีความเชื่อมโยงเพื่อให้ได้ภาพรวมทั้งหมด

4) ระบุแนวคิด หรือปัญหาที่ผู้เขียนพยายามที่จะแก้ไข ผู้อ่านจะค้นพบว่าผู้เขียนระบุแนวคิดหรือปัญหาของเรื่องคืออะไร โดยผู้เขียนอาจเริ่มด้วยการตั้งคำถามซึ่งผู้เขียนอาจจะบอกหรือไม่บอกก็ได้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้อ่านที่จะตั้งคำถามให้ถูกต้อง ผู้อ่านสามารถบอกคำถามหลักของเรื่องที่อ่านได้ พยายามให้คำตอบไว้ และระบุประโยคคำถามรอง และควรถามคำถามอย่างเป็นลำดับ ถ้าผู้อ่านสามารถรู้จักใช้คำถามก็จะเป็นคนที่เชี่ยวชาญในการค้นพบแนวคิด หรือปัญหาของผู้เขียน

ขั้นตอนที่ 2 การตีความเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน เป็นการพิจารณาข้อความหรือเนื้อหาที่อ่าน โดยใช้ความรู้และทักษะทางภาษา ซึ่งวิธีการที่สำคัญ คือ การตีความภาษาที่มีความหมายโดยตรงและภาษาที่มีความหมายโดยนัย ประกอบด้วย

1) หาคำสำคัญ (Term) และเข้าใจความหมายให้ใกล้เคียงกับผู้เขียน โดยใช้วิธีการ 2 วิธี ได้แก่ หาคำสำคัญ ซึ่งอาจเป็นคำที่มีความหมายคลุมเครือ แล้วพิจารณาความหมายโดยตรงของคำเหล่านั้น การค้นหาคำสำคัญเป็นจุดเริ่มต้นของการตีความ ดังนั้นผู้อ่านจะต้องแปลความหมายคำของผู้เขียน ซึ่งผู้อ่านจะค้นพบความหมายของคำเหล่านั้นด้วยความอดทนและฝึกปฏิบัติ

2) หาประโยคสำคัญในเรื่องที่อ่าน และระบุประโยคที่มีการโต้แย้ง (Proposition) ผู้อ่านหาประโยคสำคัญที่กล่าวถึงสิ่งที่กำลังโต้แย้ง ผู้อ่านจะต้องรู้ว่าประโยคนั้นมีความหมายว่าอย่างไร โดยรู้ความหมายของคำสำคัญที่อยู่ในประโยค และตีความคำทั้งหมดที่ใช้ในประโยคนั้น เพื่อช่วยในการตีความและช่วยให้เกิดความเข้าใจ ผู้อ่านควรอ่านประโยคนั้นซ้ำ ๆ อย่างความตั้งใจ ผู้เขียนบางคนอาจจะช่วยชี้แนะผู้อ่านให้เห็นถึงสิ่งที่กำลังโต้แย้ง ด้วยการบอกตำแหน่งเป็นระยะ ๆ เพื่อนำไปสู่ประโยคสำคัญ

3) หาย่อหน้าที่มีการโต้แย้ง (Argument) จากคำเชื่อมในประโยคหรือจากประโยคที่มีการโต้แย้ง ผู้อ่านต้องหาประโยคสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการโต้แย้งในแต่ละย่อหน้า โดยหาจากคำเชื่อมของประโยคที่ปรากฏในเรื่อง หรือหาจากประโยคที่มีการโต้แย้ง

4) ระบุปัญหาที่ผู้เขียนแก้ไขได้หรือแก้ไขไม่ได้ ผู้อ่านต้องค้นหว่า ผู้เขียนต้องการแก้ไขปัญหาอะไรที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน และสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้สำเร็จหรือไม่ หรือผู้อ่านค้นพบทสรุปของว่าอะไรคือปัญหาที่ผู้เขียนต้องการแก้ไข อะไรคือปัญหาที่ผู้เขียนแก้ไขไม่ได้ และสิ่งใดที่ผู้เขียนทราบอยู่แล้วว่าแก้ไขไม่ได้

ขั้นตอนที่ 3 การวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน การที่ผู้อ่านสามารถพิจารณาตัดสินเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้ก็เปรียบเสมือนเป็นเพื่อนคู่สนทนากับผู้เขียน และผู้อ่านสามารถโต้ตอบการสนทนากับผู้เขียน ประกอบด้วย

1) การวิพากษ์วิจารณ์ควรเริ่มเมื่อผู้อ่านสามารถกำหนดเค้าโครงของตนเองและตีความเรื่องที่อ่านที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้อ่านไม่ควรบอกว่าเป็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือไม่แสดงความคิดเห็น จนกว่าตนเองจะอ่านจนจบเรื่องอย่างละเอียด และสามารถพูดได้ว่าเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างถ่องแท้ ผู้อ่านจึงจะสามารถแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือไม่แสดงความคิดเห็น จากความเข้าใจและมีเหตุผลในคำพูดตนเอง

2) ไม่ควรแสดงความคิดเห็นที่รุนแรง หรือคึกคะนอง หากผู้อ่านไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่อ่านอย่างมีเหตุผลก็ไม่ควรแสดงความคิดเห็นที่รุนแรง หรือหากต้องการเป็นผู้ชนะในการโต้แย้ง ผู้อ่านควรมีการเตรียมตัวก่อนที่จะแสดงความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วย และควรมีข้อมูล

เพียงพอก่อนจะตัดสินใจด้วยตนเองตามความเป็นจริง โดยแสดงออกด้วยความจริงใจ ไม่ใช่ อารมณ์มากกว่าความรู้ และไม่ทำตัวเป็นปัญหาชวนทะเลาะ

3) ระบุความแตกต่างระหว่างความรู้และความคิดเห็นส่วนตัว โดยบอก เหตุผลในการตัดสินใจของตนเอง การเคารพในความรู้ หรือความคิดเห็นที่แตกต่างกันของบุคคล โดยใช้เหตุผลในวิเคราะห์เรื่อง ผู้อ่านไม่ควรแสดงความไม่เห็นด้วยโดยไม่มีเหตุผลประกอบ เนื่องจากไม่มีความรู้เพียงพอ หรือไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน

4) ระบุสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึง ผู้อ่านอาจจะกล่าวว่าผู้เขียนไม่ได้ กล่าวถึงข้อมูลบางอย่างความสอดคล้อง หรือสัมพันธ์กับปัญหาที่ผู้เขียนพยายามจะแก้ไข ซึ่งการที่ ผู้อ่านเขียนข้อสรุปที่แตกต่างไปจากสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวมานั้นไม่ถูกต้อง

5) ระบุสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวผิดพลาด หากสิ่งที่ผู้เขียนนำมาใช้ในการ ไตร่ตรองหรือตัดสินใจเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับความเป็นจริง ความน่าเชื่อถือต่ำ หรือข้อมูลไม่ถูกต้อง ผู้อ่านควรระบุชี้ว่าสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวมานั้นไม่ถูกต้อง

6) ระบุสิ่งที่ผู้เขียนไม่มีเหตุผลหรือหลักการ เมื่อสิ่งที่ผู้เขียนสรุปมานั้น ไม่มีเหตุผลหรือหลักการ มีข้อผิดพลาดในการให้เหตุผล หรือไม่เชื่อมโยงกับสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวถึง หากผู้เขียนมีข้อบกพร่องในเรื่องนี้จะทำให้เรื่องที่เขียนไม่ตรงประเด็นและไม่น่าเชื่อถือ ผู้อ่านที่จะ วิพากษ์ข้อบกพร่องของผู้เขียนได้ จะต้องโต้แย้งให้ตรงประเด็นและถูกต้อง

7) ระบุเรื่องราวไม่สมบูรณ์หรือสิ่งที่ผู้เขียนวิเคราะห์ ผู้อ่านจะสามารถ ระบุความไม่สมบูรณ์ของเนื้อหาหรือเค้าโครงเรื่อง ได้อย่างชัดเจน ต้องอาศัยความรู้ที่มีอยู่หรือการ อ่านเรื่องที่สัมพันธ์กับประเด็นที่ไม่สมบูรณ์เหล่านั้น

กรมวิชาการ (2546: 209) สรุปขั้นตอนของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1) พิจารณารูปแบบของงานประพันธ์ว่าใช้รูปแบบใด อาจเป็นนิทาน นิยาย นวนิยาย บทละคร เรื่องสั้น บทร้อยกรอง หรือบทความจากหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2) แยกเนื้อเรื่อง หรือรายละเอียดออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

3) พิจารณาเนื้อเรื่องหรือรายละเอียดแต่ละส่วนอย่างถี่ถ้วนว่าประกอบกัน อย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้าง

4) พิจารณาว่าผู้เขียนใช้กลวิธีการนำเสนอเรื่องอย่างไร

มูลนิธิซีเมนต์ไทย และคณะ (2546: 21, อ้างใน พรสุดา อินทร์สาน, 2554: 24-25) ได้สรุปขั้นตอนการสอนอ่านวิเคราะห์ ดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมข้อมูล

รับรู้และเข้าใจความหมายของเรื่องราวจากการสังเกต การซักถาม การเล่าเรื่อง ทำทาง บริบท จากข้อมูล ข่าวสาร หรือหนังสือพิมพ์

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์

คิดวิเคราะห์ จำแนกและจับใจความสำคัญของเรื่องราวว่าใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่ อย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุป

สังเคราะห์ข้อมูล และประเมินความเป็นไปได้ และความน่าเชื่อถือ สืบค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม หรือหาหลักฐานมาใช้ในการตัดสินใจเชิงเหตุผล

ขั้นที่ 4 ประยุกต์และนำไปใช้

นำผลที่ได้จากการเรียนรู้ไปสู่การลงมือปฏิบัติ โดยเลือกอย่างเหมาะสม ก่อนนำไปใช้

จิตตินิภา ศรีไสย์ (2549: 41) กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นลำดับ ดังนี้

1) อ่านเรื่องอย่างละเอียด หลาย ๆ ครั้ง แล้วพิจารณาเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบ อย่างรอบคอบ

2) แยกประเด็นในเนื้อหาออกเป็นส่วน ๆ คือ ประเด็นของข้อเท็จจริง และ ประเด็นของข้อคิดเห็น

3) สามารถประเมินความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่อ่านว่าเป็นความจริง หรือ การแสดงความคิดเห็น หรือโฆษณาชวนเชื่อ

4) ควรแสดงปฏิกริยาต่อเรื่องที่อ่านในด้านการแสดงความคิดเห็น และการพัฒนาสติปัญญา

5) เข้าใจและได้รับข้อคิดหรือประโยชน์ที่มีคุณค่าจากการอ่านวิเคราะห์

ชนาธิป พรกุล (2551: 82-83) กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า เมื่อผู้อ่าน ได้รับข้อความหรือเรื่องเพื่อทำความเข้าใจโดยละเอียด ผู้อ่านจะต้องใช้ทักษะการอ่านตามขั้นตอน ดังนี้

1) สำนวจข้อความทั้งหมด ค้นหาคำหรือข้อความที่ไม่รู้ความหมาย สังเกต เครื่องหมายหรือบริบทต่าง ๆ ที่บ่งชี้ความหมาย หากยังไม่ทราบความหมายก็สามารถค้นหาจาก พจนานุกรม กิจกรรมนี้เรียกว่า การแปลความ

2) สํารวจต่อไปว่ายังมีคําหรือข้อความที่ไม่เข้าใจ หากยังไม่สามารถหาความหมายโดยตรงได้ ก็ต้องใช้การตีความ

3) สํารวจข้อมูลเพื่อจะได้มองเห็นภาพรวม แล้วตั้งคําถามเพื่อค้นหาคําตอบ

4) เมื่อพบข้อมูลจํานวนมาก ในลักษณะต่าง ๆ ต้องจัดกลุ่มข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ โดยเริ่มด้วยการนำข้อมูลมาเปรียบเทียบและจําแนกประเภท

5) ข้อมูลบางอย่างที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน แต่มีการเกิดก่อนหลัง หรือปริมาณข้อมูลไม่เท่ากัน จําเป็นต้องจัดเรียงลำดับของข้อมูล

6) หากข้อมูลที่จัดกลุ่มไว้ดีแล้ว ยังมีความเกี่ยวโยงกันระหว่างกลุ่ม ก็จําเป็นต้องเชื่อมโยงและให้เหตุผลระหว่างข้อมูล

7) หากการให้เหตุผลจากข้อมูลที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ อาจจําเป็นต้องใช้การสรุปอ้างอิง

จิรวัดมน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556: 207) เสนอขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) พิจารณาองค์ประกอบของงานเขียน คือ เนื้อหา รูปแบบ แนวคิดของเรื่อง สํานวนภาษา ตลอดจนกลวิธีการนำเสนอ 2) สํารวจเนื้อความว่าตอนใดเป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ตอนใดแสดงอารมณ์ หรือตอนใดเป็นความรู้สึกของผู้เขียน 3) พิจารณาเจตนาและแนวคิดของผู้เขียนจนรู้แน่ชัดว่าผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการนำเสนองานชิ้นนี้ หรือต้องการให้ผู้อ่านตอบสนองอย่างไร มีแนวคิดใดที่น่าสนใจ 4) พิจารณาสาระสำคัญที่ผู้เขียนนำเสนอ และพิจารณาว่าสารใดสำคัญที่สุด สารใดสำคัญรองลงไป เช่นเดียวกับ ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ (2554) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณกรรม 6 ขั้นตอนประกอบด้วย 1) พิจารณารูปแบบงานเขียน 2) ศึกษาประวัติผู้แต่ง จุดมุ่งหมายในการเขียนและที่มาของเรื่อง 3) พิจารณาองค์ประกอบของเรื่องว่าสอดคล้องเหมาะสมกันหรือขัดแย้งกัน 4) พิจารณาเนื้อหานำเสนอ และพฤติกรรมของตัวละคร 5) พิจารณาแก่นเรื่อง 6) การวิจารณ์สรุปด้วยความคิดเห็นของผู้อ่าน

วรรณ บัวเกิด (2557: 225) เสนอขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ 4 ขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1) พิจารณาองค์ประกอบของงานเขียน คือ เนื้อหา รูปแบบ แนวคิดของเรื่อง สํานวนภาษา ตลอดจนกลวิธีการนำเสนอ เพื่อดูว่าสอดคล้องกันหรือไม่ โดยพิจารณาว่าเนื้อหากลวิธีการนำเสนอ สํานวนภาษา เชื่อมโยงกับรูปแบบของงานเขียนนั้น ๆ

2) สำนักรว่าเนื้อความตอนใดปรากฏข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น หรือเนื้อความตอนใดที่ผู้เขียนสอดแทรกอารมณ์ หรือแสดงความรู้สึกของผู้เขียน

3) พิจารณาให้ทราบว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการเสนองานเขียนชิ้นนี้ มีแนวคิดใดที่น่าสนใจ หรือมุ่งหวังให้ผู้อ่านตอบสนองอย่างไร

4) พยายามค้นหาสารที่ผู้เขียนสื่อสารออกมา และพิจารณาว่าสารใดสำคัญที่สุด สารใดสำคัญรองลงไป

Jesson et al. (2011: 48) กล่าวถึงขั้นตอนกระบวนการในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์หัวเรื่อง โดยการพิจารณาจากหลากหลายมุมมอง 2) การประเมินหรือวิจารณ์เนื้อเรื่องเป็นการลงความเห็นในเรื่องที่อ่าน 3) สร้างความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องแต่ละส่วน 4) การเปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่างจากข้อมูลแหล่งอื่น 5) การโต้แย้งสิ่งที่ผู้เขียนพยายามโน้มน้าวให้ผู้อ่านเห็นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Gyamfi et al. (2010 อ้างถึงใน Long 2012: 17) ที่กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่าประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การหาความหมายคำ 2) การวิเคราะห์ข้อความ 3) การระบุใจความสำคัญ 4) การเขียนนำเสนอแนวคิดที่ได้จากการอ่าน และยังอธิบายว่าการสอนกลยุทธ์การอ่านทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ เช่นเดียวกับ Donoghue (2009: 174) ที่ได้สรุปขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การคาดเดาเรื่องที่อ่านจากหัวข้อเรื่องแล้วอ่านเนื้อเรื่องจนจบ 2) การหาใจความสำคัญ 3) การพิจารณาความหมายของคำตามบริบทที่อ่าน 4) การสรุปเรื่องที่อ่าน 5) การนำข้อมูลไปเปรียบเทียบกับลักษณะทั่วไปหรือการอธิบายความสัมพันธ์ของเหตุและผลที่ปรากฏในบทอ่าน

จากการศึกษาขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาเบื้องต้น จะพบว่า มีขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ไปในทำนองเดียวกัน ผู้วิจัยจึงได้การจัดกลุ่มข้อมูลแล้วเรียบเรียงใหม่เป็นขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ ทั้งหมด 3 ขั้น ได้แก่

1) ขั้นก่อนอ่าน คือ ผู้อ่านศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องเพื่อให้เห็นภาพรวมของเรื่อง

2) ขั้นระหว่างการอ่าน คือ ในระหว่างการอ่าน ผู้อ่านพิจารณารูปแบบ เนื้อหา และแนวคิดของเรื่อง กลวิธีในการแต่ง การนำเสนอ การใช้สำนวนภาษา รวมถึงพยายามแปลความและตีความบทอ่าน

3) ชั้นหลังอ่าน คือ การแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วน ๆ พิจารณาว่าส่วนใดข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น หรือส่วนใดเป็นข้อความแสดงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียน จากนั้นสรุปและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง

2.4 ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

Alder and Doren (1972: 64-163) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์สิ่งที่อ่านว่าจัดอยู่ในรูปแบบใด ประเภทใด ใจความสำคัญของเรื่องที้อ่านมีความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องมีเหตุและผลกันหรือไม่ รวมทั้งการวิเคราะห์แนวคิดที่ผู้เขียนได้เสนอไว้ ซึ่งความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ยังรวมถึง การตีความคำสำคัญ ประโยค ข้อความต่าง ๆ และการรู้ถึงการให้เหตุผล อธิบายของผู้เขียนการวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่อ่านโดยแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล Dorill and Harwell (1987: 191) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า เป็นรูปแบบงานเขียนวิเคราะห์โครงสร้างงานเขียน วิเคราะห์ข้อความใดเป็นเหตุและผล และการเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์

The University of Melbourne (2010: 5) กล่าวในทำนองเดียวกันว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านที่ทบทวนสิ่งที่อ่านอย่างละเอียด สามารถตีความ หาความหมายของคำสำคัญได้อย่างถูกต้อง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 530) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผู้อ่านต้องมีความสามารถ ดังนี้

1) สามารถวิเคราะห์งานเขียน คือ การพิจารณารูปแบบ แนวคิด เนื้อเรื่อง กลวิธีดำเนินเรื่อง และสำนวนภาษา

2) ความสามารถในการวินิจฉัยหรือตีความ คือ การระบุเนื้อความตอนใดเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น พิจารณาเจตนาของผู้เขียนว่าให้แง่คิดและสาระสำคัญอะไร

3) สามารถเสนอความคิดแทรกและความคิดเห็นเสริมอย่างมีเหตุผล

สิริวรรณ นันทจันทรกุล และฉันทพร เสรีชัยกุล (2555: 138) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่าประกอบด้วย

1) ความสามารถในการพิจารณาข้อเท็จจริงของเนื้อหาที่น่าเสนอ ว่าเป็นความจริงตามข้อพิสูจน์ทางวิชาการ มีแหล่งอ้างอิง

2) ความสามารถในการพิจารณาข้อคิดเห็น คือความสามารถในการพิจารณาเนื้อหาสาระส่วนที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน สังเกตได้จากคำว่า เช่น น่าจะ ควรจะ เชื่อว่า เป็นต้น

3) ความสามารถในการพิจารณาความรู้สึก คือ การพิจารณาเนื้อหาในส่วนที่แสดงถึงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียนที่สื่อมายังผู้อ่าน

จิรวุฒิ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556: 207) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า เป็นความสามารถในการระบุรูปแบบ เนื้อหา โดยสามารถตีความ คำศัพท์ และสำนวนภาษา สามารถแยกแยะว่าเนื้อความตอนใดเป็นข้อเท็จจริงและเป็นข้อคิดเห็น หรือความรู้สึกของผู้เขียน บอกสาระสำคัญที่ผู้เขียนนำเสนอได้

กล่าวโดยสรุป คือ ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในงานเขียน ทั้งรูปแบบ โครงสร้าง เนื้อเรื่อง กลวิธีการเขียน สำนวน ภาษา เจตนาของผู้เขียน ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นที่ปรากฏในงานเขียน โดยที่ผู้อ่านสามารถตีความและแสดงความคิดเห็นโดยใช้ข้อมูลที่ปรากฏในงานเขียนได้

2.5 องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านวิเคราะห์

การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียน สามารถพัฒนาได้หลาย ๆ ด้าน ตามที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 530-573) กล่าวถึงองค์ประกอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

1) ด้านความสามารถในการวิเคราะห์ส่วนประกอบของงานเขียน ดังนี้

1.1) การวิเคราะห์รูปแบบงานเขียน ได้แก่ ตำรา บันทึกคดี สารคดี หนังสือ ประเภทข่าว โฆษณา งานเขียนเพื่อกิจธุระ

1.2) การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาของงานเขียน เพื่อพิจารณาเนื้อเรื่องและแนวคิดนั้น เป็นการค้นหาสาระที่สำคัญที่สุดและสารที่สำคัญรองลงมาที่ผู้เขียนส่งมา โดยเนื้อหาของงานเขียนย่อมแตกต่างกันตามรูปแบบของงานเขียนนั้น ๆ

1.3) การวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอ นอกเหนือจากการพิจารณาด้านเนื้อหาและรูปแบบแล้ว การนำเสนอสารถือเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้อ่านต้องอ่านเพื่อแยกแยะ เพราะการตีความว่าสารนั้นมีความหมายอย่างไร หรือผู้เขียนมีเจตนาอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับ

การวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอเนื้อหา ซึ่งงานเขียนแต่ละประเภทมีวิธีการแตกต่างกันตามองค์ประกอบของงานเขียน

1.4) การวิเคราะห์สำนวนภาษา การใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษาในงานเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิดของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน การพิจารณางานเขียนนั้น ผู้อ่านต้องพิจารณาทั้งความหมายที่ปรากฏตามตัวอักษร และความหมายที่แฝงอยู่ในตัวอักษร สามารถแปลความ ตลอดจนตีความสารที่ผู้เขียนส่งมา

2) ด้านความสามารถในการวินิจฉัยหรือตีความ

เป็นความสามารถที่ต่อเนื่องจากการวิเคราะห์ พิจารณางานเขียนในด้านรูปแบบ เนื้อหา กลวิธีการนำเสนอและการใช้ภาษาแล้ว ผู้อ่านต้องตีความหาคำตอบว่าผู้เขียนส่งสารอะไรมาให้ทั้งด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไร ตลอดจนสาระสำคัญที่สุดและสาระสำคัญรองลงไป ดังนี้

2.1) การระบุเนื้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้เขียน และอารมณ์ ความรู้สึก

2.2) บอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ให้ผู้อ่านเกิดการตอบสนองอย่างไรและให้แง่คิดอะไรจะพูด

2.3) สรุปความจากสาระสำคัญหลักและสถานที่สำคัญรองลงไปคืออะไร

3) ด้านการเสนอความคิดอย่างสมเหตุสมผล ได้แก่

3.1) ความคิดแทรกในระหว่างที่อ่านอาจจะมีความคิดที่ปรากฏในสมองเรา ซึ่งไม่ได้ปรากฏในงานเขียน ผู้อ่านจับบันทึกความคิดนั้น ๆ ไว้ด้วยประโยคที่กระชับสื่อความหมายชัดเจนและสมเหตุสมผล

3.2) ความคิดเสริมเกิดขึ้นหลังจากที่อ่านจบ ซึ่งได้วิเคราะห์และวินิจฉัยสารไปแล้ว ความคิดเสริมอาจต่างเรื่องต่างประเด็นไปจากสารที่ปรากฏในงานเขียน แต่จะมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

กรมวิชาการ (2546: 209) ได้จำแนกองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ 3 ด้าน ได้แก่

1) ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำ วลี ประโยคข้อความที่อ่านได้ทั้งโดยตรงและโดยนัย

2) ความสามารถในการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้

3) ความสามารถในการวิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ จับใจความสำคัญ บอกข้อคิดที่ได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2553: 135) กล่าวว่า องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ ต้องแยกแยะเนื้อเรื่องในบทอ่านแบ่งออกเป็นส่วน ๆ และมีความสามารถในการคิดพิจารณาส่วนต่าง ๆ เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันอย่างไร

ปรีญา หิรัญประดิษฐ์ (2554: 123) กล่าวว่า องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีปัจจัย 3 ด้าน คือ

1) ผู้อ่านสามารถอธิบายลักษณะของสิ่งที่อ่านในแง่ของรูปแบบ ภาษา และเนื้อหา

2) ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์หรือประเมินค่าสิ่งที่อ่านพร้อมแสดงเหตุผล

3) รู้และเข้าใจจุดประสงค์ในการแต่งแนวคิดของเรื่อง

สิริวรรณ นันทจันทูล และ ภัทรวพร เสรีชัยกุล (2555: 138) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่าประกอบด้วยลักษณะสำคัญ ดังนี้

1) การพิจารณาข้อเท็จจริง คือ การพิจารณาเนื้อหาที่น่าเสนอสิ่งที่เป็นข้อพิสูจน์ทางวิชาการ หรือมีแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ หรือเป็นการบอกให้ทราบถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2) การพิจารณาข้อคิดเห็น คือ ความสามารถในการพิจารณาเนื้อหาที่เป็น การแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน ข้อความที่เป็นการสื่อแนวคิดของผู้เขียน

3) การพิจารณาความรู้สึก คือ การพิจารณาเนื้อหาที่แสดงถึงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียนที่สื่อมายังผู้อ่าน

ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์ (2559: 40-41) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีดังต่อไปนี้

1) ด้านการวิเคราะห์ส่วนประกอบของงานเขียน คือ ความสามารถในการระบุรูปแบบงานเขียนการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอ และการวิเคราะห์สำนวนภาษา

2) ด้านการตีความ คือ ความสามารถในการบอกความหมายของคำ การระบุเจตนาของผู้เขียน และการระบุแนวคิดของผู้เขียน

3) ด้านการแสดงความคิดเห็น คือ ความสามารถในการแสดงความรู้และทัศนคติจากมุมมองของผู้อ่าน การอธิบายเหตุผลที่สัมพันธ์กับความคิดเห็น โดยการอธิบายยกตัวอย่าง การนำแนวคิดจากบทอ่านไปใช้

Henny (1984: 375-376) กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย ความสามารถในการตีความหมายคำศัพท์ตามบริบท ความสามารถในการเข้าใจใจความสำคัญ รายละเอียดเนื้อหา ความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริง สำนวนภาษารวมทั้งความสามารถในการคิด การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและความคิดเห็น การวิเคราะห์เทคนิค การชวนเชื่อในบทอ่าน การวิเคราะห์แนวคิดของผู้เขียนที่ปรากฏในบทอ่าน และความสามารถในการแสดงความเห็นต่อสิ่งที่อ่าน

Miller (1990: 5) กล่าวถึงบุคคลที่มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่าประกอบด้วยความสามารถ ดังต่อไปนี้

- 1) การอนุมานและสรุปความ
- 2) การค้นหาความหมายโดยนัย
- 3) การคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นภายหลัง
- 4) การระบุอารมณ์และจุดมุ่งหมายของผู้เขียน
- 5) การสรุปย่อเรื่อง การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล
- 6) การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง
- 7) การจับใจความสำคัญ

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

องค์ประกอบของความสามารถ ในการอ่านเชิงวิเคราะห์	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545)	กรมวิชาการ (2546)	กระทรวงศึกษาธิการ (2553)	ปรีญา ทิรัญประดิษฐ์ (2554)	สิริวรรณ นันทจันทุล และ ถันวพร เสรีชัยกุล (2555)	ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์ (2559)	Henny (1984)	Miller (1990)
1. วิเคราะห์ส่วนประกอบของงานเขียน ได้แก่ รูปแบบ เนื้อเรื่อง กลวิธีการนำเสนอ และสำนวนภาษา	✓			✓		✓	✓	
2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	✓	✓	✓		✓		✓	
3. ระบุดูจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง	✓			✓	✓	✓		✓
4. สรุปสาระสำคัญ	✓	✓					✓	✓
5. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง	✓				✓	✓	✓	
6. เข้าใจความหมายของคำ วลี และประโยค ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย		✓				✓	✓	✓
7. บอกข้อคิดและประเมินค่าเรื่องที่อ่าน			✓	✓				
8. บอกได้ว่ารายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน แต่ละส่วน มีความสัมพันธ์กันอย่างไร			✓					✓
9. คาดคะเนสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง								✓

จากข้อมูลในตารางแสดงการเปรียบเทียบองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนักวิชาการหลายท่าน สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์นั้น ผู้อ่านจะต้องแยกส่วนประกอบของงานเขียน เช่น รูปแบบของงานเขียน เนื้อเรื่อง กลวิธี การนำเสนอ และสำนวนภาษาที่ใช้ในงานเขียน สามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่ปรากฏ ในงานเขียน สามารถระบุดูจุดมุ่งหมายหรือทรรคนะของผู้แต่ง เข้าใจความหมายของคำ วลี และประโยค ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย และบอกได้ว่าข้อมูลหรือรายละเอียด

ที่ได้จากงานเขียนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังจากในงานเขียน รวมไปถึงบอกข้อคิด ประเมินคุณค่างานเขียน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ขึ้นใหม่ ซึ่งอาศัยข้อมูลจากนักวิชาการแต่ละท่านที่กล่าวมาก่อนหน้านี้ โดยเปรียบเทียบข้อความที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน จากนั้นทำการจัดกลุ่มข้อมูล แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่เป็นความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ส่วนประกอบของงานเขียน ประกอบด้วย

- วิเคราะห์รูปแบบงานเขียน ว่าเป็นงานเขียนประเภทใด
- วิเคราะห์เนื้อเรื่อง คือ การวิเคราะห์รายละเอียดและแนวคิดของเรื่องราวระบุนข้อมูลที่เป็นเหตุและผล รวมถึงรายละเอียดที่สัมพันธ์กันจากเรื่องราว
- วิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอ โดยผู้อ่านวิเคราะห์ว่าผู้เขียนใช้วิธีการใดในการเล่าเรื่อง หรือดำเนินเรื่อง
- วิเคราะห์การใช้สำนวนภาษา พิจารณาว่าผู้เขียนใช้สำนวนภาษาในการสื่อความหมายชัดเจน และเหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือไม่

2) การตีความรายละเอียด หรือข้อมูลจากงานเขียน คือ ความสามารถในการระบุนอารมณ์และความรู้สึก ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น แนวคิด หรือเจตนาของผู้เขียน ระบุนความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง และผู้อ่านจะต้องทราบว่าผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการนำเสนอเนื้อหา

3) การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียน คือ ความสามารถในการแสดงความรู้ ความคิดในมุมมองหลังการอ่าน โดยการอธิบายเหตุผลที่สัมพันธ์กับความคิดเห็นของผู้อ่าน

2.6 การวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นกระบวนการตรวจสอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยพิจารณาจากลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้อ่านที่สามารถวิเคราะห์ส่วนประกอบของงานเขียน ดีความ และแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีนักวิชาการเสนอแนวทางการวัดและประเมินผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

กรมวิชาการ (2546: 216-222) ได้อธิบายถึงแนวทางการวัดและประเมินผล
ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ อาจใช้วิธีการดังนี้

- 1) พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมในการวิเคราะห์ คำ กลุ่มคำ หรือประโยค
ควรวัดผลด้านเหตุผล การวิเคราะห์ทัศนระของผู้เขียน รวมถึงการประเมินผลจากความสนใจ
ความตั้งใจในผลงานที่ได้รับมอบหมาย
- 2) ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองที่นักเรียนชอบ แล้วสรุปความโดยใช้สำนวน
ภาษาที่เข้าใจง่าย
- 3) ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองแล้ววิเคราะห์ วิจาร์ณรูปแบบคำประพันธ์
ฉันทลักษณ์ เนื้อหาสาระ แนวคิด กลวิธีการนำเสนอ และสิ่งที่ผู้เขียนซ่อนไว้ในบทร้อยกรอง
- 4) ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้ววิเคราะห์ว่าอารมณ์ ความรู้สึกใน
บทร้อยกรองว่าสอดคล้องเนื้อหาหรือไม่ อย่างไร นักเรียนประทับใจ ซาบซึ้งกับบทร้อยกรองที่อ่าน
หรือไม่ จากนั้นพิจารณาการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา การสรุปความ การวิเคราะห์ วิจาร์ณ
และความตั้งใจ เพื่อพิจารณาผลของการทำงานและความสามารถ
- 5) ให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วสรุปความให้ถูกต้องตามรูปแบบที่ตั้งไว้
- 6) ให้นักเรียนอ่านงานเขียนแล้วสรุปความจากเรื่อง พร้อมทั้งแสดงความเห็น
เชิงวิเคราะห์
- 7) ให้นักเรียนอ่านบทความ หรือข่าวจากหนังสือพิมพ์ แล้วขีดเส้นใต้กำกับ
ข้อความที่เป็นข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงด้วยสีหรือสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน
- 8) ให้นักเรียนวิเคราะห์และวิจาร์ณ พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ
ในด้านการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา การสื่อความหมาย และความสอดคล้องกับเนื้อหา
ของข่าว
- 9) ให้นักเรียนเลือกข่าวจากหนังสือพิมพ์ แล้ววิเคราะห์ว่าเนื้อหาข่าวตอนใด
ปรากฏข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น พร้อมทั้งให้เหตุผลว่าข้อคิดเห็นนั้นน่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 10) ให้นักเรียนเลือกข้อความโฆษณาจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ แล้วแสดง
ความเห็นเชิงวิเคราะห์ วิจาร์ณในด้านความน่าสนใจของการนำเสนอ การใช้สำนวนภาษา และ
ความน่าเชื่อถือ
- 11) ให้นักเรียนเลือกวิเคราะห์ วิจาร์ณบทความหนึ่งเรื่อง ในด้านการใช้
ถ้อยคำ สำนวนภาษา รูปแบบการนำเสนอ และกลวิธีการแต่ง

12) ให้นักเรียนอ่านเรื่อง แล้วตีความเนื้อหาให้พ้องกับเจตนาของผู้เขียน จากนั้นสรุปความคิดเห็นของผู้เขียน รวมถึงเสนอแนวคิดของนักเรียนที่มีต่อเรื่อง ๆ นั้น

13) ให้นักเรียนอ่านแล้วประเมินค่าเรื่องที่อ่านทั้งจุดเด่นและจุดด้อย โดยให้เหตุผลประกอบ ทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหา คุณค่าทางวรรณศิลป์ และคุณค่าทางสังคม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551: 8) ได้กล่าวถึงการประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นการประเมินความสามารถผู้เรียนในการอ่านเอกสาร หนังสือ และสื่อต่าง ๆ เพื่อความสุนทรีย์ เพื่อแสวงหาความรู้ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ และประยุกต์ใช้ แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาที่อ่าน นำไปสู่การแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์ สร้างสรรค์ และการแก้ไขปัญหาในเรื่องต่าง ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2557: 45-47) กำหนดให้มีการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่านหนังสือ เอกสารและสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว แล้วนำมาคิดสรุปเป็นความรู้ความเข้าใจ สามารถคิดวิเคราะห์เนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่านนำไปสู่การสังเคราะห์ สร้างสรรค์ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ แล้วถ่ายทอดความคิดเหล่านั้นด้วยการเขียนสื่อความที่สะท้อนถึงสติปัญญา ความรู้ความเข้าใจ ซึ่งสามารถวัดและประเมินได้ด้วยแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพ มีค่าความเที่ยงตรง (Validity) ความยุติธรรม (Fair) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ตามเกณฑ์หรือใช้แบบทดสอบมาตรฐานของหน่วยงานราชการ อีกวิธีหนึ่งคือ การประเมินพฤติกรรมการอ่านจากภาระงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าแล้วเขียนรายงานผลจากการอ่านวิเคราะห์ แล้วพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (Rubric)

พัชรราวลัย อินทร์สุข (2560: 40) ได้ศึกษา การวัดและประเมินความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีวิธีการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์อยู่ 2 วิธีการใหญ่ ๆ ได้แก่ การวัดและประเมินผลด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) แบบทดสอบแบบปรนัยที่มีคำตอบตายตัว ได้แก่ ข้อทดสอบแบบเลือกคำตอบ ข้อทดสอบแบบเลือกตอบแบบจับคู่ ข้อทดสอบแบบเลือกตอบแบบจริง/เท็จ ข้อทดสอบแบบให้เขียนคำตอบ (Cloze) 2) แบบทดสอบแบบเขียนคำตอบ ได้แก่ ข้อทดสอบแบบเติมคำลงในช่องว่าง ข้อทดสอบแบบเขียนคำตอบสั้น ๆ 3) แบบทดสอบแบบอัตนัยเป็นแบบทดสอบที่ต้องใช้วิธีการพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric) นอกจากนี้แล้วยังมีวิธีการประเมินผลความสามารถด้านการอ่านด้วยวิธีการสังเกตพฤติกรรมแล้วบันทึกผล การสังเกตลงในแบบสังเกตแล้วพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนน เช่น การพูดหรือเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน การบันทึก

การอ่าน การอภิปรายกลุ่มเล็ก นอกจากนี้ยังพบว่าแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน ชนิดถามตอบเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน เป็นแบบทดสอบที่สะดวกต่อการใช้วัดความเข้าใจ ในการอ่านสามารถวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ตามที่กำหนดไว้

Spolsky (1995 อ้างถึงใน Urquhart and Weir, 1998: 149) กล่าวถึง แบบทดสอบในการประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ การเขียนคำตอบสั้นๆ เป็นการประเมิน การเขียนอธิบายเหตุผล และนิยมใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบมากที่สุด ซึ่งมีความสะดวก สามารถหาความเที่ยงตรงของข้อสอบได้และเสนอแนะว่าแบบทดสอบการอ่านที่ประเมิน จุดประสงค์ในการอ่านหลายด้านนั้นนิยมใช้แบบทดสอบการอ่านแบบปรนัยหลายตัวเลือก (Multiple-choice Question) และแบบเติมคำ (Close Procedure) ซึ่งช่วยวัดความสามารถ ด้านการอ่านของผู้เรียนในด้านการหาใจความสำคัญ (Main Idea) การหาข้อเท็จจริงหรือ รายละเอียด (Fact or Details) การจัดลำดับเหตุการณ์ (Sequence) การสรุปและการอ้างอิง (Conclusion and Inferences) และการประเมินคุณค่าสิ่งที่อ่าน (Evaluation and Reacting) ส่วนการเขียนตอบแบบสั้น ๆ (Short-answer) ปัจจุบันนิยมให้ผู้เรียนเขียนแผนผังความคิดแทน

Caldwell (2008: 23-27) ได้เสนอแบบสังเกตพฤติกรรม โดยเมื่อผู้เรียนอ่าน เนื้อเรื่องจบลง ครูตั้งประเด็นคำถามให้ผู้เรียนได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม ระหว่างนี้ผู้สอนใช้แบบสังเกตเก็บข้อมูลผู้เรียน แล้วนำมาตีความหมายว่าผู้เรียน มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านหรือไม่ นอกจากนี้ยังใช้ตารางรูปวัดความสามารถของงานที่ผู้เรียน ได้รับมอบหมายว่าคุณภาพระดับใด แสดงระดับความสามารถในการอ่านของผู้เรียน เป็นรายบุคคล เช่นเดียวกับ พรทิพย์ แซ่ขัน (2553: 463) ที่เสนอตารางรูปบิคในการประเมิน การอ่าน ซึ่งองค์ประกอบในการประเมินด้านการแปลความ คือ แปลความหมายและเข้าใจเรื่อง ที่อ่านได้ ด้านการขยายความ คือ อธิบายขยายความเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผลและ สามารถยกตัวอย่างประกอบได้ และด้านการตีความ คือ บอกจุดประสงค์และสาระสำคัญของเรื่อง ได้โดยอาศัยหลักการของเหตุและผล

Southwest Education Development laboratory (2015) เสนอวิธีการ ประเมินผลการอ่านโดยใช้แบบทดสอบการอ่าน ที่กำหนดให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านที่เหมาะสมกับ ระดับชั้นของผู้เรียน แล้วให้ตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน เป็นการตอบคำถามที่ผู้อ่านสามารถ หาคำตอบได้โดยตรงในบทอ่านและเป็นคำตอบที่ต้องใช้การตีความ นอกจากนี้แล้วยังสามารถ วัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านได้จากการให้ผู้เรียนสรุปเรื่องที่อ่าน (Summarize)

หรือเล่าเรื่อง (Retell) ด้วยคำพูดของผู้เรียนเอง นอกจากนั้นแล้วยังใช้วิธีการประเมินการอ่าน วิเคราะห์ด้วยวิธีการคิดออกมามาก ๆ (Think aloud) ควบคู่กับการบันทึกผลการสังเกต

จากการศึกษา นักวิชาการแต่ละท่านได้เสนอแนวทางการวัดและประเมินผล ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้้อย่างหลากหลาย ผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วสรุปได้ว่า ครูผู้สอนสามารถวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนได้โดยการใช้ แบบทดสอบ ทั้งแบบทดสอบแบบปรนัย แบบทดสอบแบบเขียนตอบ หรือแบบทดสอบแบบอัตนัย ที่ใช้เกณฑ์ Rubric นอกจากนี้ยังสามารถใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน หรือการใช้แบบสังเกต แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ เช่น การพูดหรือการเขียนสรุปเรื่อง การบันทึกการอ่าน หรือการอภิปราย กลุ่มเล็ก เป็นต้น ในการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ นอกจากนี้พบว่าการใช้แบบทดสอบจะเป็นที่นิยมและสะดวกต่อการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์มากกว่าวิธีที่ได้กล่าวมาข้างต้น ดังนั้น ผู้วิจัยกำหนดการวัดระดับความสามารถ ในการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้ออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) วิเคราะห์ส่วนประกอบของงานเขียน 2) ตีความ รายละเอียด หรือข้อมูลจากงานเขียน และ 3) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียน โดยใช้ เครื่องมือคือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็น แบบทดสอบ จำนวนข้อสอบ 27 ข้อ แบ่งเป็นข้อสอบเป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ และข้อสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ

3. กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์

กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เป็นกลวิธีที่พัฒนาขึ้นจากมหาวิทยาลัยวิตตอเรีย ประเทศ แคนาดา ซึ่งเป็นกลวิธีการสอนอ่านที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจและ เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปเชื่อมโยงกับความรู้และ ประสบการณ์เดิมของตนเอง

3.1 ความหมายและลักษณะของกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์

Metha (2007. อ้างอิงใน อลินดา อินทร์อยู่. 2553: 11) ให้ความหมายของกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ไว้ว่าเป็นการสอนอ่านที่เน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากบทอ่านอย่างเป็น ระบบ เป็นขั้นตอน เช่น การอ่านและสำรวจเนื้อหาในบทอ่านเพื่อหาความหมายโดยรวมและ ประเด็นสำคัญสำคัญของการอ่าน การถามคำถามจากหัวข้อต่าง ๆ ที่พบในขั้นตอนที่สำรวจเนื้อหา การอ่านเนื้อหาในบทอ่าน การตอบคำถามต่าง ๆ ในตอนท้ายของแต่ละข้อความเพื่อให้จำเนื้อหา ที่อ่านได้ การทบทวนประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในรูปของงานเขียน นอกจากนี้การอ่านเพื่อการเรียนรู้

ยังเสริมให้ผู้อ่านได้ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์เพื่อให้เห็นใจ ความคิดของผู้แต่ง การอ้างอิงสื่อต่าง ๆ และการเชื่อมโยงความคิดจากสิ่งหนึ่งไปสู่สิ่งหนึ่ง เป็นต้น

กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เป็นกลวิธีการสอนการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ตามคำกล่าวของ มหาวิทยาลัยวิกตอเรีย ประเทศแคนาดา (University of Victoria. 2004; อ้างถึงใน พิรดา เพชรงาม. 2557: 13) ซึ่งเป็นแหล่งที่ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูล กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ดัดแปลงมาจากกลวิธี SQ5R ซึ่งถูกพัฒนาโดย Walter Pauk และมีรากฐานมาจากกลวิธี SQ3R ซึ่งเป็นแนวคิดของ Francis P. Robinson โดยกลวิธีพี เอส คิว ไฟว์ อาร์ มีขั้นตอนการตั้ง จุดมุ่งหมายเพิ่มเข้ามาเป็นขั้นตอนแรก โดยการตั้งจุดมุ่งหมายว่าต้องการได้อะไรจากเรื่องที่อ่าน จะช่วยให้ผู้เรียนมีแนวทางในการอ่านและสามารถตรวจสอบได้ว่าการอ่านของตนบรรลุเป้าหมายหรือไม่

สรุปได้ว่า กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เป็นกลวิธีการสอนการอ่านที่พัฒนามาจาก กลวิธี SQ5R โดยมีการเพิ่มขั้นตอนการตั้งจุดมุ่งหมายเข้ามาเป็นขั้นตอนแรก เพื่อให้ผู้เรียน ตั้งวัตถุประสงค์ว่าตนเองต้องการได้อะไรจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งขั้นตอนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีแนวทาง ในการอ่านและสามารถตรวจสอบได้ว่าการอ่านของตนเองบรรลุเป้าหมายหรือไม่ นอกจากนี้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากเรื่องที่อ่านอย่างเป็นขั้นตอนฝึกการคิด อย่างเป็นระบบจากการทำความเข้าใจและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงฝึกเชื่อมโยงข้อมูลหรือ รายละเอียดต่าง ๆ ที่ปรากฏ ในเรื่อง

3.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์

กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เป็นกลวิธีการสอนการอ่านที่มีรากฐานมาจากทฤษฎี อภิปัญญา เพราะมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนคิดเป็น ด้วยการสอนให้ตระหนัก ถึงความคิดของตนเอง รู้วิธีการคิดในขณะที่อ่าน และสามารถควบคุมวิธีการอ่านของตนเองได้ อีกทั้งยังส่งเสริมทฤษฎีโครงสร้างความรู้ซึ่งเป็น การทบทวนข้อมูลจากความทรงจำ และนำข้อมูลที่ ต้องการมาช่วยในการตีความเรื่องที่อ่าน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เร็วขึ้น นอกจากนี้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ยังมีความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบอีกด้วย เนื่องจาก ขั้นตอนของกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ประกอบด้วยขั้นตั้งคำถามและขั้นหาคำตอบ ซึ่งการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ของชนิดของคำถามและคำตอบจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถหาคำตอบของคำถาม ได้อย่างถูกต้อง

3.2.1 ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition)

ทฤษฎีอภิปัญญาเป็นแนวคิดหนึ่งของนักจิตวิทยาการเรียนรู้ Cross and Paris (1988) กล่าวว่า ทฤษฎีอภิปัญญา หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ

ความคิดของตนเอง สามารถควบคุมความคิด ตลอดจนประเมิน วางแผน และจัดระบบความคิดของตนเองได้สอดคล้องกับ ทิศนา แชมมณี (2544) ซึ่งกล่าวว่า ทฤษฎีอภิปัญญา คือ การควบคุมและประเมินการคิดของตนเอง ความสามารถของบุคคลที่ได้รับการพัฒนาเพื่อควบคุม กำกับ กระบวนการคิดหรือกระบวนการทางปัญญา มีความตระหนักในงาน และรู้จักใช้วิธีการทำงานที่เหมาะสมจนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ เช่นเดียวกับ Borkowski, Carr and Pressley (1987) ที่กล่าวว่า ทฤษฎีอภิปัญญาเป็นการคิดขั้นสูงที่รวมทั้งความสามารถในการคิดและการเรียนรู้ตนเอง โดยทฤษฎีอภิปัญญามีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้คนควบคุมกระบวนการทางปัญญาของตนเองได้

Flavell (1979) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีอภิปัญญาไว้ว่าเป็นการเรียนรู้วิธีที่จะเรียนซึ่งมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ความรู้ทางอภิปัญญา เป็นการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เรียนและรู้จักตนเอง
2. ประสบการณ์ทางอภิปัญญา เป็นการใช้ความคิดอย่างมีสติและรู้สึกตัว
3. เป้าหมายหรืองาน เป็นการกำหนดจุดประสงค์หรืองานที่จะทำไว้ให้แน่นอน
4. การกระทำและกลวิธี เป็นวิธีที่บุคคลใช้ เพื่อเป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

ทฤษฎีอภิปัญญากับการอ่าน

ทฤษฎีอภิปัญญามีบทบาทสำคัญกับการอ่าน Harris and Sipay (1990) ให้ความเห็นไว้ว่า ทฤษฎีอภิปัญญา เป็นกระบวนการด้านการคิดของผู้อ่านอย่างรู้ตัวที่กำลังอ่านอะไรอยู่ และทำไมต้องอ่านสิ่งนั้น นอกจากนี้ยังรวมไปถึงความตระหนักและการควบคุมซึ่งความตระหนัก หมายถึง ความสามารถที่จะทำและเจาะจงวิธีที่จะทำได้ ขณะที่กระบวนการคิดของผู้อ่านอย่างรู้ตัวก็จะเป็นพื้นฐานในการวางแผนกิจกรรมที่จะทำต่อไป เช่น ตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน การเลือกวิธีการอ่าน เป็นต้น เมื่อแผนกิจกรรมถูกใช้ ผู้อ่านก็จะเกิดความเข้าใจเมื่อเสร็จสิ้นการอ่านและสามารถประเมินความเข้าใจในการอ่านของตนเองได้ ส่วนการควบคุมหมายถึง การใช้กลวิธีที่ถูกต้องและเหมาะสมเมื่อเกิดความไม่เข้าใจขึ้นในขณะที่อ่าน

Gunning (1996) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ *Creating Reading Instruction for All Children* เกี่ยวกับการนำลักษณะของทฤษฎีอภิปัญญามาใช้ในการอ่าน ซึ่งมี 4 ลักษณะ ดังนี้

1) การตระหนักรู้ในตนเอง หมายถึง ผู้อ่านรู้ในสิ่งที่ตนรู้ และประเมินความสามารถในการอ่านของตนเอง สามารถใช้ความรู้เดิมที่ตนเองมีไปใช้ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการอ่าน ผู้อ่านที่มีความเชี่ยวชาญจะรู้จักใช้กลวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับตนเองและบทอ่าน

2) การควบคุม หมายถึง ผู้อ่านรู้ว่ากำลังอ่านอะไร และควรอ่านอย่างไร แล้วสามารถนำความรู้ที่มีอยู่เดิมของตนมาประยุกต์กับการอ่านได้ ผู้อ่านสำรวจเรื่อง ที่อ่าน ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน จัดเรียงข้อมูล และเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการอ่าน

3) การตรวจสอบ หมายถึง ผู้อ่านประเมินความสามารถในการอ่านของตนเองได้ โดยการตั้งคำถามว่ามีจุดมุ่งหมายในการอ่านเพื่ออะไร และสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่

4) การแก้ไข หมายถึง ผู้อ่านรู้ถึงปัญหาในการอ่าน และสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดหรือจุดบกพร่องได้ ในกรณีที่อ่านไม่เข้าใจหรือมีปัญหาเกิดขึ้นในการอ่าน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition) คือ การที่ผู้เรียนตระหนักรู้ เข้าใจความคิดของตนและสามารถควบคุมความคิด ตลอดจนประเมิน วางแผน และจัดระบบความคิดของตนเองได้ ดังนั้น เพื่อการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ผู้อ่านควรรู้เท่าทันความคิดของตน สามารถจัดกระบวนการคิดในขณะที่อ่าน รู้ว่าจะต้องอ่านอย่างไร อ่านเพื่ออะไร หากเกิดปัญหาในระหว่างการอ่านจะแก้ไขอย่างไร เพื่อให้การอ่านของตนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2.2 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Scheme Theory)

แนวคิดโครงสร้างความรู้ถูกนำมาใช้กับการศึกษาโดยนักจิตวิทยาชาวอังกฤษ Frederic Bartlett ในปี ค.ศ. 1932 และพัฒนาไปสู่ทฤษฎีโครงสร้างความรู้โดยนักจิตวิทยาการศึกษา Richard C. Anderson

Bartlett (1932) อธิบายว่า โครงสร้างความรู้ หมายถึง โครงสร้างความคิดในสมองซึ่งมีการจัดกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ โดยจะมีการเรียงเป็นลำดับชั้นตามคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกันและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ข้อมูลเหล่านี้จะมีประโยชน์ ในการคาดคะเน ตีความข้อมูลใหม่และปรับข้อมูลใหม่ให้เข้ากับข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้ว

เพื่อเก็บข้อมูลนั้นไว้ใช้ต่อไป การที่สามารถนำเอาข้อมูลพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่ออกมาช่วยในการคาดคะเนและตีความข้อมูลใหม่ได้จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทฤษฎีโครงสร้างความรู้จึงเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญต่อพื้นฐานความรู้ ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก

Rumelhart (1981) กล่าวถึง ความสำคัญของทฤษฎีโครงสร้างความรู้ว่า ความเข้าใจในการอ่านเกิดขึ้นได้เมื่อมีความรู้ทางภาษาและความรู้ทั่วไป ความรู้เหล่านี้จะถูกกระตุ้นให้ทำงานโดยกระบวนการทางสมอง เพื่อนำมาใช้ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่กำลังอ่าน ผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายขึ้นมาเอง โดยการนำเอาโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่มาตีความหมายข้อมูลนั้นออกมา

Carrell and Eisterhold (1984) ได้แบ่งโครงสร้างความรู้ออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1) โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ หมายถึง การที่ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของงานเขียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น นิทาน บทความ ข่าว เป็นต้น ก็จะทำให้เข้าใจในเรื่องที่อ่านและจดจำเนื้อเรื่องได้ดี

2) โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา หมายถึง การที่ผู้อ่านมีความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาของสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งมาก่อนจะทำให้เกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น และรับรู้ในเรื่องที่อ่านได้เร็วกว่าผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ด้านเนื้อหานั้น

ดังนั้น ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยโครงสร้างความรู้ทั้งสองชนิด เพราะการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาก่อนจะช่วยให้คาดการณ์เกี่ยวกับเรื่องได้ และถ้ามีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างรูปแบบการเขียนด้วย ก็ยิ่งจะทำให้เข้าใจการจัดระเบียบของเรื่องและเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Scheme Theory) หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ของบุคคลที่สะสมไว้ และมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ สามารถดึงมาใช้ร่วมกับความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้ ดังนั้น โครงสร้างความรู้จึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการอ่าน หากผู้เรียนมีโครงสร้างความรู้ที่เป็นระบบ เมื่อต้องเรียนรู้เรื่องราวใหม่ ๆ ก็จะสามารถดึงความรู้และประสบการณ์เดิมของตนมาใช้ร่วมได้ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจวิเคราะห์ และเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว

3.2.3 ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ (Question and Answer Relationship)

ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ (Question and Answer Relationship : QAR) เป็นทฤษฎีหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ซึ่งถูกพัฒนาโดย Taffy E. Raphael (1982) เพื่อช่วยผู้เรียนในการทำ ความเข้าใจ คติวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน สามารถ ตอบสนองแนวคิดจากบทอ่านได้ และยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจว่าคำตอบทุกคำตอบไม่สามารถ ค้นพบได้จากบทอ่าน

Raphael (1982 cited in Vacca. 1995) กล่าวถึงทฤษฎีความสัมพันธ์ ระหว่างคำถามและคำตอบว่าเป็นทฤษฎีที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักว่าคำตอบในบทอ่านมีความเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับชนิดของคำถาม อย่างไรก็ตามอย่างไรก็ตามรูปแบบของคำถามที่ต่างกัน ใช้กระบวนการคิดที่ต่างกัน ดังนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้อง ศึกษา รูปแบบของคำถามเพื่อทำความเข้าใจว่าข้อมูลที่เป็นคำตอบของคำถามนั้นสามารถได้รับ มาจากแหล่งใด โดยแหล่งข้อมูลหลักที่ใช้เป็นคำตอบของคำถามนั้น แบ่งได้ 2 แหล่ง คือ จากบทความ (Text Explicit) และจากตัวผู้เรียนเอง (Text Implicit) โดยอาศัยความรู้เดิมและ ประสบการณ์ที่มีอยู่ของตนในการตอบคำถาม โดยรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและ คำตอบ แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

- 1) อยู่ตรงนั้น (Right There) คำตอบอยู่ในบทอ่านและง่ายต่อ การค้นหา โดยคำที่ใช้สร้างคำถามบ่อยครั้งจะสามารถพบได้ในประโยคเดียวกันกับคำตอบ
- 2) คิดและค้นหา (Think and Search) คำตอบ อยู่ในบทอ่าน แต่จำเป็นต้องอ่านหลาย ๆ ประโยคหรือรวบรวมข้อมูลที่กระจัดกระจายในส่วนต่าง ๆ ของบทอ่าน เข้าด้วยกันเพื่อนำมาเป็นคำตอบของคำถาม
- 3) ผู้เขียนและตัวคุณ (Author and You) คำตอบไม่ได้อยู่ในบทอ่าน แต่ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลของผู้เขียนรวมเข้ากับความรู้เดิมของตน เพื่อนำมาเป็นคำตอบ ของคำถาม
- 4) ด้วยตัวคุณเอง (On My Own) คำตอบไม่ได้อยู่ในบทอ่าน ผู้เรียน ใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์ที่ตนมีอยู่ในการตอบคำถามประเภทนี้โดยไม่จำเป็นต้องอ่าน บทอ่าน

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ (Question and Answer Relationship) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องทีอ่านผ่านคำถามที่ตนสงสัย และได้คำตอบหลังจากการอ่าน ทฤษฎีนี้จะทำให้ผู้เรียนตระหนักได้ว่า ทุกคำตอบของคำถามอาจ

ไม่ได้ปรากฏอยู่ในบทอ่านเสมอไป หากแต่ผู้เรียนต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตน
ร่วมกับ บทอ่านด้วยจึงจะค้นพบคำตอบของคำถามนั้น

3.3 ขั้นตอนของกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์

นักวิชาการได้กล่าวถึงขั้นตอนของกลวิธีการสอนอ่านแบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ดังนี้

University of Victoria (2004 อ้างถึงใน พิรดา เพชรงาม . 2557: 14-15)

ได้กล่าวถึงขั้นตอน การสอนอ่านโดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งจุดมุ่งหมาย (Purpose)

ผู้เรียนต้องตั้งคำถามกับตัวเองว่าจะอ่านบทความนี้เพื่ออะไร ต้องการคำตอบหรือรายละเอียดอะไรบ้าง การอ่านลักษณะนี้เป็นการอ่านเพื่อค้นหาข้อมูลอย่างรวดเร็ว เทคนิคที่ใช้ คือ การกวาดตาดหาข้อมูลเฉพาะ (scanning) ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถตอบคำถามได้ในเวลาที่น้อยที่สุด

ขั้นที่ 2 สํารวจ (Survey) หรือ Skimming

เป็นการอ่านแบบกวาดสายตาดูข้อมูลกว้างๆ โดยกวาดตาดูที่ชื่อเรื่องย่อหน้าแรก และย่อหน้าสุดท้าย เพื่อหาข้อมูลแบบรวม ๆ ของสิ่งที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ตั้งคำถาม (Question)

ผู้เรียนต้องตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน เพื่อเป็นแนวทางในการอ่านอย่างมีจุดหมาย และเพื่อให้ได้ใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งผู้เรียนจะหาคำตอบในขณะที่อ่านต่อไป

ขั้นที่ 4 อ่าน (Read Selectively)

ขั้นนี้เป็นการเลือกอ่านข้อมูลเพื่อหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ โดยอ่านประโยคแรกของแต่ละย่อหน้า ซึ่งอาจจะทำให้ได้คำตอบ เพราะบางครั้งผู้เขียนจะเขียนโดยการจัดลำดับข้อมูลประเด็นที่หนึ่ง ที่สอง ฯลฯ และในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องอ่านแต่ละย่อหน้าอย่างรอบคอบ เพื่อที่จะทำความเข้าใจย่อหน้าถัดไปและเพื่อค้นหาใจความสำคัญซึ่งซ่อนอยู่

ขั้นที่ 5 ท่องจำ (Recite)

เมื่ออ่านบทความจบในขั้นตอนนี้ ให้ผู้เรียนพูดคำตอบและประเด็นสำคัญ โดยไม่ต้องดูหนังสือและใช้คำพูดของตนเองให้มากที่สุด ถ้าไม่สามารถทำได้ดีพอ ให้เลือกดูเฉพาะบางส่วนเท่านั้น

ขั้นที่ 6 ลดและบันทึก (Reduce and Record)

ผู้เรียนจะสร้างโครงร่างคำถามและคำตอบของตนเองอย่างย่อ ซึ่งคำตอบควรจะลดจากประโยคยาว ๆ เป็นคำหรือกลุ่มคำสำคัญ ๆ แทน เพราะจะทำให้ง่ายต่อการจำ

ขั้นที่ 7 สะท้อนคิด (Reflect)

ผู้เรียนใช้ข้อมูลหรือเนื้อหาที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับความรู้หรือประสบการณ์เดิมของตน และจัดข้อมูลทั้งหมดให้เข้ากันใหม่ ซึ่งอาจทำในความคิดหรือเขียนลงกระดาษก็ได้

ขั้นที่ 8 ทบทวน (Review)

ขั้นนี้คือการทบทวนสิ่งที่อ่านอีกครั้ง ผู้เรียนต้องสำรวจภาพรวมทั้งหมดของข้อมูลที่ได้ทำการบันทึกย่อไว้ในแต่ละย่อหน้าหรือแต่ละบท แล้วทบทวนโดยใช้คำถามหรือตัวบอกใบ้อื่น ๆ เพื่อเป็นตัวกระตุ้นในการเรียกข้อมูลย้อนหลัง

Digvijay Panya (2022: 95-97) และ Gowher Ahmad Naik (2022: 143-145) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนอ่านโดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ซึ่งมีทั้งสิ้น 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตั้งจุดมุ่งหมาย (Purpose)

ผู้เรียนต้องตั้งคำถามกับตัวเองว่าจะอ่านบทความนี้เพื่ออะไร ต้องการคำตอบหรือรายละเอียดอะไรบ้าง การอ่านลักษณะนี้เป็นการอ่านเพื่อค้นหาข้อมูลอย่างรวดเร็ว เทคนิคที่ใช้ คือ การกวาดตาดหาข้อมูลเฉพาะ (scanning) ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถตอบคำถามได้ในเวลาที่น้อยที่สุด

ขั้นที่ 2 สำรวจ (Survey)

เป็นการอ่านแบบกวาดสายตาดูข้อมูลกว้าง ๆ โดยกวาดตาดูที่ชื่อเรื่องย่อหน้าแรก และย่อหน้าสุดท้าย เพื่อหาข้อมูลแบบรวม ๆ ของสิ่งที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ตั้งคำถาม (Question)

ผู้เรียนต้องตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน เพื่อเป็นแนวทางในการอ่านอย่างมีจุดหมายและเพื่อให้ได้ใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งผู้เรียนจะหาคำตอบในขณะที่อ่านต่อไป

ขั้นที่ 4 อ่าน (Read Selectively)

ขั้นนี้เป็นการเลือกอ่านข้อมูลเพื่อหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ โดยอ่านประโยคแรกของแต่ละย่อหน้า ซึ่งอาจจะทำให้ได้คำตอบเพราะบางครั้งผู้เขียนมักจะเขียนโดยการจัดลำดับข้อมูล ประเด็นที่หนึ่ง ประเด็นที่สอง ฯลฯ และในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องอ่านแต่ละย่อหน้าอย่างรอบคอบ เพื่อที่จะทำความเข้าใจย่อหน้าถัดไปและเพื่อค้นหาใจความสำคัญซึ่งซ่อนอยู่

ขั้นที่ 5 ท่องจำ (Recite)

เมื่ออ่านบทอ่านจบ ในขั้นตอนนี้ให้ผู้เรียนพูดคำตอบและประเด็นสำคัญ โดยไม่ต้องดูหนังสือและใช้คำพูดของตนเองให้มากที่สุด ถ้าไม่สามารถทำได้ดีพอให้เลือกดูเฉพาะบางส่วนเท่านั้น

ขั้นที่ 6 ลดและบันทึก (Reduce and Record)

ผู้เรียนจะสร้างโครงร่างคำถามและคำตอบของตนเองอย่างย่อ ซึ่งคำตอบควรจะลดจากประโยคยาว ๆ เป็นคำหรือกลุ่มคำสำคัญ ๆ แทนเพราะจะทำให้ง่ายต่อการจำ

ขั้นที่ 7 สะท้อนคิด (Reflect)

ผู้เรียนใช้ข้อมูลหรือเนื้อหาที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับความรู้หรือประสบการณ์เดิมของตน และจัดข้อมูลทั้งหมดให้เข้ากันใหม่ ซึ่งอาจทำในความคิดหรือเขียนลงกระดาษก็ได้

ขั้นที่ 8 ทบทวน (Review)

ขั้นนี้คือการทบทวนสิ่งที่อ่านอีกครั้ง ผู้เรียนต้องสำรวจภาพรวมทั้งหมดของข้อมูลที่ได้ทำการบันทึกย่อไว้ในแต่ละย่อหน้าหรือแต่ละบท แล้วทบทวนโดยใช้คำถามหรือตัวบอกลำดับอื่น ๆ เพื่อเป็นตัวกระตุ้นในการเรียกข้อมูลย้อนหลัง

4. กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย

กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย มีหลายชื่อเรียกด้วยกัน เช่น Semantic mapping, Story maps, Cognitive mapping, Semantic organizer หรือ Concept Maps โดยกลวิธีดังกล่าว จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจคำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน และพัฒนาความสามารถทางการอ่านของผู้เรียน ได้ทุกระดับ

4.1 ความหมายของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย

กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย เป็นกลวิธีที่จะสามารถพัฒนาความสามารถทางการอ่านของผู้เรียนได้ทุกระดับ โดยนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของกลวิธีฝังสัมพันธ์ความหมาย ไว้ดังนี้

Sinatra et al (1984: 22-29) กล่าวว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายเป็นกลวิธีการสอนอ่าน นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของแผนภูมิ โดยเสนอใจความสำคัญแก่ผู้อ่านได้ดีกว่าข้อมูลที่ปรากฏในแบบข้อความฝังสัมพันธ์ความหมายช่วยเสริมความรู้ให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของคำศัพท์ ความสำคัญในเรื่องที่อ่าน โดยใช้เส้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักและประเด็นต่างๆในเรื่องที่อ่าน

Johnson et al (1986: 779) ได้ให้ความหมายว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย คือ การจัดระบบโครงสร้างของข้อมูลเป็นประเภทต่างๆในรูปแบบของแผนผัง โดยการพิจารณาเนื้อหาที่อ่านซึ่งเป็นความรู้ใหม่มาสัมพันธ์กับความรู้และประสบการณ์เดิม

Harris and Sipay (1990: 538-539) กล่าวถึง กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย คือ รูปภาพเรขาคณิตที่แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวข้องของแนวความคิดรวบยอดของเนื้อหา ซึ่งอาจใช้เพื่อแสดงถึงองค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างความคิดสามารถใช้ได้ตั้งแต่ก่อนการอ่านและหลังการอ่าน เป็นการพัฒนาในด้านคำศัพท์หรือความเข้าใจโดยใช้ความรู้เดิมมาจากระบบความคิดที่จะเขียนหรือบูรณาการเนื้อหาเข้าด้วยกัน

Reutzel and Cooter (2003: 326) และ Halterman (2013: 26) ได้กล่าวว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายเป็นกลวิธีการอ่านที่พัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ทำความเข้าใจคำศัพท์และการอ่านของผู้เรียนได้ทุกระดับโดยพัฒนามาจากทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม ทฤษฎีอภิปัญญา และรูปแบบการเขียนเข้าด้วยกัน

Vadasy and Nelson. (2012: 104) กล่าวถึงกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายไว้ว่า เป็นกลวิธีที่ทำให้การสอนอ่านเปลี่ยนจุดเน้นจากเนื้อหาเป็นการสร้างความเข้าใจคำศัพท์ที่มีต่อเนื้อหา ซึ่งความเข้าใจมาจากการใช้ความรู้เดิมเรียนรู้คำศัพท์ตามบริบทที่อ่าน และเข้าใจโดยนำมาจัดกลุ่มคำหรือข้อความที่มีความหมายสัมพันธ์กันเข้าด้วยกันตามหัวข้อที่กำหนดขึ้น ซึ่งการจัดกลุ่มคำผู้อ่านต้องวิเคราะห์ตามโครงเรื่อง ความเหมือนหรือความแตกต่าง ความเป็นเหตุและผลของคำดังกล่าว สามารถนำไปใช้ได้กับทุกรายวิชา โดยกลวิธีดังกล่าวทำได้โดยการจัดกลุ่มคำศัพท์ที่พบในเนื้อเรื่องมาจัดกลุ่มเข้าด้วยกัน และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคำศัพท์ด้วยรูปแบบแผนภูมิ ดังนั้น ผังบางชนิดได้รับแนวคิดมาจากแนวคิดดั้งเดิมของโครงเรื่องซึ่งได้รับการดัดแปลงมาจากโครงสร้างของเรื่อง คล้ายกับการจัดองค์ประกอบของโครงสร้างของข้อเขียน

Khoii and Sharififar. (2013: 202) กล่าวถึงการสร้างฝังสัมพันธ์ของความหมายว่า ทำให้ผู้อ่านมองเห็นความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในข้อความที่อ่าน จัดรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เข้าเป็นกลุ่มตามหัวข้อหรือประเภท และแยกแยะข้อความที่ไม่เกี่ยวข้อง โดยผู้อ่านจะต้องอ่านเป็นลำดับขั้นตอน มีการศึกษาโครงสร้างของบทอ่าน ค้นหาใจความสำคัญและลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหา

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย คือ กลวิธีนำเสนอความรู้ ความคิดรวบยอดในรูปแบบของแผนผังที่แสดงการเชื่อมโยงของใจความสำคัญข้อมูล

หัวข้อหรือประเด็นหลัก และรายละเอียดต่าง ๆ จากบทอ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลได้ได้ดีกว่าข้อมูลที่ปรากฏในแบบข้อความ

4.2 ลักษณะสำคัญของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย

Johnson et al. (1986: 779-782) ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายไว้ว่า บทอ่านเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์ความรู้เดิมกับคำศัพท์ในเรื่อง ผู้อ่านต้องค้นหาความหมายด้วยตนเอง โดยนำประสบการณ์เดิมของตนเข้ามาตีความและสร้างความเข้าใจความหมายของคำศัพท์จากบทอ่าน ซึ่งผู้เรียนต้องเขียนฝังความสัมพันธ์ความหมายโดยการนำประสบการณ์เดิมของตนมาสัมพันธ์กับคำศัพท์ใหม่ในเนื้อหา แล้วแบ่งกลุ่มคำดังกล่าวมาจากประเภทอยู่ภายใต้หัวข้อเดียวกันหรือภายใต้หัวข้อย่อย ๆ และนำมาอภิปรายร่วมกัน จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจมโนทัศน์สำคัญในบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งความเข้าใจมโนทัศน์จากบทอ่านนั้นไม่ได้เกิดขึ้นในลักษณะโดดเดี่ยว แต่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ผู้เรียนสามารถใช้การเขียนฝังความสัมพันธ์ความหมายได้ในขั้นก่อนอ่านและหลังการอ่านกับผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา

Harris and Sipay (1990: 538-539) กล่าวว่า หัวใจสำคัญของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย คือ การสอนคำศัพท์ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความหมายการเรียนรู้คำดังกล่าวจากการเชื่อมโยงความหมายจากบริบทการอ่านที่มีความสัมพันธ์กับแนวคิดของคำนั้น ๆ และช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้วิธีการจัดระบบและบูรณาการข้อมูลที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน การจัดการเรียนการสอนที่นำเนื้อหาในบทอ่านที่มีความซับซ้อนทั้งทางกว้าง เนื้อหาเชิงลึก และเนื้อหาที่มีมุมมองได้หลายด้านมาให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและสรุปเป็นองค์รวมได้ ซึ่งครูสามารถประเมินความรู้และความเข้าใจจากการทำฝังความหมายดังกล่าว

Vadasy and Nelson. (2012: 104) กล่าวว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายเน้นการอ่านและการตีความตามประสบการณ์เดิมของตนกับคำศัพท์ใหม่ สำนวน หรือข้อความที่มีลักษณะเป็นนามธรรมมีความซับซ้อน ซึ่งคำเหล่านั้นมีแนวคิดสำคัญที่ซ่อนอยู่ ซึ่งเป็นขั้นแรกที่จะทำให้เข้าใจความหมายและการนำคำไปใช้กับบริบทที่หลากหลาย

Khoii and Sharififar. (2013: 202) และ Harris and Sipay (1990: 538) กล่าวว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย คือ การเรียกคืนข้อมูลและเป็นการจัดหมวดหมู่ของโครงสร้างงานเขียนโดยอยู่ในรูปเรขาคณิต สามารถใช้ในขั้นก่อนอ่านและหลังการอ่านได้ โดยการเชื่อมโยงข้อความเหตุและผลในบทอ่าน การเปรียบเทียบความเหมือนความต่าง การบอกสูตรขัดแย้งในเรื่อง

สรุปได้ว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายมีลักษณะที่สำคัญ คือ การจัดระบบข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ในรูปแบบของแผนผัง เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของใจความสำคัญ ข้อมูล หัวข้อหรือประเด็นหลัก และรายละเอียดต่าง ๆ จากบทอ่าน โดยผู้เรียนจะต้องนำความรู้ และประสบการณ์เดิมของตนมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่จากบทอ่าน

4.3 หลักการของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย

Sinatra Stahl-Gemake and Berg (1984: 22-23) กล่าวว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย คือ การที่ผู้เรียนใช้ประสบการณ์เดิมของตนมาเชื่อมโยงกับคำศัพท์ สำนวน และข้อความในบทอ่านเพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ ความรู้ที่ได้จากบทอ่านเกิดจากการอ่านอย่างละเอียดและตีความบทอ่านตามประสบการณ์เดิมของผู้เรียน นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนการสอนของกลวิธีนี้ได้เน้นการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสร้างแรงจูงใจในการอ่านโดยการอภิปรายในกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้คิดไตร่ตรอง เชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์ สำนวน และข้อความในบทอ่าน ตรวจสอบการอ่านของตนเองกับผู้อื่น

Harris and Sipay (1990: 538) และ Khoii and Shariffar. (2013: 201) กล่าวว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายเป็นการจัดความสัมพันธ์ของความหมายของคำ โดยผู้เรียนระดมความคิดเกี่ยวกับคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นหัวข้อ และจัดหมวดหมู่ของคำหรือข้อความตามโครงสร้างงานเขียนในรูปเรขาคณิต โดยการเชื่อมโยงข้อความเหตุและผลในบทอ่าน การเปรียบเทียบความเหมือนความต่าง การบอกจุดขัดแย้งในเรื่องสามารถใช้ในขั้นก่อนอ่านและหลังการอ่านได้

Coleman (1995: 15) กล่าวว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย ผู้อ่านจะแสดงภาพให้เห็นถึงแนวคิดของสิ่งที่อ่านที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เดิม ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจงานเขียนเป็นรูปธรรมมากขึ้น การเขียนแนวคิดหลักที่มีข้อมูลมาสนับสนุนรายละเอียดและการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับคำ หรือข้อความในบทอ่าน

Reutzel and Cooter (2003: 326) กล่าวว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย ผู้สอนจะกระตุ้นความรู้เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหลักที่กำหนดโดยการตั้งคำถาม เปิดโอกาสให้อภิปรายถึงคำศัพท์ที่ใช้ในฝังสัมพันธ์ของความหมาย

Khoii and Shariffar. (2013: 203) กล่าวว่า กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย สามารถใช้ได้ทั้งขั้นก่อนอ่านและหลังการอ่าน โดยการสร้างฝังสัมพันธ์ของความหมายที่ได้มาจากการตีความของคำ สำนวน และข้อความ แล้วแสดงออกมาในรูปแบบของแผนผัง

Antonacci et al. (2015: 19) ได้กล่าวถึงหลักการนำกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ 1) ผู้เรียนใช้วิธีการอภิปรายในการระบุนำคำสำคัญ สำนวน หรือข้อความที่ต้องการอ่านอย่างละเอียด โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะในประเด็นที่ยังมองข้าม 2) ผู้สอนจะเลือกคำสำคัญ สำนวน หรือข้อความจากการอภิปรายร่วมกันว่าจะมุ่งเจาะประเด็นเรื่องใด เพื่อให้ผู้เรียนได้ข้อสรุปร่วมกัน 3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการสร้างผังสัมพันธ์ของความหมายของพวกเขา ผ่านการมีส่วนร่วมในการอภิปรายที่มีชีวิตชีวาเกี่ยวกับบทอ่าน

จากข้อมูลข้างต้น หลักการของกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย คือ 1) การเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับคำศัพท์ สำนวน และข้อความในบทอ่าน เพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี 2) การจัดหมวดหมู่คำศัพท์ สำนวน และข้อความที่มีความสัมพันธ์กันทางความหมาย โดยนำเสนอในรูปแบบของแผนผัง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ และเข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น 3) การให้ผู้เรียนตรวจสอบการอ่านของตนเองร่วมกับผู้อื่นผ่านการอภิปราย จะทำให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลในการอ่านเพิ่มขึ้น และช่วยแก้ความสนใจของผู้เรียน

4.4 รูปแบบของผังสัมพันธ์ของความหมาย

Bartlett, Turner, and Mathmas (1981) ได้แบ่งประเภทโครงสร้างบทอ่านไว้ 4 รูปแบบ ได้แก่

1) โครงสร้างบทอ่านเชิงบรรยาย (Description) เป็นการบรรยายเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องอย่างกว้าง ๆ และมีการให้รายละเอียดขยายข้อมูลเพิ่มเติม

2) โครงสร้างบทอ่านเชิงเปรียบเทียบ (Comparison) เป็นการเขียนถึงความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างที่มีความสัมพันธ์กัน

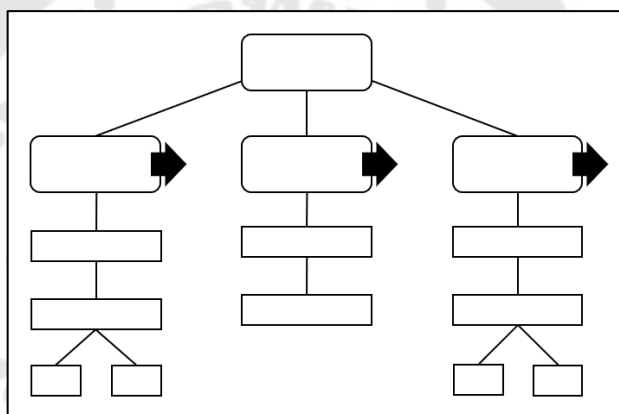
3) โครงสร้างบทอ่านเชิงสาเหตุและผลลัพธ์ (Cause – Effect) เป็นการเขียนนำเสนอข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน โดยมีการกล่าวถึงสาเหตุที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออาจจะกล่าวถึงผลลัพธ์ที่มาจากสาเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

4) โครงสร้างบทอ่านเชิงปัญหาและทางแก้ (Problem – solution) เป็นการเขียนถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหา โดยจะนำเสนอในส่วนของการอภิปรายหรือแนวทางแก้ไขไว้

Meyer and Freedle (1984, pp. 121-143) ได้เพิ่มเติมโครงสร้างบทอ่าน จากของ Bartlett คือ โครงสร้างเชิงลำดับหมวดหมู่ รายการ (Collection) เป็นการเขียน ให้อยู่รายละเอียดย่อยต่าง ๆ จากหัวข้อที่กล่าวไว้ โดยเรียงลำดับเหตุการณ์ เวลา ขั้นตอนหรือกระบวนการ

Sinatra et al. (1986: 4-6) ได้เสนอรูปแบบผังสัมพันธ์ทางความหมายไว้ 4 แบบ ตามลักษณะรูปแบบของการเขียน ซึ่งบทอ่านเดียวกันอาจเขียนได้หลายรูปแบบ ดังนี้

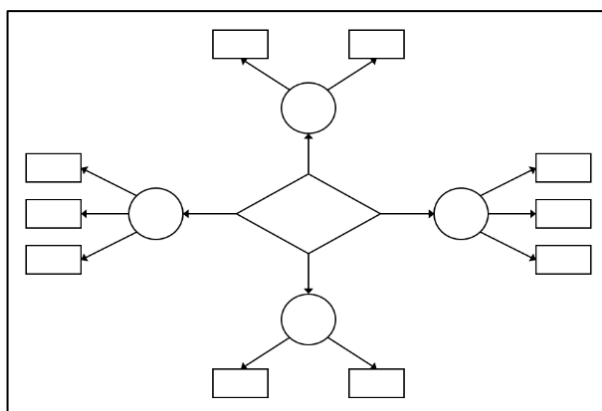
1) แบบเชิงเรื่องเล่าเรียงตามลำดับเหตุการณ์ (Narrative sequential organization or sequential episodic map) แสดงโครงสร้างบทอ่านเชิงเรื่องเล่าซึ่งเกิดตามลำดับ โดยให้ลูกศรเป็นเครื่องแสดงลำดับเหตุการณ์และเชื่อมโยงเหตุการณ์สนับสนุนในแต่ละกรอบ เหตุการณ์

ภาพประกอบ 2 แผนผังเชิงเรื่องเล่าเรียงตามลำดับเหตุการณ์

ที่มา: Sinatra, R. C., Stahl-Gemake, J., & Berg, D. N. (1986). The Reading Teacher

2) แบบเชิงบรรยาย (Thematic or Descriptive Map) ใช้บรรยายลักษณะ รายละเอียดหรือองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับบุคคล สถานที่ หรือสิ่งของ โดยมีใจความสำคัญของเรื่องอยู่ตรงกลาง โดยมีลูกศรพุ่งจากใจความสำคัญไปสู่องค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่รายล้อม

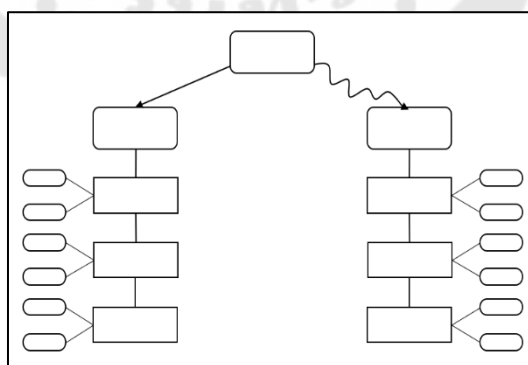

ภาพประกอบ 3 แผนผังเชิงบรรยาย

ที่มา: Sinatra, R. C., Stahl-Gemake, J., & Berg, D. N. (1986). The Reading

Teacher

4) แบบเชิงเปรียบเทียบ (Comparative and Contrastive Map) หัวข้อใหญ่ที่นำมาเปรียบเทียบอยู่ในกรอบบนสุด โดยมีลูกศรโยงมาสู่กรอบความเหมือนทางซ้ายมือ และมีลูกศรหยัก ๆ สำหรับกรอบแสดงความแตกต่างทางขวามือ และจะมีรายละเอียดปลีกย่อยของทั้งสองฝ่ายอยู่ในกรอบด้านข้าง

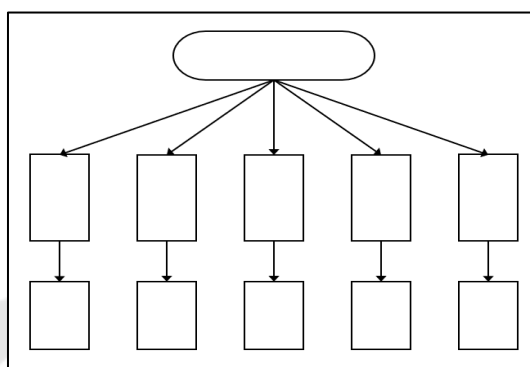

ภาพประกอบ 4 แผนผังเชิงเปรียบเทียบ

ที่มา: Sinatra, R. C., Stahl-Gemake, J., & Berg, D. N. (1986). The Reading

Teacher

5) แบบเชิงจำแนกประเภท (Classification map) กรอบสี่เหลี่ยมบนสุด เป็นความคิดรวบยอด หรือสิ่งที่ต้องการแบ่งประเภท และกรอบสี่เหลี่ยมในระดับล่างแสดงถึง ประเภท ชนิด หรือคุณสมบัติของความคิดรวบยอดนั้น ๆ โดยมีลูกศรชี้ลงล่าง

ภาพประกอบ 5 แผนผังเชิงจำแนกประเภท

ที่มา: Sinatra, R. C., Stahl-Gemake, J., & Berg, D. N. (1986). The Reading

Teacher

Sinatra Stahl-Gemake and Morgan (1986: 8) ได้เสนอให้ใช้กลวิธีผังสัมพันธ์ของ ความหมายในชั้นหลังการอ่าน ดังนี้

1) ผู้สอนมอบหมายบทอ่านและให้ผู้เรียนเลือกรูปแบบผังสัมพันธ์ของความหมายตามประเภทของงานเขียนแล้ว ให้ผู้เรียนทบทวนองค์ประกอบของบทอ่านของประเภทที่ตนเองอ่านและเขียนผังสัมพันธ์ของความหมายร่วมกับเพื่อนคนอื่น ๆ

2) ให้ผู้เรียนร่วมกันเลือกผังสัมพันธ์ของความหมายที่ดีที่สุดในกลุ่มเพื่อนจากการนำเสนอ จะทำให้ผู้เรียนเห็นวิธีการเขียนผังสัมพันธ์ของความหมายและเนื้อหาที่เพื่อนคนอื่น ๆ ใช้

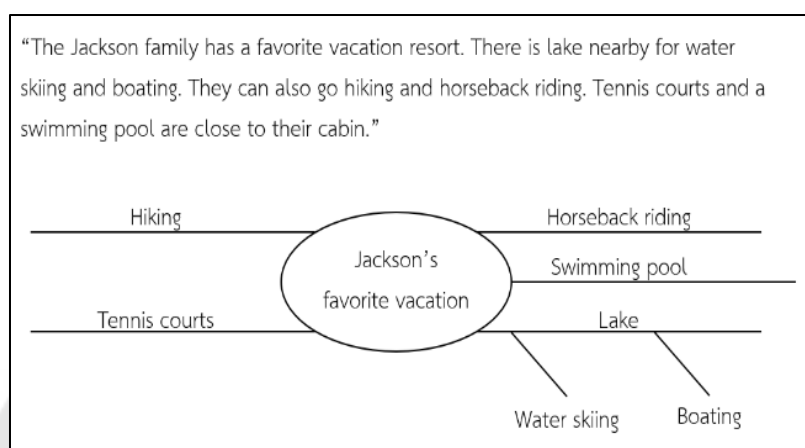
3) ผู้เรียนจะทบทวนผังสัมพันธ์ของความหมายที่ตนเองเขียนอีกครั้งและปรับปรุงผังความสัมพันธ์ของความหมายให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

4) ผู้เรียนเขียนความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างคำศัพท์ และข้อความ

5) ผู้เรียนเขียนความเรียงตามเนื้อเรื่องเดิมโดยใช้ผังสัมพันธ์ของความหมายที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาและความคิดของผู้เรียนเอง

Schmidt (1986: 112- 117) ได้จำแนกรูปแบบผังสัมพันธ์ของความหมายตามลักษณะโครงสร้างของบทอ่าน หรืออนุচ্ছেท (Paragraph) ที่แตกต่างออกไปอีก 5 แบบ ได้แก่

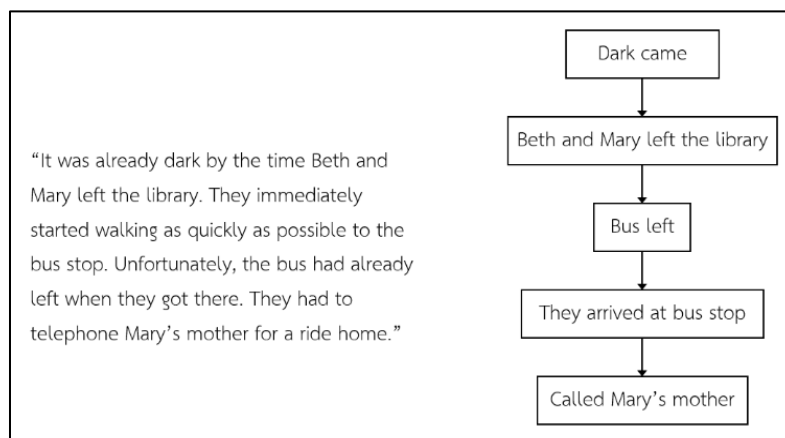
1) ผังสัมพันธ์ทางความหมายรูปแมงมุม (Spider Map) ใช้สำหรับแสดงใจความสำคัญ รายละเอียด ข้อสนับสนุน โดยเส้นนอนที่เปรียบเสมือนขาของแมงมุมจะระบุข้อความที่มาสสนับสนุนใจความสำคัญ ส่วนเส้นทแยงแสดงถึงรายละเอียดหรือประเด็นย่อยอื่น ๆ

ภาพประกอบ 6 แผนผังรูปแมงมุม

ที่มา: Schmidt. (1986, October). The Reading Teacher.

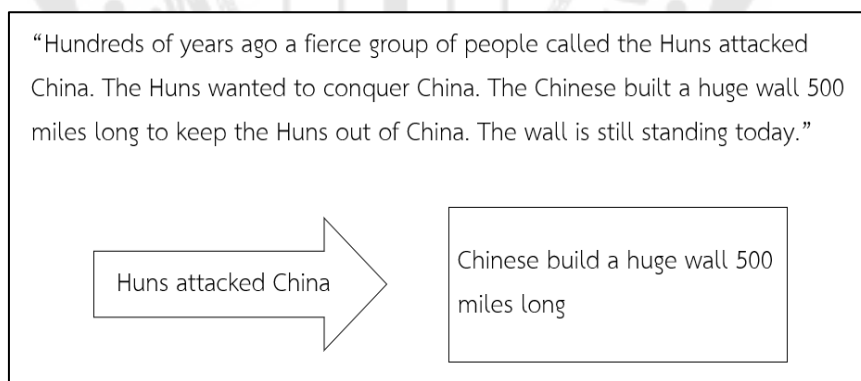
2) ผังสัมพันธ์ทางความหมายรูปขั้นบันได (Descending Ladder or Time Ladder Map) ใช้กับบทอ่านที่แสดงลำดับของเวลา กระบวนการ หรือขั้นตอน และการบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นเหตุการณ์ ทำให้ผู้เรียนมองเห็นภาพชัดเจนไม่สับสน

ภาพประกอบ 7 แผนผังรูปขึ้นบันได

ที่มา: Schmidt. (1986, October). The Reading Teacher.

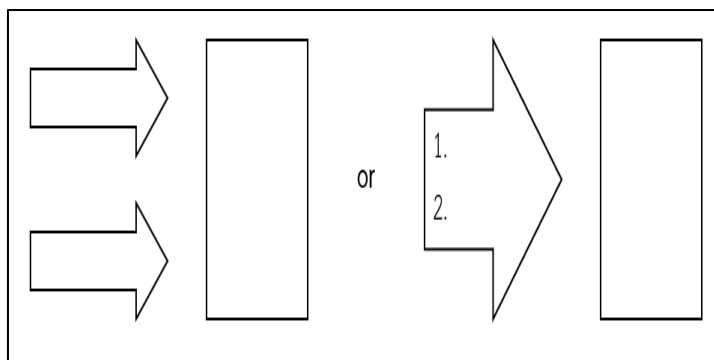
3) ผังสัมพันธ์ทางความหมายแบบแสดงเหตุและผล (Cause and Effect Map) ใช้แสดงความเป็นเหตุและผลในบทความ โดยใช้ลูกศรแสดงเหตุและสี่เหลี่ยมแสดงผล

ภาพประกอบ 8 แผนผังแบบแสดงเหตุและผล

ที่มา: Schmidt. (1986, October). The Reading Teacher.

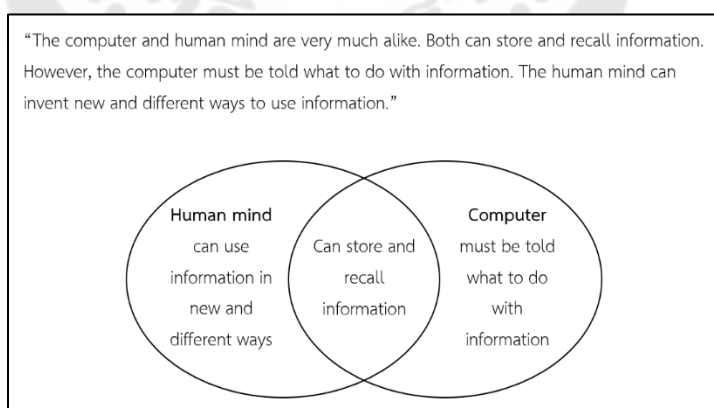
กรณีที่มีเหตุและผลหลายประการก็อาจใช้ Multiple cause-map
อีกรูปแบบหนึ่ง ดังนี้

ภาพประกอบ 9 แผนผังแบบแสดงเหตุและผลหลายประการ

ที่มา: Schmidt. (1986, October). The Reading Teacher.

4) ผังสัมพันธ์ทางความหมายแบบเปรียบเทียบ (Contrast Overlay Map)
ใช้กับบทอ่านแบบเปรียบเทียบ (Comparison) จะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความเหมือนและ
ความแตกต่างของสิ่งที่กล่าวถึงในบทอ่าน

ภาพประกอบ 10 แผนผังแบบเปรียบเทียบ

ที่มา: Schmidt. (1986, October). The Reading Teacher.

5) ผังสัมพันธ์ทางความหมายแบบผสม (Combined Map) ใช้กับบทอ่านที่มีความซับซ้อนหรือรูปแบบการเขียนหลาย ๆ อย่างในเรื่องเดียวกัน

ประพันธ์ศิริ สุเสารัฐ. (2551) ได้แยกประเภทแผนผังที่นำมาใช้ตามจุดประสงค์การนำเสนอข้อมูลไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1) แสดงความคิดรวบยอดของข้อมูลหรือสาระสำคัญของข้อมูล เช่น ผังความคิดโดยใช้ภาพ (Mind Map) ผังมโนทัศน์ (Concept Map) เป็นต้น

2) แสดงการเปรียบเทียบข้อมูล เช่น เวนน์ไดอะแกรม (Venn Diagram) ผังที่ชาร์ต (T-Chart) แผนภูมิแท่ง (Bar Chart) แผนภูมิตาราง เป็นต้น

3) แสดงข้อมูลเป็นเหตุเป็นผลกัน เช่น ผังก้างปลา (Fishbone Map) ผังใยแมงมุม (Spider Map) เป็นต้น

4) แสดงการเรียงลำดับข้อมูล หรือขั้นตอนต่าง ๆ เช่น ผังลำดับขั้นตอน (Sequential Map) ผังขั้นบันได (Ranking Ladder) ผังแบบต่อเนื่อง (Spectrum) เป็นต้น

5) แสดงการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลหรือหมวดหมู่ของความคิด เช่น แผนภูมิ ก้างปลา (Pie Chart) ผังมองต่างมุม (Thinking at Right Angles) แผนภูมิเป้าหมาย (Target Chart) เป็นต้น

จากผังสัมพันธ์ทางความหมายรูปแบบต่าง ๆ ที่นักวิชาการหลายท่านนำเสนอ จะเห็นว่ารูปแบบแผนผังมักจะถูกแบ่งตามโครงสร้างหรือรูปแบบของบทอ่าน หากผู้เรียนควรมีความรู้ด้านโครงสร้างของบทอ่าน ก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถจำแนก วิเคราะห์ และเข้าใจลักษณะของงานเขียนจากการอ่านได้อย่างรวดเร็ว และผู้เรียนจะทราบถึงเจตนาหรือวัตถุประสงค์ของผู้แต่งจากบทอ่านด้วยเช่นกัน

4.6 การจัดการเรียนการสอนอ่านด้วยกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย

นักการศึกษาด้านการอ่านได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนอ่านด้วยกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย ไว้ดังนี้

Coleman. (1995: 16) กล่าวว่า ในกรณีให้ผู้เรียนสร้างผังความสัมพันธ์ของความหมายมีส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) ความคิดหลักของหัวข้อหรือชื่อเรื่อง 2) การจัดประเภทหมวดหมู่ของคำ 3) การใส่ข้อมูลสนับสนุนรายละเอียด

Vadasy and Nelson (2012: 104-105) กล่าวว่า วิธีการสอนด้วยกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายใช้สอนกลุ่มคำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดขึ้นโดยครูและผู้เรียน เช่น คำศัพท์หรือข้อความที่ปรากฏในบทอ่าน ตัวอย่าง แกนโลก ลาวา แผ่นดินไหว ภูเขาไฟ

ทวีป ผู้สอนจะเริ่มจากการระดมสมองให้ผู้เรียนคิดหาคำที่มีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่ตั้งไว้ก่อนจัดหมวดหมู่เข้าด้วยกัน และตั้งชื่อหัวข้อย่อยให้ ซึ่งการจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์จะวิเคราะห์ตามหัวเรื่อง และเปรียบเทียบบอกความแตกต่าง หรืออธิบายแบบเป็นเหตุและเป็นผล ซึ่งสามารถนำไปใช้สอนได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) การระดมสมอง (brain storming) ครูและนักเรียนในชั้นจำแนกแยกแยะคำศัพท์ สำนวน และข้อความที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน ว่าคำใดมีความสัมพันธ์กับหัวข้อหลัก หรือคำที่กำหนด

2) การเขียนผังสัมพันธ์ของความหมาย (mapping) นำคำศัพท์ สำนวน มาจากระบบในรูปแบบแผนผัง โดยการจัดหมวดหมู่ตามที่ครูและนักเรียนกำหนดหัวข้อร่วมกัน

3) การอ่าน (Reading) เมื่อเขียนแผนผังความสัมพันธ์ของความหมายเสร็จแล้ว นักเรียนในชั้นจะอ่านบทอ่านร่วมกัน

4) การทบทวนการเขียนผังสัมพันธ์ของความหมาย (review the map) หลังจากที่ผู้เรียนอ่านบทอ่านหรือเรียนรู้เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่สนใจเสร็จแล้ว ผู้เรียนในชั้นเรียนจะร่วมกันพิจารณาแผนผังอีกครั้งหนึ่ง แล้วเพิ่มเติมคำศัพท์หรือจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์ใหม่ รวมทั้งการหาข้อความมาอ้างอิงเกี่ยวกับคำศัพท์ที่นำมาใช้

การอธิบายเกี่ยวกับคำศัพท์สามารถชี้ให้เห็นถึงความเข้าใจและความแตกต่างของคำศัพท์ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคำ สำนวน หรือข้อความ ในชั้นนี้ผู้เรียนจะตั้งประเด็นอภิปราย เช่น ใครคือผู้เขียนบทความนี้ ใครคือผู้รับสาร และข้อความอะไรที่อธิบายรายละเอียดตรงกับดัชนีหรือตารางที่ปรากฏในบทอ่าน ประเภทของบทอ่านคืออะไร

Reutzel and Cooter. (2003: 326) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านโดยใช้กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย ไว้ดังนี้

1) ผู้สอนสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียน โดยกระตุ้นความสนใจใคร่รู้ โดยใช้คำถามในการนำอภิปราย เช่น บทอ่านนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องี่อ่านหรือไม่ นักเรียนรู้จักผู้แต่งหรือไม่

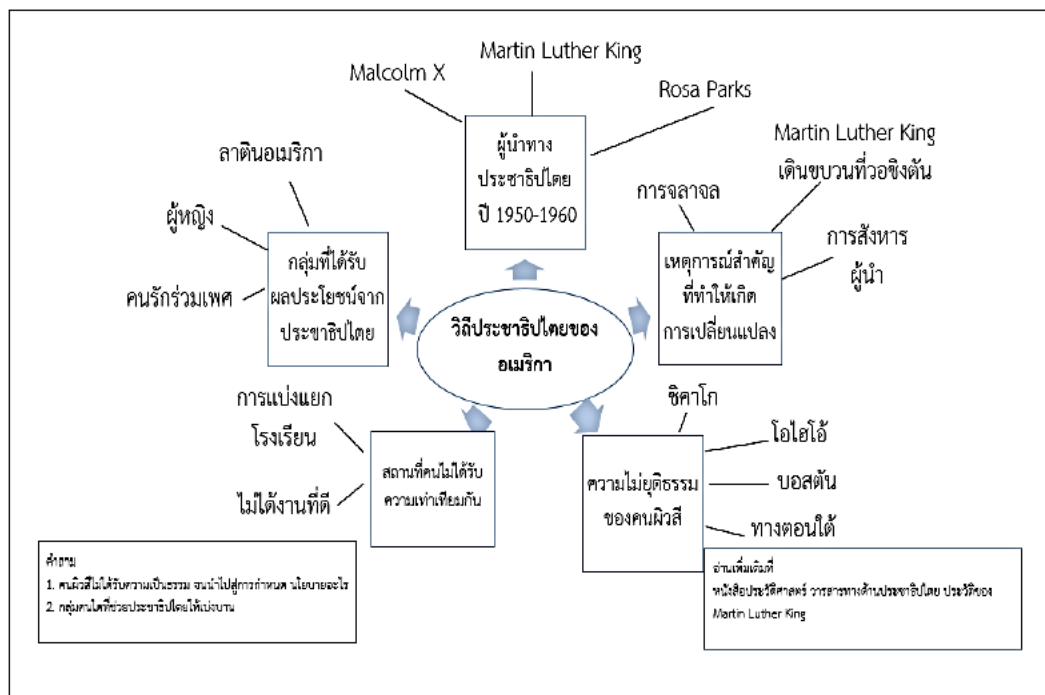
2) ผู้เรียนในชั้นร่วมกันหาอาสาสมัครมากำหนดประเด็นหัวข้อที่จะศึกษา ผู้สอนจดคำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่ผู้เรียนเสนอแล้วรวมกลุ่ม โดยหามติเอกฉันท์ในการเลือกหัวข้อนั้น ๆ

3) ผู้เรียนทุกคนลงมืออ่านงานเขียนอย่างละเอียด ผู้สอนกระตุ้นโดยการซักถามให้ผู้เรียนพิจารณาหัวข้อหลัก หัวข้อย่อย และคำศัพท์อื่นๆ ที่ปรากฏในบทอ่านว่า

มีความสัมพันธ์กับข้อความที่อ่านหรือไม่ คำศัพท์ดังกล่าวมีข้อความอะไรสนับสนุน เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกและสามารถนำคำศัพท์ สำนวน หรือข้อความดังกล่าวมาเป็นประเด็นอภิปราย

4) ผู้เรียนทุกคนทำงานเป็นอิสระหรือเป็นคู่กับเพื่อน เพื่อเติมข้อมูลใหม่ลงไป ในผังสัมพันธ์ของความหมาย

5) หลังการอ่าน ผู้เรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำถามที่หลากหลาย ที่เหลืออยู่ ซึ่งสามารถหาอ่านเอกสารเพิ่มเติมได้

ภาพประกอบ 11 ตัวอย่างการทำผังสัมพันธ์ของความหมาย เรื่อง วิถีประชาธิปไตยของอเมริกา

ที่มา: Reutzler and Cooter. (2003). Strategies for reading assessment and instruction: Helping every succeed

Antonacci et al. (2015: 19-20) ได้อธิบายขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กลวิธีนี้ผังสัมพันธ์ความหมายดังนี้

ขั้นก่อนอ่าน

1) ผู้สอนแนะนำและเลือกเนื้อหาเพื่อกำหนดคำศัพท์ สำนวน หรือข้อความ พร้อมทั้งแนะนำวิธีการอภิปราย

2) ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนวาดแผนผัง พร้อมทั้งเขียนหัวข้อประเด็นที่จะศึกษาหรือมโนทัศน์สำคัญตรงกลางแผนผัง

3) ผู้สอนเริ่มต้นการสนทนาโดยมุ่งเน้นที่เนื้อหาของคำสำคัญ เพื่อหาแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับคำและความหมายนั้น

4) เมื่อนักเรียนไม่สามารถหาแนวคิดสำคัญที่ซ่อนอยู่ในคำศัพท์ สำนวน หรือข้อความนั้น ผู้สอนควรให้ความหมายของคำตามบริบทที่อ่าน

ขั้นระหว่างการอ่าน

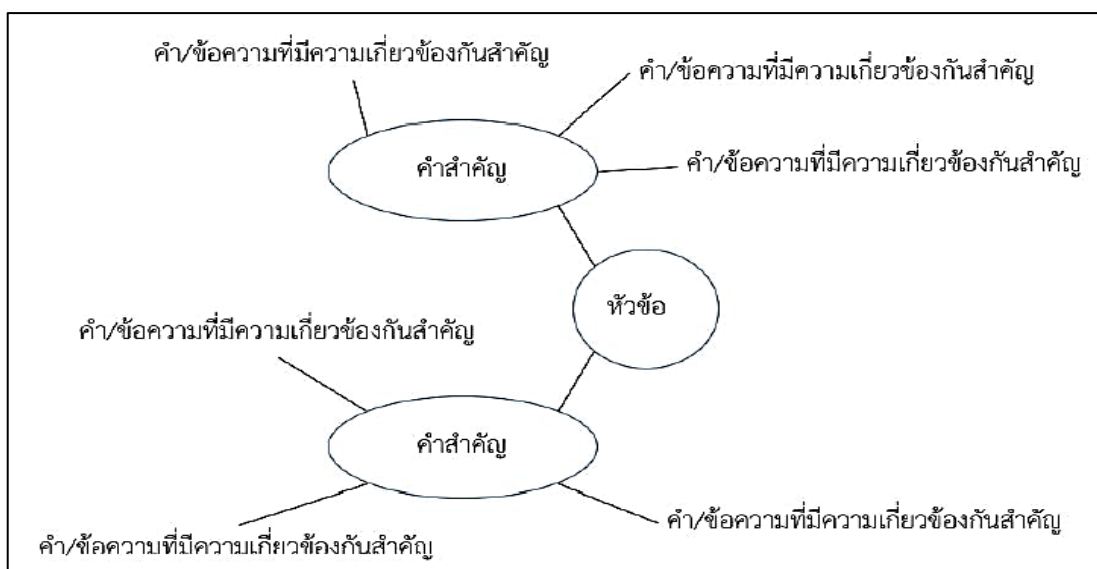
1) ขณะที่ผู้เรียนอ่านบทอ่าน พวกเขาจะเพิ่มความหมายของคำลงในผังสัมพันธ์ของความหมายของพวกเขา ผู้เรียนอ่านข้อความที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็วเพื่อทบทวนคำสำคัญ

2) ผู้เรียนที่จะเพิ่มข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการอ่าน ต้องชี้แจงความหมายของคำนั้นๆ และอธิบายความคิดเพิ่มเติมที่ได้จากการอ่าน

3) ขณะที่ผู้เรียนอ่าน ผู้สอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียนเขียนคำถามเกี่ยวกับคำศัพท์นั้นๆ เพื่อหาความชัดเจนต่อไป

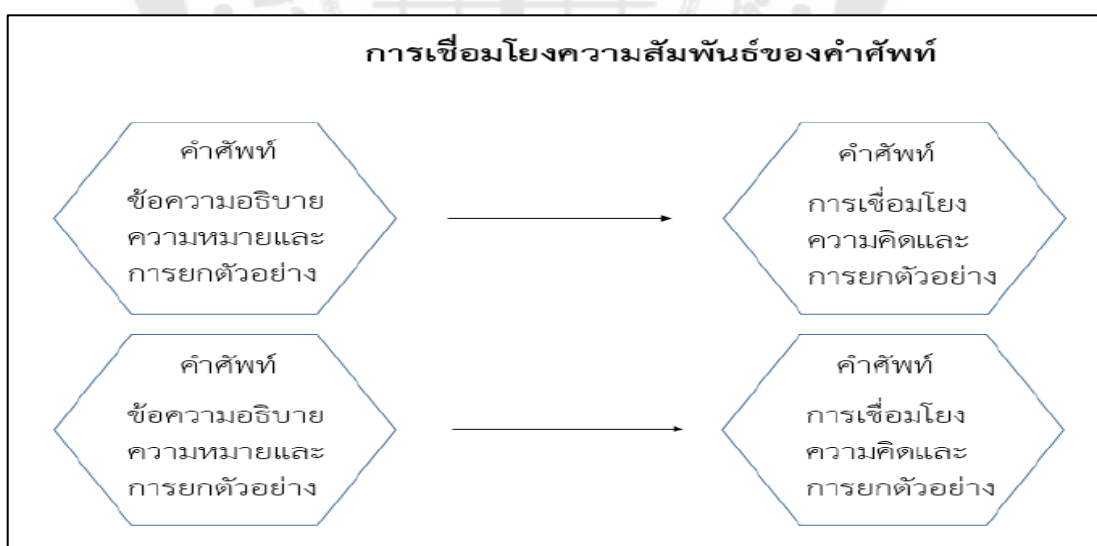
ขั้นหลังการอ่าน

ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายขยายความรู้ที่ได้จากการอ่านโดยมุ่งเน้นไปที่คำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่กำหนด โดยพิจารณาจากความหมายตามบริบทที่อ่านแล้วเพิ่มเติมความเข้าใจใหม่ของผู้เรียนลงผังสัมพันธ์ของความหมายของตนเอง

ภาพประกอบ 12 ตัวอย่างผังสัมพันธ์ของคําความหมายของคําศัพท์

ที่มา: Antonacci, O'Callaghan and Berkowitz. (2015). Developing Content Area Literacy: 40 Strategies for Middle and Secondary.

ภาพประกอบ 13 ตัวอย่างผังสัมพันธ์ของคําความหมายที่เชื่อมโยงคําสัมพันธ์

ที่มา: Antonacci, O'Callaghan and Berkowitz. (2015). Developing Content Area Literacy: 40 Strategies for Middle and Secondary.

ข้อมูลจากนักวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอ่านด้วยกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย สรุปได้ดังนี้ 1) ครูและนักเรียนร่วมกันจำแนกคำศัพท์ สำนวน และข้อความที่ปรากฏในบทอ่านว่าส่วนใดมีความสัมพันธ์กับหัวข้อหลัก 2) นักเรียนนำคำศัพท์ สำนวน และข้อความเหล่านั้นมาจัดหมู่ในรูปแบบของแผนผัง 3) นักเรียนอ่านบทอ่านร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน 4) นักเรียนทบทวนแผนผังของตนเองให้สมบูรณ์มากขึ้น อาจเพิ่มเติมคำศัพท์ สำนวน และข้อความ หรือจัดหมวดหมู่ของข้อมูลใหม่ 5) นักเรียนเขียนความเรียงเพื่อสรุปเนื้อเรื่องเดิม โดยอิงเนื้อหาจากผังสัมพันธ์ของความหมายและกระบวนการคิดของตนเอง

4.7 ลักษณะสำคัญของกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายที่ส่งผลต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์

กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย มีลักษณะสำคัญที่ส่งผลต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์ในบทอ่านแต่ละประเภท ดังนี้

1. รูปแบบการเขียนผังสัมพันธ์ของความหมายเป็นการจัดระบบความคิดของผู้อ่าน เพื่อวิเคราะห์รายละเอียดตามโครงสร้างของงานเขียน การเขียนผังสัมพันธ์ของความหมายจะแตกต่างกันออกไปตามโครงสร้างการเขียนของบทอ่านนั้นๆ โดยเสนอรูปแบบการสร้างผังสัมพันธ์ของความหมายได้ 4 รูปแบบ ตามลักษณะของรูปแบบการเขียน ดังนี้ (Sinatra Stahl-Gemake and Morgan, 1986: 4-6)

1.1) ผังสัมพันธ์ของความหมายประเภทบรรยายลำดับเหตุการณ์ การเขียนผังรูปแบบนี้ใช้กับบทอ่านประเภทบันเทิงคดีสั้น ๆ

1.2) ผังสัมพันธ์ของความหมายประเภทพรรณนา ใช้กับงานเขียนที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคล สิ่งของ หรือสถานที่

1.3) ผังสัมพันธ์ของความหมายประเภทเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ใช้ได้กับงานเขียนเชิงวิชาการทั่วไป

1.4) ผังสัมพันธ์ของความหมายแบบจำแนกประเภท ผังชนิดนี้เหมาะกับการเขียนประเภทพรรณนาโวหาร

2. การอภิปรายกลุ่ม จะทำให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจประเมินการตีความข้อมูลจากเพื่อนคนอื่น ๆ โดยกระบวนการตีความเกิดจากการสร้างจินตภาพ (ผังสัมพันธ์ของความหมาย) จากบทอ่าน การระบุว่าคำศัพท์ สำนวนภาษา และข้อความนั้นมีความสัมพันธ์กับ บทอ่านอย่างไร ส่วนไหนของบทอ่านเป็นเหตุและผลกัน

3. การเขียนแผนผังความสัมพันธ์จะช่วยเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหา และการเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน (Pressley et al., 1992: 523)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายที่ส่งผลต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การหาคำ สำนวน และข้อความที่แฝงอยู่ในบทอ่านร่วมกับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน แล้วนำเสนอออกมาในรูปแบบของแผนผังตามประเภทของงานเขียน และกิจกรรมอภิปรายกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนได้ประเมินการตีความข้อมูลจากผู้อื่น แล้วนำข้อมูลมาเพิ่มเติม หรือปรับปรุงแผนผังของตน รวมทั้งผู้เรียนจะได้สรุปว่าข้อมูลที่นำมาเขียนแผนผังมีความสัมพันธ์กับบทอ่านอย่างไร เป็นเหตุเป็นผลกันอย่างไร

4.8 ข้อดีและประโยชน์ของกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านส่วนใหญ่ผู้วิจัยจะมุ่งเน้นที่การอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ไม่ลงรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องของคำศัพท์ และเหตุผลในการอธิบายความหมายของคำเหล่านั้นซึ่งคำศัพท์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการอ่านที่ผู้อ่านต้องวิเคราะห์ว่ามีความหมายตามเนื้อเรื่องอย่างไร ซึ่งกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายให้ความสำคัญกับคำศัพท์และการจัดหมวดหมู่ความหมายของคำศัพท์ สำนวนภาษา และข้อความ โดยถ่ายทอดออกมาเป็นภาพที่เห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยง การสนับสนุนความคิดด้วยการยกเหตุผลและผลมาประกอบ (Johnson et al., 1986: 788)

นักวิจัยทั่วไปไม่ได้ศึกษาวิธีการตีความ เพราะมุ่งไปที่การอ่านเพื่อจับใจความหรือการทำให้ผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งการตีความของผู้เรียนจะอยู่ในช่วงของการทดสอบหลังการอ่าน โดยการทำแบบทดสอบที่ออกโดยครู เพราะความสามารถในการตีความจำเป็นต้องใช้โครงสร้างความรู้เดิม ทักษะคิด ความคิดเห็น และกลวิธีการอ่านมาช่วยตีความซึ่งสามารถแสดงออกด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และการแสดงภาพคำศัพท์ที่เป็นนามธรรมให้ออกมาในรูปแบบผังเชื่อมโยงความหมาย (Pressley et al., 1992: 524-525; Vadasy and Nelson, 2012: 104)

ฝังสัมพันธ์ของความหมายเป็นการอธิบายความหมายของคำศัพท์จากการตีความของแนวคิดที่แฝงอยู่ในบทอ่านซึ่งเป็นนามธรรมและมีความคิดที่ซับซ้อนให้อยู่ในรูปของแผนผัง ทำให้ผู้สอนสามารถตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน (Vadasy and Nelson, 2012: 104)

ความสัมพันธ์ของความหมายของผู้เรียนแต่ละคนนำไปประกอบการอธิบายเรื่องที่อ่านได้อย่างมีทิศทาง ไม่หลงประเด็นและถ่ายโอนความเข้าใจสู่การเขียนความเรียงอธิบายบทอ่านที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละส่วน (Sinatra Stahl-Gemake and Morgan, 1986: 8)

การใช้ฝังสัมพันธ์ของความหมายในขั้นก่อนอ่านเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านว่าต้องลงรายละเอียดตรงประเด็นไหนบ้าง สำหรับการฝังสัมพันธ์ของความหมาย

ในชั้นหลังอ่าน โดยผู้สอนจะให้ผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับบทอ่าน และการจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์ และข้อความ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวคิดสำคัญของบทอ่านจากการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกัน (Antonacci et al., 2015: 18)

Hanf (1971) กล่าวว่า กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายช่วยให้ผู้เรียน ได้พัฒนาการคิดวิเคราะห์และเพิ่มควมมีเหตุผลให้แก่ นักเรียน สอดคล้องกับ Berkowitz (1986) ที่กล่าวว่า กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายช่วยส่งเสริมการเรียกข้อมูลย้อนกลับของนักเรียน เช่นเดียวกับ Wolfinger (2006) ก็กล่าวถึงกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายไว้ว่า เป็นกลวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์การอ่านและยังช่วยพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ นอกจากนี้ผังสัมพันธ์ของความหมายยังครอบคลุมข้อมูลทุกส่วนในหัวข้อนั้น ๆ ช่วยจัดสรรข้อมูลทางความคิดของผู้เรียน และช่วยให้ผู้เรียนมีโครงร่างในการเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นอีกด้วย

จากหลากหลายแนวคิดของนักวิชาการ แสดงให้เห็นว่ากลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายจะช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนได้ ดังนี้ 1) ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวจากบทอ่านได้ง่ายขึ้นผ่านการเขียนผังสัมพันธ์ของความหมาย 2) ผู้เรียนเข้าใจคำศัพท์ สำนวน และข้อความในบทอ่านว่าสัมพันธ์กับหัวข้อเรื่องอย่างไร 3) กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย จะช่วยพัฒนาทักษะการตีความจากบทอ่าน โดยการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนกับบทอ่าน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์

อลินดา อินทร์อยู่ (2553) ศึกษาการใช้ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านและความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการสอนแบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ จำนวน 6 แผน แผนละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที 2) แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเป็นแบบทดสอบ จำนวน 20 ข้อ 3) แบบประเมินความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ เป็นแบบประเมินข้อเขียนที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายจะต้องเขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน โดยเกณฑ์การประเมินแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การเรียบเรียงเนื้อหา ใจความสำคัญ ใจความสนับสนุน การแต่งประโยคใหม่ และความถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดย 1) ทดสอบนักเรียนกลุ่มเป้าหมายก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ 2) ดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แผนการสอนแบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ 3) ประเมินความสามารถ การเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในแต่ละแผนการสอน โดยประเมินไปงานตาม

แบบประเมิน 4) ทำการทดสอบหลังการทดลองกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายด้วยแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนการทดลอง สถิติที่ใช้ ได้แก่ 1) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิค 27% ของกลุ่มต่ำและกลุ่มสูง 2) ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร คูเดอว์ริชาร์ดสัน (KR-20) 3) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ 4) ค่าคะแนนความสามารถการเขียนสรุปความใช้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยการนำคะแนนในการเขียนภาษาอังกฤษแต่ละแผนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนโดยการใช้ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ สูงกว่าก่อนการทดลอง และนักเรียนมีความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับคุณภาพดี และผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

พิรดา เพชรงาม (2557) ศึกษาการใช้ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการสอนที่ใช้การอ่านแบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ จำนวน 7 แผน แผนละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ จำนวน 45 ข้อ โดยใช้ระดับความเข้าใจในการอ่าน 3 ระดับจากการเรียนรู้ทั้งหมด 6 ระดับ ของ Bloom (Bloom's taxonomy) ได้แก่ ระดับความรู้ความเข้าใจ และการวิเคราะห์ มากำหนดประเภทของคำถาม 3) แบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย โดยมีคำถามที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน จำนวน 3 คำถาม ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ของการคิดวิเคราะห์ของ Bloom (1956, อ้างถึงใน ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. 2551) ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ความสำคัญของเนื้อหา การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดย 1) ทดสอบกลุ่มเป้าหมายก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ 2) ดำเนินการสอนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แผนการเรียนที่ใช้การอ่านแบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ 3) ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในตอนท้ายของแผนการสอนที่ 1, 3, 5 และ 7 โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์แบบอัตนัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 4) ทดสอบกลุ่มเป้าหมายหลังการทดลองโดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับที่ทำก่อนการทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ 2) ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ใช้สูตรคูเดอว์ริชาร์ดสัน 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความสอดคล้องของ Kendall ระหว่างคะแนน

ความสามารถการวิเคราะห์ 4) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังการทดลอง

5) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ แล้วนำค่าร้อยละของคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ผลการทดลองพบว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนหลังการอ่านแบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ สูงขึ้นจากระดับต้องปรับปรุงเป็นระดับปานกลาง และความสามารถการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนหลังการอ่านแบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่กำหนดไว้

เนื่องจากกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ยังไม่เป็นที่แพร่หลายในบริบทการสอนภาษาในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ได้แก่ กลวิธี SQ3R, SQ4R และ SQ5R เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัยต่อไป

พรรณิการ์ สมัคร (2557) การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R ผลการทดลองพบว่า ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

นฤพัชร์ มิลังค์ (2559) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยประยุกต์ใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพ 95.00/96.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) นักเรียนมีเจตคติที่มีต่อการสอนอ่านแบบ SQ3R ในระดับเห็นด้วยมาก

ชลธิดา หงษ์เหม (2560) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด พบว่าความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก

แสงเทียน เฉลิมวัฒน์ (2560) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้กระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R หลัง การทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรพรรณ พูลเขาล้าน (2563) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R ผลการทดลองพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับ พึงพอใจมาก

อุษาวดี ชุกกลิ่นหอม (2560) ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ5R ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นของการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด

รัชวรรณ พรหมลี (2561) ศึกษาผลการใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบ SQ5R ร่วมกับกลวิธีการสอนอ่านแบบแลกเปลี่ยนบทบาทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรัญญา โพธิ์ศิริ (2562) ศึกษาการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R ผลการทดลองพบว่า 1) ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง 2) ครูผู้สอนมีความสามารถในการปฏิบัติการสอน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 4) ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R อยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ความหมาย

กฤติกา จันทรเกษม (2553) ศึกษาการใช้ฝังสัมพันธ์ทางความหมายในการเรียนแบบกลุ่มสัมพันธ์เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการอ่าน การเขียนสรุปความภาษาอังกฤษและการเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

แสงทอง คำเสื่อ (2554) ศึกษาการใช้ฝังสัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ความคงทนในการจำ คำศัพท์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง ($\bar{X} = 24.78$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 20.55$) คะแนนเฉลี่ยของความรู้คำศัพท์หลังการทดลองสูง (24.65) กว่าหลังการทดสอบครั้งแรกไปแล้ว 14 วัน (22.45) และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการใช้ฝังสัมพันธ์ของความหมาย ภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

สุภรัตน์ สท้านพล (2554) ศึกษาการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อการเรียนการใช้แผนภูมิความหมาย อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ฉลอง รัตนพงษ์ (2557) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธวิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและแผนภูมิความหมาย เพื่อส่งเสริมความเข้าใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธวิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและแผนภูมิความหมาย เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ มีประสิทธิภาพ 74.46/73.27 และประสิทธิผลของรูปแบบการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษา

มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

นิตยภัทร์ ธาราสุข (2557) ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) และแผนภูมิความหมายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (ลินศึกษาลัย) ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย มีค่าเท่ากับ 76.46/75.75 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย

ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์ (2559) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนิสิตนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนิสิตนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยในการวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์แต่ละองค์ประกอบ พบว่า ด้านการตีความ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แต่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการวิเคราะห์ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียน 4 ระยะของการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิภาพร ใจฟู (2563) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับฝังสัมพันธ์ทางความหมาย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิเคราะห์พบว่า 1) นักเรียนมีผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.54$, $S.D. = 0.21$) 2) นักเรียนชั้นมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีหลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ และกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย พบว่า มีการใช้เครื่องมือในการวิจัยลักษณะเดียวกัน คือ แผนการจัด

การเรียนรู้ แบบวัดความสามารถในการอ่าน แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสอบถามความพึงพอใจ รวมทั้งมีการใช้สถิติ t-test for Dependent และ t-test for Independent ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลวิธีดังกล่าวสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ รวมทั้งนักเรียนกลุ่มตัวอย่างยังมีความคิดเห็นเชิงบวก มีความพึงพอใจในระดับมากต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยกลวิธีดังกล่าว และมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ความหมายในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ความหมาย แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และแบบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดของเครื่องมือวิจัยในบทต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมาย และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Design) โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. สร้างและหาคูณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ดำเนินการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 ห้องเรียน รวมเป็นจำนวนนักเรียน 244 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 74 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จากนั้นจับฉลากห้องเรียนเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 37 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมาย และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 37 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย จำนวน 6 แผน รวมเป็น 12 คาบ

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 6 แผน รวมเป็น 12 คาบ

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 27 ข้อ 30 คะแนน แบ่งเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ คิดเป็น 25 คะแนน และข้อสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ คิดเป็น 5 คะแนน

3. สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย สำหรับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ และคัดเลือกเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการทดลอง

3.1.2 ศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำมาปรับให้เหมาะสมกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับกลุ่มทดลอง

3.1.3 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากโครงสร้างเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย กำหนดความยากง่ายของเนื้อหา ความเหมาะสมของเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และความเหมาะสมของเนื้อหาตามช่วงวัย และความสนใจของนักเรียน จากนั้นคัดเลือกเนื้อหาโดยพิจารณาจากประเภทของบทอ่านตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ตาราง 3 เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย

แผนการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวนคาบ
1	การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว	2
2	การอ่านเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้น	2
3	การอ่านเชิงวิเคราะห์บทความ	2
4	การอ่านเชิงวิเคราะห์บทร้อยกรอง	2
5	การอ่านเชิงการวิเคราะห์วรรณคดี 1	2
6	การอ่านเชิงการวิเคราะห์วรรณคดี 2	2
รวม		12

3.1.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย จำนวน 12 คาบ คาบละ 50 นาที โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย

- 1) มาตรฐานการเรียนรู้
- 2) ตัวชี้วัด
- 3) สาระสำคัญ
- 4) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 5) สมรรถนะสำคัญ
- 6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 7) สาระการเรียนรู้
- 8) กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้

ขั้นก่อนอ่าน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

- 1) Purpose – นักเรียนตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน
- 2) Survey – นักเรียนสำรวจบทอ่าน โดยการใช้สายตาอ่านอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทราบข้อมูลโดยรวมของเรื่อง
- 3) Question – นักเรียนตั้งคำถามที่ต้องการรู้จากเรื่อง เพื่อให้ได้ใจความสำคัญหลังจากที่อ่านเรื่องไปแล้ว

ขั้นระหว่างการอ่าน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

- 1) Read - นักเรียนอ่านเรื่องซ้ำอย่างละเอียด และทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน ในขณะที่เดียวกันหาคำตอบและใจความสำคัญของเรื่องในขณะที่อ่าน
- 2) Recite - หลังจากทีอ่านเรื่องจบ นักเรียนพูดคำตอบจากคำถามที่ตนเองตั้งไว้ หรือพูดประเด็นสำคัญจากเนื้อเรื่อง โดยไม่ต้องดูเนื้อเรื่อง
- 3) Reduce, Record - นักเรียนนำคำตอบหรือประเด็นสำคัญที่ได้หลังจาก การอ่านมาเขียนและจัดเรียงให้สัมพันธ์กันในรูปแบบของผังสัมพันธ์ของความหมายตามรูปแบบชนิดของแผนผังที่เหมาะสมกับเรื่อง โดยคำตอบและประเด็นสำคัญที่ได้จากเรื่องควรจะลดจากประโยค หรือข้อความยาว ๆ ให้เป็นคำหรือกลุ่มคำสำคัญ ๆ แทน

ขั้นหลังการอ่าน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

- 1) Reflect – นักเรียนวิเคราะห์ วิจาร์ณบทอ่านที่ แล้วสะท้อนคิดผ่านการพูดอภิปรายและแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเอง อาจเพิ่มเติมคำศัพท์ สำนวน และข้อความหรือจัดหมวดหมู่ของข้อมูลใหม่
- 2) Review – นักเรียนทบทวนสิ่งที่อ่านอีกครั้งว่าข้อมูลที่ได้จากการอ่านถูกต้องหรือไม่ โดยใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นในการเรียกข้อมูลย้อนกลับ หากไม่แน่ใจตอนใดย่อหน้าใด ผู้เรียนสามารถย้อนกลับไปอ่านใหม่ได้

3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานควบคุมปริญญาพันธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ลำดับขั้นตอนและความสอดคล้องของกระบวนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปตรวจสอบคุณภาพ โดยหาดัชนีของความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.78

3.1.7 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ คือ บางแผนการจัดการเรียนรู้ควรเขียนสาระสำคัญที่เน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและมุ่งเน้นเรื่องคุณค่าของการอ่านควบคู่ไปด้วย และเครื่องมือประเมินการอ่านควรเก็บข้อมูลให้ครบทุกด้านเพื่อเพิ่มความสะดวกให้แก่นักเรียน

3.1.8 นำแผนจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 21 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้และเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

3.1.9 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้โดยกมลวิณี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกมลวิณี ผังสัมพันธ์ของความหมาย ตามผลการทดลองใช้และนำไปใช้กับกลุ่มทดลองต่อไป

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มควบคุม โดยดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ และคัดเลือกเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการทดลอง

3.2.2 ศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบปกติจากแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับกลุ่มควบคุม

3.2.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 12 คาบ คาบละ 50 นาที แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) มาตรฐานการเรียนรู้
- 2) ตัวชี้วัด
- 3) สาระสำคัญ
- 4) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 5) สมรรถนะสำคัญ
- 6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 7) สาระการเรียนรู้
- 8) กระบวนการจัดเรียนรู้แบบปกติ 3 ขั้นตอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสนทนา ตั้งคำถาม การใช้เพลง เกม หรือสื่อต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน และแจ้งขอบเขต

ของเนื้อหาให้ผู้เรียนทราบว่าหลังจากเรียนจบแล้วผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความสามารถการอ่าน
ด้านใด

ขั้นการเรียนรู้

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาจากในหนังสือเรียนหรือสื่อประกอบ
การเรียนการสอนเช่น บัตรคำ แผ่นป้ายข้อความ เป็นต้น จากนั้นผู้เรียนทำกิจกรรมเพื่อทดสอบ
ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา เช่น การตอบคำถาม การวิเคราะห์งานเขียนที่ผู้สอนเตรียมไว้ อาจทำ
ในลักษณะของกิจกรรมเดี่ยวหรือกลุ่มก็ได้ตามความเหมาะสม จากนั้นนักเรียนทำแบบฝึกหัด

ขั้นสรุปความรู้

นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายสรุปความรู้ โดยมี
ครูผู้สอนคอยชี้แนะแนวทางหรือตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ เพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของ
นักเรียน

3.2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานควบคุม
ปริญญาบัณฑิตเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
ก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

3.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน
3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ลำดับขั้นตอนและความสอดคล้องของกระบวนการ
การจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปตรวจสอบ
คุณภาพเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.72

3.2.6 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญ
ได้เสนอแนะ คือ กิจกรรมการเรียนรู้สามารถเพิ่มเทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้
การเรียนรู้ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

3.2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับแก้เรียบร้อยแล้วไปใช้จัดการเรียนรู้
กับกลุ่มควบคุม

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับ กลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย	การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
<p>ขั้นก่อนอ่าน</p> <p>1) Purpose – นักเรียนตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน</p> <p>2) Survey – นักเรียนสำรวจบทอ่าน โดยการใช้นายตาอ่านอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทราบข้อมูลโดยรวมของเรื่อง</p> <p>3) Question –นักเรียนตั้งคำถามที่ต้องการรู้จากเรื่อง เพื่อให้ได้ใจความสำคัญหลังจากที่อ่านเรื่องไปแล้ว</p>	<p>ขั้นกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ครูผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน เช่น การสนทนา การตั้งคำถาม การใช้เพลง เกม หรือสื่อต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนและแจ้งขอบเขตของเนื้อหาให้นักเรียนทราบว่าหลังจากเรียนจบแล้ว จะได้รับความรู้ ความสามารถการอ่านด้านใด</p>
<p>ขั้นระหว่างอ่าน</p> <p>4) Read - นักเรียนอ่านเรื่องซ้ำอย่างละเอียด และทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน ในขณะเดียวกันหาคำตอบและใจความสำคัญของเรื่องในขณะที่อ่าน</p> <p>5) Recite - หลังจากที่ย่านเรื่องจบ นักเรียนพูดคำตอบจากคำถามที่ตนเองตั้งไว้ หรือพูดประเด็นสำคัญจากเนื้อเรื่องโดยไม่ดูตัวเนื้อเรื่อง</p> <p>6) Reduce, Record – นักเรียนนำคำตอบหรือประเด็นสำคัญที่ได้หลังจาก การอ่านมาเขียนและจัดเรียงให้สัมพันธ์กันในรูปแบบของผังสัมพันธ์ของความหมายตามรูปแบบชนิดของแผนผังที่เหมาะสมกับเรื่อง โดยคำตอบและประเด็นสำคัญที่ได้จากเรื่องควรจะลดจากประโยค หรือข้อความยาว ๆ ให้เป็นคำหรือกลุ่มคำสำคัญ ๆ แทน</p>	<p>ขั้นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาจากในหนังสือเรียนหรือสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น บัตรคำ แผ่นป้ายข้อความ เป็นต้น จากนั้นนักเรียนทำกิจกรรมเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา เช่น การตอบคำถาม การวิเคราะห์ บทอ่านที่ผู้สอนเตรียมไว้ อาจทำในลักษณะของกิจกรรมเดี่ยวหรือกลุ่มก็ได้ตามความเหมาะสม จากนั้นนักเรียนลงมือทำแบบฝึกหัด</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย	การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
<p>ขั้นหลังอ่าน</p> <p>7) Reflect – นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านแล้วสะท้อนคิดผ่านการพูดอภิปราย หรือแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเอง</p> <p>8) Review – นักเรียนทบทวนสิ่งที่อ่านอีกครั้งว่าข้อมูลที่ได้จากการอ่านถูกต้องหรือไม่ โดยใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นในการเรียกข้อมูลย้อนกลับ หากไม่แน่ใจตอนใด ย่อหน้าใด นักเรียนสามารถย้อนกลับไปอ่านใหม่ได้</p>	<p>ขั้นกิจกรรมรวบยอด</p> <p>นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น หรืออภิปรายสรุปความรู้ โดยมีผู้สอนคอยชี้แนะแนวทางหรือตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน</p>

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ 25 คะแนน และข้อสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ 5 คะแนน รวมทั้งสิ้น 30 คะแนน ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อนำใช้ในการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง มีวิธีการดำเนินการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ วิธีสร้างเครื่องมือวัดผล และการหาคุณภาพเครื่องมือจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์สาระที่ 1 การอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างข้อสอบ

3.3.3 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่าน แล้วสร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด เสนอประธานควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์เนื้อหาและระดับความสามารถของแบบทดสอบ

เนื้อหา	ระดับความสามารถ						รวม (ข้อ)
	วิเคราะห์ ส่วนประกอบ ของงานเขียน		ตีความรายละเอียด หรือข้อมูลจาก งานเขียน		ประเมินค่า และแสดง ความคิดเห็น เกี่ยวกับงานเขียน		
	ข้อสอบ ปรนัย	ข้อสอบ อัตนัย	ข้อสอบ ปรนัย	ข้อสอบ อัตนัย	ข้อสอบ ปรนัย	ข้อสอบ อัตนัย	
ข่าว	5	-	2	-	-	-	7
เรื่องสั้น	1	-	1	-	1	2	5
บทความ	1	-	2	-	2	-	5
บทร้อยกรอง	2	-	3	-	-	-	5
วรรณคดี	2	-	3	-	-	-	5
รวม	11	-	11	-	3	2	27

3.3.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นข้อสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และข้อสอบอัตนัย เสนอประมาณควบคุมปริญญาโท โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน และตอบผิดหรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้ 0 คะแนน จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยและการวัดประเมิน 3 คน พิจารณาดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากนั้นผู้วิจัยเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 นำมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว จากนั้นคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.43 - 0.76 และค่าอำนาจจำแนก (r) ที่อยู่ระหว่าง 0.31 - 0.69 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 21 คน จากนั้นนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.6 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 27 ข้อ แบ่งเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน มีค่าเท่ากับ 0.88 และข้อสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach มีค่าเท่ากับ 0.74

4. ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลอง แบบ Two Group Pretest – Posttest Nonrandomized Design เป็นวิจัยที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและมีการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 60-61) ซึ่งมีแบบแผนการทดลอง ดังนี้

ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อนเรียน	ทดลอง	สอบหลังเรียน
E	O ₁	X	O ₂
C	O ₁	~X	O ₂

E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
O ₁	แทน	ทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง
O ₂	แทน	ทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง
X	แทน	การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย
~X	แทน	การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

4.2 การจัดการกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 ติดต่อผู้บริหารโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อขอทำการทดลองในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้วิจัยจัดเตรียมเนื้อหาและกำหนดระยะเวลาในการทดลองให้สอดคล้องกับตารางเรียนวิชาภาษาไทยกับกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

4.2.2 ประชุมนิเทศการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายกับกลุ่มทดลอง เพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้

4.2.3 ทำการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.2.4 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายกับกลุ่มทดลอง และดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบปกติกับกลุ่มควบคุม

4.2.5 ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กับกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

4.2.6 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ t-test แบบ Paired Sample T Test

4.2.7 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ t-test แบบ Independent Sample T Test

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Item Objective Congruence Index)

5.2.2 ค่าดัชนีความยาก (p)

5.2.3 ค่าดัชนีอำนาจจำแนก (r)

5.2.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20

5.2.5 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 t-test แบบ Paired Sample T Test

5.3.2 t-test แบบ Independent Sample T Test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิเคราะห์ผลได้ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียน
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติของการแจกแจงแบบ t-distribution
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ดังตาราง 6

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

รายการ	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง			t	Sig.
	N	\bar{x}	S.D.	N	\bar{x}	S.D.		
ความสามารถ ในการอ่าน เชิงวิเคราะห์	37	20.24	2.852	37	24.51	3.211	9.227	.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนการทดลอง เท่ากับ 20.24 และหลังการทดลอง เท่ากับ 24.51 สรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ดังตาราง 7

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

รายการ	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			t	Sig.
	N	\bar{x}	S.D.	N	\bar{x}	S.D.		
ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์	37	24.51	3.211	37	17.22	3.931	8.745	.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มทดลองเท่ากับ 24.51 และกลุ่มควบคุม เท่ากับ 17.22 สรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย และอภิปรายผลได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 244 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2

ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 74 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จากนั้นจับสลากห้องเรียนเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 37 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 37 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ใช้เวลาทดลอง จำนวน 15 คาบ คาบละ 50 นาที โดยแบ่งเป็นชั้นการปฐมนิเทศทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 1 คาบ ชั้นการสอน 12 คาบ และทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มละ 2 คาบ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ พิจารณาจากตัวชี้วัดและเนื้อหาหลักสูตร การเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในหลักสูตรการศึกษาแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพระโขนง พิทยาลัย พุทธศักราช 2565 โดยคัดเลือกเนื้อหาตามความสนใจและช่วงวัยของผู้เรียน โดยประเภทเนื้อหาที่ใช้ในการวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) ข่าว
- 2) เรื่องสั้น
- 3) บทความ
- 4) บทร้อยกรอง
- 5) วรรณคดี

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ฝังสัมพันธ์ของความหมาย จำนวน 6 แผน รวม 12 คาบ คาบละ 50 นาที ตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ได้ค่าดัชนีของความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก

4.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 6 แผน รวม 12 คาบ คาบละ 50 นาที ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ได้ค่าดัชนีของความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ผลการประเมินอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก

4.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 27 ข้อ แบ่งเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ คิดเป็น 25 คะแนน และข้อสอบ อัตนัย จำนวน 2 ข้อ คิดเป็น 5 คะแนน ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

และการวัดประเมิณผล ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67 – 1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์ค่าความยาก (p) ที่อยู่ระหว่าง 0.43 – 0.76 และค่าอำนาจจำแนก (r) ที่อยู่ระหว่าง 0.31 – 0.69 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน เท่ากับ 0.88 สำหรับข้อสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ คิดเป็น 5 คะแนน หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach มีค่าเท่ากับ 0.74

5.การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ Paired-Sample T Test

5.2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยใช้สถิติ Independent-Sample T Test

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธี ผังสัมพันธ์ของความหมายมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ พิศดา เพชรงาม (2557: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการใช้ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนสูงขึ้นจากระดับต้องปรับปรุงเป็นระดับปานกลาง หลังการอ่านแบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่กำหนดไว้ หลังการอ่านแบบ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อลินดา อินทรอยู่ (2553: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา การใช้ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนโดยการใช้ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ สูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับคุณภาพดีและผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิภาพร ใจฟู (2563) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับผังสัมพันธ์ทางความหมาย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการทดลองพบว่า ผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับผังสัมพันธ์ทางความหมาย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หรรณคดี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($x = 4.54$, $S.D. = 0.21$) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หรรณคดีด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับผังสัมพันธ์ทางความหมาย หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หรรณคดี ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับผังสัมพันธ์ทางความหมาย หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยที่ได้กล่าวไปข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

การจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยขั้นตอนแรกของกลวิธี PSQ5R จะให้นักเรียนตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านว่าตนเองต้องการได้อะไรจากบทอ่าน ซึ่งขั้นตอนนี้ช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในการอ่านและสามารถตรวจสอบได้ว่าการอ่านของตนเองบรรลุเป้าหมายหรือไม่ นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้

เรื่องี่อ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอนฝึกการคิดทำความเข้าใจ และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงฝึกเชื่อมโยงข้อมูลหรือรายละเอียดต่างๆ ที่ปรากฏในบทอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ Metha (2007. อ้างอิงใน อลินดา อินทรอยู่. 2553: 11) ที่ได้กล่าวว่า เป็นการสอนอ่านที่เน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากบทอ่านอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน เช่น การอ่านและสำรวจเนื้อหาในบทอ่าน เพื่อหาความหมายโดยรวมและประเด็นสำคัญสำคัญของการอ่าน การถามคำถามจากหัวข้อต่าง ๆ ที่พบในขั้นตอนที่สำรวจเนื้อหา การอ่านเนื้อหาในบทอ่าน การตอบคำถามดัง ๆ ในตอนท้ายของแต่ละข้อความเพื่อให้จำเนื้อหาที่อ่านได้ การทบทวนประเด็นสำคัญต่าง ๆ ในรูปของงานเขียน นอกจากนี้การอ่านเพื่อการเรียนรู้ยังเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนจะต้องอ่านอย่างพิถีพิถันเพื่อทำความเข้าใจความคิดของผู้แต่ง การอ้างอิงสื่อต่าง ๆ และการเชื่อมโยงความคิดจากสิ่งหนึ่งไปสู่สิ่งหนึ่ง เป็นต้น นอกจากนี้ในชั้น Survey นักเรียนได้สำรวจบทอ่านโดยการสังเกตชื่อเรื่อง ย่อหน้าแรก ย่อหน้าสุดท้าย หรือใช้สายตาอ่านอย่างรวดเร็ว ทำให้นักเรียนทราบข้อมูลภาพรวมของเรื่องที่อ่าน ซึ่งขั้นนี้จะช่วยกระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียนให้นำความรู้เดิมของตนเองมาเชื่อมโยงและคาดคะเนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อเรื่อง กลวิธีการนำเสนอ ทรรศนะหรือจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง เป็นต้น ส่งผลให้ในขั้นตอน Question นักเรียนสามารถเรียบเรียงคำถามได้ถูกต้อง ตรงประเด็น และคำถามนำไปสู่ใจความสำคัญและรายละเอียดที่สำคัญ ต่าง ๆ ของเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ พิศดา เพชรงาม (2557: 62) ที่กล่าวว่า กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีการฝึกใช้กลวิธีการอ่านที่เหมาะสม มีขั้นตอนการอ่านที่ชัดเจน ต่อเนื่อง กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกใช้ความคิด นำความรู้เดิมหรือประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้ในการคาดคะเนหรือตีความเรื่องที่อ่านและเน้นให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน จนสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นข้อเขียน คำพูด หรือรูปแบบอื่น ๆ ที่แตกต่างออกไป ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่าน

การนำกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายมาร่วมใช้จัดการเรียนรู้ขั้นระหว่างบทอ่านในขั้นตอน Reduce, Record ที่ให้นักเรียนนำกลุ่มคำ หัวข้อ หรือประเด็นสำคัญที่ได้จากบทอ่านมาเขียนจัดเรียงในรูปแบบผังสัมพันธ์ของความหมาย ซึ่งช่วยให้นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์และเชื่อมโยงข้อมูล รายละเอียด หรือประเด็นสำคัญที่อยู่ในบทอ่านได้ ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวมากยิ่งขึ้น สามารถวิเคราะห์รายละเอียดหรือองค์ประกอบที่อยู่ในบทอ่านได้เป็นอย่างดี สามารถตีความคำศัพท์ สำนวน แนวคิดหรือทัศนคติที่แฝงอยู่ในบทอ่าน รวมถึงสามารถประเมินค่าและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่านได้อย่างเหมาะสมโดยอยู่บนพื้นฐานของเหตุและผล สอดคล้องกับ Khoii and Sharififar (2013: 202) ที่ได้กล่าวถึงการสร้างผังสัมพันธ์ของความหมาย

ว่า ทำให้ผู้อ่านมองเห็นความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในข้อความที่อ่าน จัดรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เข้าเป็นกลุ่มตามหัวข้อหรือประเภท และแยกแยะข้อความที่ไม่เกี่ยวข้อง โดยผู้อ่านจะต้องอ่านเป็นลำดับขั้นตอน มีการศึกษาโครงสร้างของบทอ่าน ค้นหาใจความสำคัญและลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหา และสอดคล้องกับ Vadasy and Nelson. (2012: 104) กล่าวถึงกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายไว้ว่า เป็นกลวิธีที่ทำให้การสอนอ่านเปลี่ยนจุดเน้นจากเนื้อหาเป็นการสร้างความเข้าใจคำศัพท์ที่มีต่อเนื้อหา ซึ่งความเข้าใจมาจากการใช้ความรู้เดิมเรียนรู้คำศัพท์ตามบริบทที่อ่าน และเข้าใจโดยนำมาจัดกลุ่มคำหรือข้อความที่มีความหมายสัมพันธ์กันเข้าด้วยกันตามหัวข้อที่กำหนดขึ้น ซึ่งการจัดกลุ่มคำผู้อ่านต้องวิเคราะห์ตามโครงเรื่อง ความเหมือนหรือความแตกต่าง ความเป็นเหตุและผลของคำดังกล่าว สามารถนำไปใช้ได้กับทุกรายวิชา

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายสามารถพัฒนาและส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ทำให้นักเรียนได้ฝึกอ่านอย่างเป็นระบบ และเป็นไปตามลำดับขั้นตอนทั้ง 8 ขั้น ของกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ โดยมีกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายที่ช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะข้อมูล เชื่อมโยงและมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลหรือประเด็นสำคัญต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทอ่าน ส่งผลให้นักเรียนสามารถตีความ วิเคราะห์ วิจรรณ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่านโดยมีการเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเองได้อย่างสมเหตุสมผล ซึ่งทักษะดังที่กล่าวมานี้ นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์กับการอ่านเนื้อหาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากรายวิชาภาษาไทยหรือเนื้อหาที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้

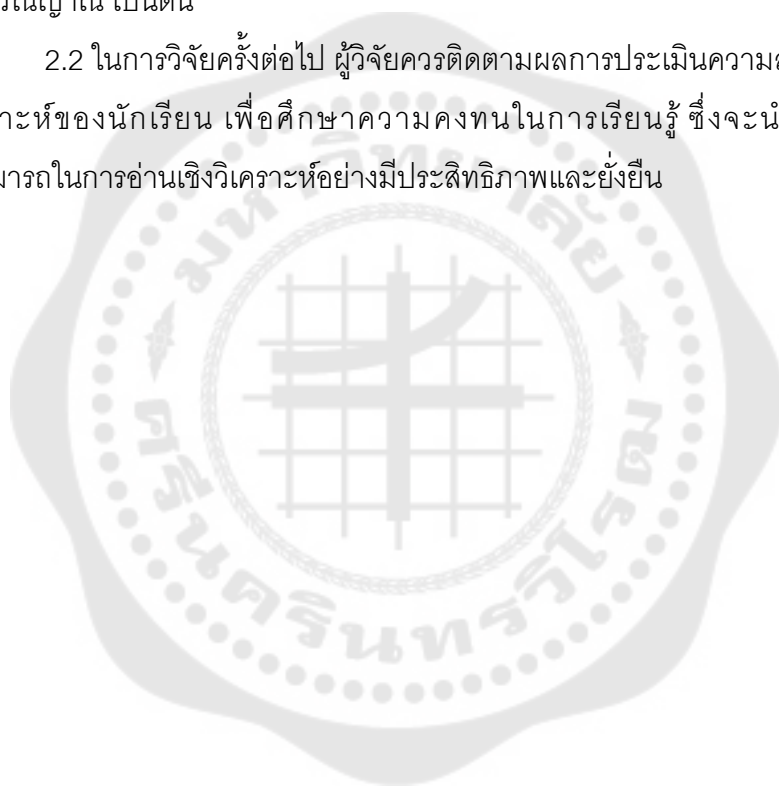
1.1 ผู้วิจัยควรให้ระยะเวลาในขั้นตอนการปฐมนิเทศจาก 1 คาบ เป็น 2 คาบ เนื่องจากในขั้นตอนนี้ เป็นการอธิบายและชี้แจงเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบผังสัมพันธ์ของความหมายและการเลือกใช้แผนผังที่เหมาะสมกับโครงสร้าง หรือรูปแบบของบทอ่าน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจและเลือกใช้รูปแบบแผนผังที่เหมาะสมกับบทอ่านมากยิ่งขึ้น

1.2 ผู้วิจัยควรสร้างเครื่องมือบันทึกการอ่านสำหรับบทอ่านแต่ละประเภทแทนการให้นักเรียนทำใบงานหรือชิ้นงาน เพื่อจะได้เป็นการลดภาระงานของนักเรียน และช่วยให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการอ่านมากยิ่งขึ้นเนื่องจากภาระงานลดลง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน จึงสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านขั้นสูงได้ เช่น การอ่านอย่างวิจารณ์ญาณ เป็นต้น

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรติดตามผลการประเมินความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กฤติกา จันทระเกษม. (2553). **การใช้ผังความสัมพันธ์ทางความหมายในการเรียนแบบกลุ่มสัมพันธ์เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการอ่าน การเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอบภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: สกสค. ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติกาญจน์ อินทเขตต์. (2557). **การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH-PLUS**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอบภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิตติพงษ์ แบลิว. (2561). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์บทอ่านร้อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น ร่วมกับกลวิธีแผนภูมิความหมาย**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอบภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). **การคิดเชิงวิเคราะห์**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ชัดเชดสมิ์เดีย.
- จิตต์นิภา ศรีไสย์. (2549). **ภาษาไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรวัดณ์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ. (2556). **การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ฉลอง รัตนพงษ์. (2557). **ศึกษาการพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้**

ยุทธวิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทและแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (หลักสูตรและการสอน).

นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชนาธิป พรกุล. (2551). การสอนกระบวนการคิด : ทฤษฎีและการนำไปใช้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชยพร กระต่ายทอง. (2552). การพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมภาษาไทยแบบอิงมาตรฐานด้วยกระบวนการออกแบบย้อนกลับเพื่อเสริมสร้างความสามารถการวิเคราะห์และการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลธิดา หงษ์เหม. (2560). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2554). ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). ภาษาไทย5-การอ่าน. นนทบุรี: สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมมาธิราช.

ทิตินา แชนมณี. (2544). การบูรณาการทักษะการคิดซับซ้อนและทักษะการคิดที่เป็นแกนในการเรียนการสอนเนื้อหาสาระ. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธัญญา สังขพันธานนท์. (2548). การพัฒนาทักษะการรับสาร=Perception skills improvement. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นฤพัชร์ มัลลิ่งค์. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยประยุกต์ใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิตยภัทร์ ธาราสุข. (2557). ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ

โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) และแผนภูมิความหมาย สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สันติศึกษาลัย). วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอน
ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

นิภาพร ใจฟู. (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามวิธีการสอนแบบ SQ4R
ร่วมกับผังสัมพันธ์ทางความหมาย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิง
วิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (ภาษาไทย).
พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ประพันธ์ศิริ สุเสารัส. (2551). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิค ฟรินด์.

ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2554). การใช้ภาษาไทยในวงราชการ. กรุงเทพฯ: ธรรมมถการพิมพ์.

พรสุดา อินทร์สาน. (2554). ผลจากการอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม
ร่วมกันคิด ร่วมกับชิปโปโมเดลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การสอนภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พรทิพย์ แข็งขัน. (2553). ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรพรรณ พูลเขาล้าน. (2563). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้
การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค SQ4R. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

พรณิการ์ สมัคร. (2557). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนัก
ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พัชราวลัย อินทร์สุข. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดย
บูรณาการแนวคิดการอ่านแบบชี้แนะกับกลวิธีความสัมพันธ์ของคำถามและคำตอบ

เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิรดา เพชรงาม. (2557). การใช้ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิบูลย์ ตัญญาบุตร. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ. (2554). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ม.5. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.

รัชวรรณ พรมลี. (2561). ผลการใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบ SQ5R ร่วมกับกลวิธีการสอนอ่านแบบแลกเปลี่ยนบทบาทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วรรณมา บัวเกิด. (2545). การอ่านภาษาไทย. นนทบุรี: สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมมาธิราช.

วรรณมา บัวเกิด. (2557). หน่วยที่ 5 การวิเคราะห์ วิเคราะห์ในงานเขียน. เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-8. (พิมพ์ครั้งที่ 10). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

วัชรมา เล่าเรียนดี. (2548). เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วัชรมา เล่าเรียนดี. (2550). เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วรัญญา โพธิ์คีรี. (2562). การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิไลลักษณ์ ศรินทร์. (2548). การอ่านและส่งเสริมการอ่าน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

- ศิวกานต์ ปทุมสูติ. (2552). **เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ แก่ง่ายนิดเดียว (ใหม่)**. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: นวสานส์การพิมพ์.
- ศิวกานต์ ปทุมสูติ. (2553). **คู่มือการอ่านคิดวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: ศูนย์เรียนรู้ทุ่งสักอักษร.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). **การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2018**. สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2566, จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-12/>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2566). **การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2022**. สืบค้นเมื่อ 7 ธันวาคม 2566, จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-12/>
- สิริวรรณ นันทจันทุล และธันวาคม เสรีชัยกุล. (2555). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภรัตน์ สท้านพล. (2554). **การใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนันท์ ประสาทสอน. (2544). **ผลของการใช้วิธีชี้้นำการอ่านและการคิดระดับสูงที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์นานนท์. (2551). **ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน**. นนทบุรี: ซี.ซี. นอลลิคส์ ลิงคส์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). **กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา (สทศ.).
- สุวิทย์ มูลคำ. (2557). **กลยุทธ์การสอนคิดสังเคราะห์**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- แสงทอง คำเสื่อ. (2554). **การใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ความคงทนในการจำคำศัพท์ และความคิดเห็น เกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แสงเทียน เฉลิมวัฒน์. (2560). **การพัฒนาความสามารถในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการสอนอ่าน**

- แบบ SQ4R.** ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.(วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช
2551.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- โสภณ สาทรรสัมฤทธิ์ผล. (2551). **ภาษาไทย 1.** กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- อลินดา อินทร์อยู่. (2553). **การใช้พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในการ
อ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.**
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัจฉรา ประดิษฐ์. (2552). **ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน (1).** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอุทยาน
การเรียนรู้.
- อุษาวดี ชุกกลิ่นหอม. (2560). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ5R.**
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- Alder, M. J., and Van, D.C. (1972). **How to read a Book.** New York: Simon and Schuster.
- Antonacci, P. A., O'Callaghan, C. M., & Berkowitz, E. (2015). **Developing Content Area
Literacy: 40 Strategies for Middle and Secondary.** UK: SEA publications.
- Bartlett, F. C. (1932). **Remembering: A study in experimental and social psychology.**
Cambridge: Cambridge University Press.
- Bartlett, B. J., Turner, A., & Mathmas, P. (1981, April). **Top-level structure: significant
relation in what fifth graders remember from classroom text.** Paper present at the
annual meeting of the American Educational Research Association. Los angeles.
- Berkowitz, S. J. (1986). Effects of instruction in text organization on sixth-grade students'
memory for expository reading. **Reading Research Quarterly.** 21(2), 161–178.
- Borkowski, J. Carr, M. & Pressley, M. (1987, January-March). "Spontaneous" strategy
use: Perspectives from metacognitive theory. **Intelligence.** 11: 61-75.
- Caldwell, J. (2008). **Reding assessment: Primer for teacher and coaches.** New York:
Guilford Press.

- Carrell, P. L. and Eisterhold, J. C. (1983). Schema Theory and ESL Reading Pedagogy. *TESOL Quarterly*. 17(4): 553-573.
- Coleman, L. C. (1995). **The effects of semantic mapping on reading comprehension levels of third-grade students in the Mississippi delta**. Doctor of Education in Professional Studies. Cleveland, Mississippi: Delta State University.
- Cross, D.R., & Paris, S.G. (1988). **Developmental and instructional analyses of children's metacognition and reading comprehension**. *Journal of Educational Psychology*, 80(2), 131-142.
- Donoghue, M. R. (2009). **Language arts: Integrating skills for classroom teaching**. U.S.A.: SAGE Publications.
- Dorrill, J. F., & Harwell, C. W. (1987). **Read and Write: A guide to effective composition**. San Diego: Harcourt Brace Jovanovich.
- Digvijay Panya, Lovely Professional University. (2022). **Reading model – PSQ5R Model. Communication Skill II**. New Delhi: Lovely Professional University. Retrieved September 20, 2022, from https://eslm.lpude.in/commerce/bcom/term_2/DENG102_COMMUNICATION_SKILL-II/index.html#p=102
- Flavell, J. H. (1979). **Metacognition and cognitive monitoring: A new area of cognitive development inquiry**. Washington, D.C.: American Psychological Association.
- Flemming, L. E. (2000). **Reading for Thinking**. New York: Houghton Mifflin.
- Gowher Ahmad Naik, Lovely Professional University. (2022). **Reading model – PSQ5R Model. Advanced Communication Skills**. New Delhi: Lovely Professional University. Retrieved September 20, 2022, from https://eslm.lpude.in/computer_application/msc_it/term_1/DENG401_ADVANCED_COMMUNICATION_SKILLS/index.html#p=151
- Gunning, T. G. (1992). **Creating Reading Instruction for All Children**. Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Halter, T. (2013). **Effect of RAP Paraphrasing and Semantic Mapping Strategies on the Reading Comprehension of English Learners and Fully-English-Proficient Students**

- with **Mind-to Moderate Learning disabilities**. San Francisco: University of San Francisco.
- Hanf, B.M. (1971). Mapping: A technique for translating reading into thinking. **Journal of Reading**. 14: 225-230.
- Harris, A. J., & Sipay, E.R. (1990). **How to increase reading ability: A guide to developmental & remedial methods**. 9th ed. New York: Longman.
- Henny, M. (1984). Analytical Reading and Reasoning. **Journal of Reading**, 27(4). 375-376.
- Jesson, J.K., Matheson, L., & Lacy, F. M. (2011). **Doing your literature review: Traditional and systematic techniques**. London: CPI Antony Rowe.
- Johnson, D. D., Pittelman, S.D., & Heimlich, J. E. (1986). Semantic Mapping. **The Reading Teacher**. 39: 778-782.
- Khoii, R., & Sharififar, S. (2013). Memorization versus semantic mapping in L2 vocabulary acquisition. **English Language Teacher Journal**. 67(2): 199-209.
- Long, M. (2012). **The effects of explicit analytical reading skills instruction on the ability to solve mathematical problem in a written format in a third-grade classroom**. U.S.A.: University of Arkansas. T. G. Smith.
- Meyer, B. J. F., & Freedle Roy O. (1984). Effects of discourse type on recall. **American Education Journal**. 21(11): 121-143.
- Miller, W. H. (1990). **Reading comprehension activities kit: Ready-to-use techniques and worksheets for assessment and instruction**. West Nyack, NewYork: Center for Applied Research in Education.
- Plessley, Haris & Gunthric. (1992). **Promoting Academic Competence and Literacy in School**. Dubai: Emerald.
- Potter, W. J. (2005). **Becoming a strategic thinker: Developing skills for success**. New Jersey: Pearson Education.
- Pressley, M., El-Dinary, P. B., Gaskins, I., Schuder, T., Bergman, J. L., & Brown, R. (1992). Beyond direct explanation: transaction instruction of reading comprehension strategies. **Elementary School Journal**. 92(5). 513-555.

- Reutzel. (1985). Story maps improve comprehension. *The Reading Teacher*. U.S.A.: McGraw-Hill Inc.
- Reutzel, D. R., & Cooter, R. B. (2003). *Strategies for reading assessment and instruction: Helping every succeed*. NJ: Merrill Prentice Hall.
- Rumelhart, D. E. (1981). *Schema: The building block of cognition, comprehension and reading research reviews*. New York: International Reading Association.
- Schmidt, Marion B. (1986, October). The Sape of Content: Four Semantic Map Structure for Expository Paragraphs. *The Reading Teacher*. 40: 112-117.
- Sinatra, R., Stahl-Gemake, J., & Morgan, N. W. (1986). Using semantic mapping after reading to organize and write original discourse. *Journal of Reading*. 30(1): 4-13.
- Sinatra, R. C., Stahl-Gemake, J., & Berg, D. N. (1984). Improving reading comprehension of disabled readers through semantic mapping. *The Reading Teacher*. 38(1): 22-29.
- Southwest Educational Development Laboratory. (2015). *Reading assessment techniques*. Retrieved from <https://www.sedl.org/reading/framework/assessment.html>
- Taffy E. Raphael. (1984). Teaching Learners about Sources of Information for Answering Comprehension Questions. *Journal of Reading*. 24(4). 303-311.
- The University of Melbourne. (2010). Help sheet reading skills. *Teaching and Learning Unit*. Australia: University of Melbourne.
- Urquhart & Weir. (1998). *Reading in a second Language: Process, product and practice*. New York: Longman.
- Vacca, J. A. & Others. (1995). *Reading and learning to read*. New York: Harper Collins College Publishers.
- Vadasy, P. F., & Nelson, J. R. (2012). *Vocabulary Instruction for struggling students*. New York: Guilford Press.
- Wolfinger, Donna A. (2006). Methods and Strategies: A New Use for Semantic Maps. *Science and Children*. Richmond, VA: National Science Teaching Association.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือ

1. รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมาย และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

อาจารย์ ดร.อดิสรณ์ เรืองกิจจามันท์

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

ครูนิภาพร คล้ายยวงทอง

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนปทุมคงคา

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

ครูนิรุบล นาทอง

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

2. รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ครูปรศนี บัวพวงเขียว

หัวหน้างานวัดผล

โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ครูนิรุบล นาทอง

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุวรรณภูมิ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์ พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลยุทธ์
ผังสัมพันธ์ของความหมาย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รายวิชา ท32102 ภาษาไทย 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี

เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน (1)

ครูผู้สอน นางสาวชนิตา ยักครินทร์

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

จำนวน 4 คาบ

จำนวน 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ม.4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัด ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน พระราชนิพนธ์โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เป็นบทความร้อยแก้วที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมของคนไทยในสมัยนั้นที่นิยมประกอบอาชีพเสมียน การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องนี้ผู้อ่านจะต้องตีความและแปลความคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง วิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญแต่ละย่อหน้า ระบุนัยคิดประเมินคุณค่าเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และแสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถแปลความหมายและตีความคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องได้

3.2 นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญจากเรื่องได้

3.3 นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องอย่างสมเหตุสมผล

3.4 นักเรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในชั้นเรียน

4. สารการเรียนรู้

การอ่านเชิงวิเคราะห์จากวรรณคดี เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 ใฝ่เรียนรู้

6.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

คาบที่ 1

ขั้นก่อนอ่าน	
P - Purpose	<p>1) แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นให้นักเรียนศึกษาเรื่องโคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน ในประเด็นต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมา - ประวัติผู้แต่ง - ลักษณะคำประพันธ์ - เรื่องย่อ <p>พร้อมระบุจุดมุ่งหมายในการอ่านเรื่องโคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน</p>
S - Survey	<p>2) นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจเนื้อหาจากชื่อเรื่องและอ่านเนื้อหา หน้า 160-162 ในหนังสือเรียนอย่างคร่าว ๆ ประมาณ 7 นาที เพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อหา</p> <p>3) นักเรียนตอบคำถามว่า “โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในเรื่องใด”</p>
Q - Question	<p>4) ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม ออกมาเขียนคำถามที่ต้องการทราบจากเรื่อง กลุ่มละ 2 คำถาม บนกระดาน โดยไม่ให้คำถามซ้ำกับกลุ่มอื่น หากคำถามซ้ำให้นักเรียนปรึกษากันในกลุ่มแล้วออกมาเขียนคำถามใหม่</p>

ขั้นระหว่างอ่าน	
R1 - Read	5) นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านเนื้อหาเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน ในหนังสือเรียนอย่างละเอียด และช่วยกันสรุปใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า พร้อมหาคำตอบของคำถามที่แต่ละกลุ่มเขียนไว้บนกระดาน
R2 - Recite	6) นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่ม ว่าข้อมูลที่ได้จากการอ่านนั้นครบถ้วน ถูกต้อง และสามารถตอบคำถามที่แต่ละกลุ่มเขียนไว้บนกระดานหรือไม่ หากยังไม่ครบถ้วน ให้นักเรียนอ่านซ้ำเพื่อหาคำตอบเพิ่มเติม

คาบที่ 2

ขั้นระหว่างอ่าน (ต่อ)	
R3 - Reduce, Record	<p>7) ครูให้นักเรียนที่มีความสมัคร 2 คน ออกมาพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับภาพรวมเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน ว่าในเนื้อหาได้กล่าวถึงประเด็นใดบ้าง</p> <p>8) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้ศึกษาในคาบเรียนที่แล้ว โดยทำออกมาในรูปแบบผังสัมพันธ์ของความหมาย โดยใช้อุปกรณ์ที่ครูแจกให้ ตกแต่งให้สวยงามและส่งทำยคาบเรียน</p> <p>9) ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า จะมีการให้นำเสนอชิ้นงานดังกล่าวในคาบเรียนต่อไป เวลาในการนำเสนอ 5-7 นาที ผู้นำเสนอไม่เกิน 3 คน</p>

8. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน

9. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ ประเมินผล	วิธีการวัด	เครื่องมือ วัดประเมินผล	เกณฑ์การวัด และประเมินผล
1. นักเรียนสามารถแปล ความหมายและตีความ คำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง ได้	การทำชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอน ความนิยม เป็นเสมือน	เกณฑ์การให้ คะแนน ชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอน ความนิยม เป็นเสมือน	13 – 16 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก 9 – 12 คะแนน อยู่ในระดับ ดี 5 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้ ต่ำกว่า 5 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง (เกณฑ์การประเมินอยู่ที่ฝ่ายแผนการจัดการเรียนรู้)
2. นักเรียนสามารถสรุป สาระสำคัญจากเรื่องได้			
3. นักเรียนสามารถ แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องอย่าง สมเหตุสมผล	การสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	แบบประเมิน พฤติกรรม การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	13 – 16 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก 9 – 12 คะแนน อยู่ในระดับ ดี 5 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้ ต่ำกว่า 5 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง (เกณฑ์การประเมินอยู่ที่ฝ่ายแผนการจัดการเรียนรู้)
4. นักเรียนมีส่วน ร่วมกับกิจกรรม ในชั้นเรียน			

10. วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- 2) ห้องสมุด
- 3) กระดาษฟลิปชาร์ต
- 4) ปากกาเคมี
- 5) ปากกาเมจิก

11. บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

11.1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

11.2 ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

11.3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวชนิตา ยักครินทร์)

วันที่/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนชิ้นงานกลุ่ม
แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1. สรุปสาระสำคัญหลักได้ตรงประเด็นครบถ้วน และถูกต้อง	สรุปสาระสำคัญหลักได้ตรงประเด็นถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 90 ขึ้นไป	สรุปสาระสำคัญหลักได้ตรงประเด็นถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 80	สรุปสาระสำคัญหลักได้ตรงประเด็นถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 70	สรุปสาระสำคัญหลักได้ตรงประเด็นถูกต้อง และครบถ้วน น้อยกว่าร้อยละ 70
2. สรุปสาระสำคัญย่อยได้สัมพันธ์กับสาระสำคัญหลัก	สรุปสาระสำคัญย่อยได้สัมพันธ์กับสาระสำคัญหลักได้ถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 90 ขึ้นไป	สรุปสาระสำคัญย่อยได้สัมพันธ์กับสาระสำคัญหลักได้ถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 80	สรุปสาระสำคัญย่อยได้สัมพันธ์กับสาระสำคัญหลักได้ถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 70	สรุปสาระสำคัญย่อยได้สัมพันธ์กับสาระสำคัญหลักได้ถูกต้อง และครบถ้วน น้อยกว่าร้อยละ 70
3. ความสวยงาม ประณีต และสะอาด	แผนผังมีความสวยงาม ประณีต และสะอาดตามรูปแบบ	แผนผังมีความสวยงาม ประณีต และสะอาดตามรูปแบบเป็นส่วนใหญ่	แผนผังมีความสวยงาม ประณีต และสะอาดตามรูปแบบเป็นบางส่วน	แผนผังขาดความสวยงาม ประณีต และสะอาด
4. การพุดนำเสนอหน้าชั้นเรียน	คำแนนส่วนนี้ให้นำมาจากการประเมินการนำเสนอชิ้นงาน ในคาบเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รายวิชา ท32102 ภาษาไทย 4

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี

จำนวน 4 คาบ

เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน (2)

จำนวน 2 คาบ

ครูผู้สอน นางสาวชนิตา ยักครินทร์

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ม.4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัด ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน พระราชนิพนธ์โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เป็นบทความร้อยแก้วที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมของคนไทยในสมัยนั้นที่นิยมประกอบอาชีพเสมียน การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องนี้ผู้อ่านจะต้องตีความและแปลความคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง วิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญแต่ละย่อหน้า ระบุนำคิดประเมินคุณค่าเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และแสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถแปลความหมายและคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องได้

3.2 นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญจากเรื่องได้

3.3 นักเรียนสามารถระบุนำคิดและประเมินคุณค่าที่ได้จากเรื่องเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตได้

3.4 นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องอย่างสมเหตุสมผล

3.5 นักเรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในชั้นเรียน

4. สารการเรียนรู้

การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 ใฝ่เรียนรู้

6.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

คาบที่ 1

ชั้นหลังอ่าน (ต่อ)	
R4 - Reflect	1) นักเรียนแต่ละกลุ่มออกนำเสนอชิ้นงาน แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน หน้าชั้นเรียน 2) นักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้ - นักเรียนคิดว่า สังคมไทยในปัจจุบันมีค่านิยมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ เหมือนหรือแตกต่างกับสังคมในสมัยรัชกาลที่ 6 อย่างไร - นักเรียนคิดว่า อาชีพใดบ้างเป็นที่สนใจในสายตาของคนเจน Z เป็นต้นไป พร้อมบอกเหตุผล

คาบที่ 2

ชั้นหลังอ่าน (ต่อ)	
R5 - Review	<p>1) นักเรียนนั่งแบ่งกลุ่มตามการนำเสนอในคาบเรียนที่แล้ว เพื่อร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์คุณค่าที่ได้เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน โดยปฏิบัติตามนี้</p> <p>กลุ่มที่ 1 และ 2 ศึกษาและวิเคราะห์คุณค่าด้านเนื้อหา</p> <p>กลุ่มที่ 3 และ 4 ศึกษาและวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์</p> <p>กลุ่มที่ 5 และ 6 ศึกษาและวิเคราะห์คุณค่าด้านสังคม</p> <p>2) ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนใหม่ โดยรวมนักเรียนกลุ่มที่ 1, 3 และ 5 ไว้ด้วยกัน และรวมนักเรียนกลุ่มที่ 2, 4 และ 6 ไว้ด้วยกัน จากนั้นให้นักเรียนอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนการศึกษาและวิเคราะห์คุณค่าแต่ละด้านที่ตนเองไปศึกษามาภายในกลุ่ม</p> <p>3) นักเรียนร่วมกันตอบคำถามต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - จุดมุ่งหมายของการแต่ง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือนคืออะไร - สาระสำคัญหรือแก่นเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือนคืออะไร - โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน มีวิธีการดำเนินเรื่องอย่างไร - นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง จากการอ่าน โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน <p>4) นักเรียนตอบคำถามประจำหน่วยการเรียนรู้ จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หน้า 167 จำนวน 5 ข้อ ส่งท้ายคาบเรียน</p>

8. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- การนำเสนอชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน
- คำถามประจำหน่วยการเรียนรู้ จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หน้า 167 จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน รวมเป็น 15 คะแนน

9. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ ประเมินผล	วิธีการวัด	เครื่องมือ วัดประเมินผล	เกณฑ์การวัด และประเมินผล
1. นักเรียนสามารถแปล ความหมายและตีความ คำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง ได้	- การตอบ คำถามประจำ หน่วย การเรียนรู้	- เกณฑ์การให้ คะแนนการตอบ คำถามประจำหน่วย การเรียนรู้	3 คะแนน หมายถึง ตอบคำถามได้ถูกต้อง ตรงประเด็น ชัดเจน 2 คะแนน หมายถึง ตอบคำถามได้ถูกต้อง ตรงประเด็น แต่ยังขาดความชัดเจน ในบางส่วน
2. นักเรียนสามารถสรุป สาระสำคัญจากเรื่องได้			1 คะแนน หมายถึง ตอบคำถามด้วย เนื้อหาที่พอรับได้ แต่ไม่ค่อยตรงประเด็น อาจมีความลังเลหรือไม่ชัดเจน
3. นักเรียนสามารถระบุ ข้อคิดและประเมินคุณ ค่าที่ได้จากเรื่องเพื่อนำไป ปรับใช้ในชีวิตได้			0 คะแนน หมายถึง ตอบคำถามไม่ถูกต้อง ไม่ตรงประเด็น หรือตีความผิด
	- การนำเสนอ ชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุป เนื้อหา โคลนติดล้อ ตอน ความนิยม เป็นเสมือน	- เกณฑ์การประเมิน การนำเสนอ ชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอนความนิยม เป็นเสมือน	13 – 16 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก 9 – 12 คะแนน อยู่ในระดับ ดี 5 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้ ต่ำกว่า 5 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง (เกณฑ์การประเมินอยู่ท้ายแผนการจัดการ การเรียนรู้)
4. นักเรียนสามารถแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องอย่างสมเหตุสมผล	การสังเกต พฤติกรรม การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	แบบประเมิน พฤติกรรม การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	13 – 16 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก 9 – 12 คะแนน อยู่ในระดับ ดี 5 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้ ต่ำกว่า 5 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง (เกณฑ์การประเมินอยู่ท้ายแผนการจัดการ การเรียนรู้)
5. นักเรียนมีส่วนร่วมกับ กิจกรรมในชั้นเรียน			

10. วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- 2) ห้องสมุด

11. บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

11.1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

11.2 ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

11.3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวชนิตา ยักครินทร์)

วันที่...../...../.....

แบบประเมินการนำเสนอชิ้นงาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/..... วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน

คำชี้แจง : ครูผู้สอนประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

การแปลค่าคะแนน		
4 คะแนน	อยู่ในระดับ	ดีมาก
3 คะแนน	อยู่ในระดับ	ดี
2 คะแนน	อยู่ในระดับ	พอใช้
1 คะแนน	อยู่ในระดับ	ปรับปรุง

กลุ่มที่

รายชื่อสมาชิก

1) เลขที่

2) เลขที่

3) เลขที่

4) เลขที่

5) เลขที่

6) เลขที่

ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
2	ความถูกต้องของเนื้อหา				
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
5	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รายวิชา ท32102 ภาษาไทย 4

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี

จำนวน 4 คาบ

เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน (1)

จำนวน 2 คาบ

ครูผู้สอน นางสาวชนิตา ยักครินทร์

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ม.4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัด ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน พระราชนิพนธ์โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เป็นบทความร้อยแก้วที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมของคนไทยในสมัยนั้นที่นิยมประกอบอาชีพเสมียน การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องนี้ผู้อ่านจะต้องตีความและแปลความคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง วิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญแต่ละย่อหน้า ระบุง้อคิดประเมินคุณค่าเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และแสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถแปลความหมายและตีความคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องได้

3.2 นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญจากเรื่องได้

3.3 นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องอย่างสมเหตุสมผล

3.4 นักเรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในชั้นเรียน

4. สารการเรียนรู้

การอ่านเชิงวิเคราะห์จากวรรณคดี เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 ใฝ่เรียนรู้

6.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

คาบที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามว่า “นักเรียนคิดว่าคำว่า โคลนติดล้อ ตามความเข้าใจของนักเรียน มีความหมายว่าอย่างไร”

ขั้นที่ 2 ขั้นการเรียนรู้

2. นักเรียนศึกษาวรรณคดี เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างคร่าว ๆ โดยครูให้เวลาในการอ่าน 10 นาที

3. นักเรียนเขียนบันทึกสาระสำคัญของวรรณคดี เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียนลงในสมุดของตนเอง

4. ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณคดี เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ที่นักเรียนได้อ่านและได้เขียนสาระสำคัญ ว่ามีความเข้าใจที่ตรงกันหรือแตกต่างกันหรือไม่

5. ครูสุ่มนักเรียนตัวแทน 3 คนออกมาพูดสาระสำคัญของวรรณคดี เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน

6. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อวรรณคดี เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียนว่า “นักเรียนคิดว่า ผู้แต่งต้องการที่จะเสนอข้อคิดเกี่ยวกับอะไร” (พิจารณาคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปความรู้

7. นักเรียนร่วมกันและครูร่วมกันอภิปรายสาระสำคัญจากวรรณคดี เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน

คาบที่ 2

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาทบทวนความรู้จากวรรณคดี เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ที่ได้เรียนในคาบที่แล้ว

ขั้นที่ 2 ขั้นการเรียนรู้

2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็นกลุ่มละ 6 คน จากนั้นร่วมกันศึกษาเนื้อหา เรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างละเอียด โดยทุกกลุ่มจะร่วมกันศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

- ประวัติผู้แต่ง
- ลักษณะคำประพันธ์
- ที่มาของเรื่อง
- เนื้อเรื่อง
- ใจความของเรื่อง
- คุณค่าและข้อคิดที่ได้รับ

3. สมาชิกในแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ที่ตนเองได้รับมอบหมายให้ศึกษากับเพื่อนในกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนเกิดความเข้าใจเนื้อหาตรงกัน

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปประเด็นต่าง ๆ ออกมาในรูปแบบผังความคิด โดยใช้อุปกรณ์ ที่ครูเตรียมไว้ให้ เพื่อที่นำเสนอหน้าชั้นเรียนในคาบเรียนต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปความรู้

8. นักเรียนร่วมกันและครูร่วมกันอภิปรายสาระสำคัญจากเรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยม เป็นเสมียน

8. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุปเนื้อหา เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน

9. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ ประเมินผล	วิธีการวัด	เครื่องมือ วัดประเมินผล	เกณฑ์การวัด และประเมินผล
1. นักเรียนสามารถแปล ความหมายและตีความ คำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง ได้	การทำชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอน ความนิยม เป็นเสมือน	เกณฑ์การให้ คะแนน ชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอน ความนิยม เป็นเสมือน	13 – 16 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก 9 – 12 คะแนน อยู่ในระดับ ดี 5 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้ ต่ำกว่า 5 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง (เกณฑ์การประเมินอยู่ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้)
2. นักเรียนสามารถสรุป สาระสำคัญจากเรื่องได้			
3. นักเรียนสามารถ แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องอย่าง สมเหตุสมผล	การสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	แบบประเมิน พฤติกรรม การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	13 – 16 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก 9 – 12 คะแนน อยู่ในระดับ ดี 5 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้ ต่ำกว่า 5 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง (เกณฑ์การประเมินอยู่ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้)
4. นักเรียนมีส่วน ร่วมกับกิจกรรม ในชั้นเรียน			

10. วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- 2) ห้องสมุด
- 3) กระดาษฟลิปชาร์ต
- 4) ปากกาเคมี
- 5) ปากกาเมจิก

11. บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

11.1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....

11.2 ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ไขปัญหา

.....
.....
.....
.....
.....

11.3 ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวชนิตา ยักครินทร์)

วันที่/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนชิ้นงานกลุ่ม
แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1. สรุปสาระสำคัญหลักได้ตรงประเด็นครบถ้วน และถูกต้อง	สรุปสาระสำคัญหลักได้ตรงประเด็นถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 90 ขึ้นไป	สรุปสาระสำคัญหลักได้ตรงประเด็นถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 80	สรุปสาระสำคัญหลักได้ตรงประเด็นถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 70	สรุปสาระสำคัญหลักได้ตรงประเด็นถูกต้อง และครบถ้วน น้อยกว่าร้อยละ 70
2. สรุปสาระสำคัญย่อยได้สัมพันธ์กับสาระสำคัญหลัก	สรุปสาระสำคัญย่อยได้สัมพันธ์กับสาระสำคัญหลักได้ถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 90 ขึ้นไป	สรุปสาระสำคัญย่อยได้สัมพันธ์กับสาระสำคัญหลักได้ถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 80	สรุปสาระสำคัญย่อยได้สัมพันธ์กับสาระสำคัญหลักได้ถูกต้อง และครบถ้วน ร้อยละ 70	สรุปสาระสำคัญย่อยได้สัมพันธ์กับสาระสำคัญหลักได้ถูกต้อง และครบถ้วน น้อยกว่าร้อยละ 70
3. ความสวยงาม ประณีต และสะอาด	แผนผังมีความสวยงาม ประณีต และสะอาดตามรูปแบบ	แผนผังมีความสวยงาม ประณีต และสะอาดตามรูปแบบเป็นส่วนใหญ่	แผนผังมีความสวยงาม ประณีต และสะอาดตามรูปแบบเป็นบางส่วน	แผนผังขาดความสวยงาม ประณีต และสะอาด
4. การพุดนำเสนอหน้าชั้นเรียน	คำแนนส่วนนี้ให้นำมาจากการประเมินการนำเสนอชิ้นงาน ในคาบเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รายวิชา ท32102 ภาษาไทย 4

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี

จำนวน 4 คาบ

เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน (2)

จำนวน 2 คาบ

ครูผู้สอน นางสาวชนิตา ยักครินทร์

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ม.4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัด ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน พระราชนิพนธ์โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เป็นบทความร้อยแก้วที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมของคนไทยในสมัยนั้นที่นิยมประกอบอาชีพเสมียน การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องนี้ผู้อ่านจะต้องตีความและแปลความคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง วิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญแต่ละย่อหน้า ระบุนำคิดประเมินคุณค่าเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และแสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถแปลความหมายและคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องได้

3.2 นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญจากเรื่องได้

3.3 นักเรียนสามารถระบุนำคิดและประเมินคุณค่าที่ได้จากเรื่องเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตได้

3.4 นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องอย่างสมเหตุสมผล

3.5 นักเรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในชั้นเรียน

4. สารการเรียนรู้

การอ่านเชิงวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมียน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 ใฝ่เรียนรู้

6.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

คาบที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนนั่งรวมกันตามกลุ่มเดิม จากนั้นเขียนคำศัพท์จากเรื่องโคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน ที่ตนเองไม่ทราบความหมาย กลุ่มละ 5 คำ ลงในกระดาษที่ครูแจกให้

2. ครูนำกระดาษที่แต่ละกลุ่มเขียนคำศัพท์สลับวนไปให้กลุ่มถัดไปช่วยกันหาความหมาย ดังนี้

คำศัพท์ของกลุ่ม 1	สลับวนไปให้	กลุ่ม 2	หาความหมาย
คำศัพท์ของกลุ่ม 2	สลับวนไปให้	กลุ่ม 3	หาความหมาย
คำศัพท์ของกลุ่ม 3	สลับวนไปให้	กลุ่ม 4	หาความหมาย
คำศัพท์ของกลุ่ม 4	สลับวนไปให้	กลุ่ม 5	หาความหมาย
คำศัพท์ของกลุ่ม 5	สลับวนไปให้	กลุ่ม 6	หาความหมาย
คำศัพท์ของกลุ่ม 6	สลับวนไปให้	กลุ่ม 1	หาความหมาย

หากคำศัพท์ใดที่ยากต่อการเข้าใจ สามารถขยายความหรือยกตัวอย่างประกอบได้

3. แต่ละกลุ่มให้ตัวแทนออกมานำเสนอคำศัพท์พร้อมความหมายที่ตนเองได้หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นการเรียนรู้

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอแผนผังความคิดของกลุ่มตนเองให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง โดยครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปความรู้

7. นักเรียนร่วมกันเล่นเกมตอบคำถามความรู้เรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน จากแอปพลิเคชัน Kahoot ผู้ที่ได้ 3 อันดับแรกจะได้รับคะแนนพิเศษ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความสนใจในการทบทวนความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของวรรณคดีเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยม เป็นเสมือน มากยิ่งขึ้น

คาบที่ 2

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนเขียนปัญหา หรือพฤติกรรม ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน แล้วส่งผลเสียต่อตนเอง ต่อส่วนรวม และต่อประเทศชาติ ลงในกระดาษโพสต์อิทแล้วนำมาติดบนกระดาน
2. ครูสุ่มหยิบกระดาษโพสต์อิทมา 5 แผ่น อ่านให้นักเรียนฟัง จากนั้นนักเรียนร่วมกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นว่า “ปัญหา หรือพฤติกรรมดังกล่าว ควรแก้ไขอย่างไร”

ขั้นที่ 2 ขั้นการเรียนรู้

3. นักเรียนตอบคำถามประจำหน่วยการเรียนรู้ จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หน้า 167 โดยคำถามมีจำนวน 5 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน รวมเป็น 15 คะแนน ส่งภายในคาบเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปความรู้

4. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า “นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน” (พิจารณาคำตอบของนักเรียนโดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

8. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- การนำเสนอชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน
- คำถามประจำหน่วยการเรียนรู้ จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หน้า 167 จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน รวมเป็น 15 คะแนน

9. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ ประเมินผล	วิธีการวัด	เครื่องมือ วัดประเมินผล	เกณฑ์การวัด และประเมินผล
1. นักเรียนสามารถแปล ความหมายและตีความ คำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง ได้	- การตอบ คำถามประจำ หน่วย การเรียนรู้	- เกณฑ์การให้ คะแนนการตอบ คำถามประจำหน่วย การเรียนรู้	3 คะแนน หมายถึง ตอบคำถามได้ถูกต้อง ตรงประเด็น ชัดเจน 2 คะแนน หมายถึง ตอบคำถามได้ถูกต้อง ตรงประเด็น แต่ยังขาดความชัดเจน ในบางส่วน
2. นักเรียนสามารถสรุป สาระสำคัญจากเรื่องได้			1 คะแนน หมายถึง ตอบคำถามด้วย เนื้อหาที่พอรับได้ แต่ไม่ค่อยตรงประเด็น อาจมีความลังเลหรือไม่ชัดเจน
3. นักเรียนสามารถระบุ ข้อคิดและประเมินคุณ ค่าที่ได้จากเรื่องเพื่อนำไป ปรับใช้ในชีวิตได้			0 คะแนน หมายถึง ตอบคำถามไม่ถูกต้อง ไม่ตรงประเด็น หรือตีความผิด
	- การนำเสนอ ชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุป เนื้อหา โคลนติดล้อ ตอน ความนิยม เป็นเสมือน	- เกณฑ์การประเมิน การนำเสนอ ชิ้นงานกลุ่ม แผนผังสรุปเนื้อหา โคลนติดล้อ ตอนความนิยม เป็นเสมือน	13 – 16 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก 9 – 12 คะแนน อยู่ในระดับ ดี 5 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้ ต่ำกว่า 5 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง (เกณฑ์การประเมินอยู่ที่ฝ่ายแผนการจัดการเรียนรู้)
4. นักเรียนสามารถแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องอย่างสมเหตุสมผล	การสังเกต พฤติกรรม การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	แบบประเมิน พฤติกรรม การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	13 – 16 คะแนน อยู่ในระดับ ดีมาก 9 – 12 คะแนน อยู่ในระดับ ดี 5 – 8 คะแนน อยู่ในระดับ พอใช้ ต่ำกว่า 5 คะแนน อยู่ในระดับ ปรับปรุง (เกณฑ์การประเมินอยู่ที่ฝ่ายแผนการจัดการเรียนรู้)
5. นักเรียนมีส่วนร่วมกับ กิจกรรมในชั้นเรียน			

10. วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- 2) ห้องสมุด

11. บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

11.1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

11.2 ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

11.3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวชนิตา ยักครินทร์)

วันที่...../...../.....

แบบประเมินการนำเสนอชิ้นงาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/..... วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน

คำชี้แจง : ครูผู้สอนประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

การแปลค่าคะแนน		
4 คะแนน	อยู่ในระดับ	ดีมาก
3 คะแนน	อยู่ในระดับ	ดี
2 คะแนน	อยู่ในระดับ	พอใช้
1 คะแนน	อยู่ในระดับ	ปรับปรุง

กลุ่มที่

รายชื่อสมาชิก

1) เลขที่

2) เลขที่

3) เลขที่

4) เลขที่

5) เลขที่

6) เลขที่

ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
2	ความถูกต้องของเนื้อหา				
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
5	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

ภาคผนวก ง
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง	แบบทดสอบฉบับนี้	แบ่งเป็น 2 ตอน	คะแนนเต็ม 30	คะแนน
	- ตอนที่ 1 ข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ	จำนวน 25 ข้อ	25	คะแนน
	- ตอนที่ 2 ข้อสอบอัตนัย	จำนวน 2 ข้อ	5	คะแนน

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 1. – 5.

น.ศ. – ศิษย์เก่าอุเทนฯ รวมตัวค้านย้ายสถาบัน

เมื่อเวลา 12.30 น. วันที่ 1 พ.ย. 66 ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) ตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย ได้มีศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันมารวมตัวคัดค้านการย้าย มทร.ตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย ออกจากพื้นที่เดิม หลังศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งให้ย้ายออกเมื่อวันที่ 25 ต.ค. ที่ผ่านมา โดยมีการตั้งโต๊ะให้ลงชื่อคัดค้านและผลักดันให้เกิดการทบทวนหาแนวทางพัฒนาพื้นที่ ดั้งเดิมให้ยังคงเป็นสถานศึกษาภายใต้ชื่ออุเทนถวายสืบต่อไปแทนการย้ายไปที่ใหม่ โดยมีตำรวจกว่า 100 นาย ตรึงกำลังรักษาความปลอดภัย จากนั้นเวลา 13.00 น. รศ. ดร.ฤกษ์ชัย ฟูประทีปศิริ อธิการบดี มทร.ตะวันออก เดินทางมาชี้แจงทำความเข้าใจ โดยมีผู้บริหาร, นายทักษิต เรียบร้อย นายกสโมสรณ์ศึกษา พร้อมด้วยนักศึกษากว่า 150 คน ให้การต้อนรับ พร้อมมอบดอกไม้แสดงความขอบคุณที่มาร่วมรับฟังคำชี้แจง นายศิลป์ชัย จันทร์กระจ่าง ศิษย์เก่าที่มาร่วมคัดค้าน กล่าวว่า ศิษย์เก่ายืนยัน ไม่ย้ายออกจากพื้นที่เดิมอย่างแน่นอน เพราะกฎหมายที่ออกมาให้จุฬาฯ ได้ที่ดินคืน เป็นกฎหมายที่ไม่มีความเป็นธรรม เหมือนการออก พ.ร.บ. ลักหลับ ทั้งที่ศิษย์อุเทนฯ ที่จบออกไป ได้ทำประโยชน์ให้ประเทศชาติจำนวนมาก ส่วนที่ น.ส.ศุภมาส อิศรภักดี รมว.อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ออกมาระบุว่าต้องย้ายตามคำสั่งศาลนั้น คิดว่า รมว.ทำไปตามหน้าที่ ซึ่งกลุ่มศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันก็ต้องทำตามหน้าที่ คือคัดค้านการย้ายเช่นเดียวกัน.

ที่มา: หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ฉบับประจำวันที 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

1. ข่าวข้างต้น เป็นข่าวประเภทใด

ก. ข่าวสังคม	ข. ข่าวภูมิภาค
ค. ข่าวการศึกษา	ง. ข่าวอาชญากรรม

2.สาระสำคัญของข่าวข้างต้นคือข้อใด

- ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน มทร.ตะวันออก คัดค้านการย้ายสถาบัน
- ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งให้ มทร.ตะวันออก ย้ายออกจากพื้นที่เดิม
- อธิการบดี มทร.ตะวันออก ชี้แจงเรื่องการย้ายสถานศึกษาออกจากพื้นที่เดิม
- นายกสโมสรมักศึกษา มทร.ตะวันออก และนักศึกษากว่า 150 คน ให้การต้อนรับอธิการบดี

3. จากเนื้อหาข่าวเป็นกรณีพิพาทระหว่างผู้ใดโดยตรง

- ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน มทร.ตะวันออก กับ ศาลปกครองสูงสุด
- ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน มทร.ตะวันออก กับ อธิการบดี มทร.ตะวันออก
- ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน มทร.ตะวันออก กับ สโมสรมักศึกษา มทร.ตะวันออก
- ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน มทร.ตะวันออก กับ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

4. “ลักลอบ” ตามเนื้อหาข่าวมีความหมายตรงกับข้อใด

- การลักลอบร่วมประเวณีขณะที่ผู้หญิงนอนหลับ
- การลักขโมยช่วงเวลากลางวันโดยที่ผู้เสียหายหลับอยู่
- กฎหมายที่มีกระบวนการออกกฎหมายโดยขาดความชอบธรรม
- กฎหมายเพื่อวางระเบียบความประพฤติของบุคคลรวมถึงองค์กรและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

5. ข่าวข้างต้น ใช้วิธีการนำเสนอเนื้อหาข่าวรูปแบบใด

- นำเสนอเนื้อหาข่าวโดยการอธิบาย
- นำเสนอเนื้อหาข่าวโดยแสดงข้อเท็จจริง
- นำเสนอเนื้อหาข่าวโดยแสดงความคิดเห็น
- นำเสนอเนื้อหาข่าวโดยแสดงการเคลื่อนไหว

อ่านข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 6. – 7.

ปาเลสไตน์ ซ้ำอิสราเอลโจมตีกาซา เสียชีวิต 198 คน

อิสราเอลโจมตีทางอากาศตอบโต้กลุ่มติดอาวุธปาเลสไตน์ ทำให้มีผู้เสียชีวิต 198 คน บาดเจ็บ 1,610 คน ขณะที่อิสราเอลระบุมีผู้เสียชีวิตจากการโจมตีของกลุ่มฮามาสอย่างน้อย 40 คน บาดเจ็บ 740 คน

วันนี้ (7 ต.ค. 2566) เครื่องบินหลายลำจากอิสราเอล เปิดการโจมตีทางอากาศในเขตกาซา ตอบโต้การยิงจรวดถล่มอิสราเอลของกลุ่มฮามาส และการส่งนักรบข้ามเข้าไปในเขตอิสราเอล จนเกิดการต่อสู้กันอย่างดุเดือดในหลายพื้นที่

กระทรวงสาธารณสุขปาเลสไตน์ ระบุว่า มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 198 คน และบาดเจ็บ 1,610 คน จากการโจมตีทางอากาศของอิสราเอล

ขณะที่แหล่งข่าวจากหน่วยงานทางการแพทย์ของอิสราเอล ระบุว่า มีผู้เสียชีวิตจากการโจมตีของกลุ่มฮามาสแล้วอย่างน้อย 40 คน บาดเจ็บ 740 คน

ก่อนหน้านี้ นางกาญจนา ภัทรโชค อธิบดีกรมสารนิเทศ และโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ เปิดเผยว่ามีคนไทย 1 คน ถูกผู้ก่อเหตุบุกยิงได้รับบาดเจ็บที่ขา โดยทางการไทยได้ติดต่อพูดคุยพร้อมจัดแพทย์ให้คำปรึกษาทางออนไลน์แล้ว

นอกจากนี้ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเทลอาวีฟ ระบุว่า จากการประสานแรงงานไทยในพื้นที่ พบว่าอาจมีแรงงานไทยถูกจับไป 2 คน แต่ทางการอิสราเอลยังไม่สามารถยืนยันข้อมูลได้ และจะเร่งตรวจสอบต่อไป

ที่มา: <https://www.thaipbs.or.th/news/content/332572>

6. สาระสำคัญของข่าวคือข้อใด

- ก. อิสราเอลโจมตีทางอากาศตอบโต้กลุ่มติดอาวุธปาเลสไตน์ ทำให้มีทั้งผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต
- ข. กระทรวงสาธารณสุขปาเลสไตน์ระบุว่า มีผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากสงครามอิสราเอล และปาเลสไตน์
- ค. โฆษกกระทรวงการต่างประเทศ เปิดเผยว่ามีคนไทยได้รับบาดเจ็บจากสงครามอิสราเอล และปาเลสไตน์
- ง. เครื่องบินจากอิสราเอลโจมตีทางอากาศในเขตกาซา เพื่อตอบโต้การยิงจรวดถล่มอิสราเอล ของกลุ่มฮามาส

7. ข้อความใดคือข้อคิดเห็น

- ก. อิศราเอล โจมตีทางอากาศตอบโต้กลุ่มติดอาวุธปาเลสไตน์ ทำให้มีผู้เสียชีวิต 198 คน บาดเจ็บ 1,610 คน
- ข. เครื่องบินหลายลำจากอิสราเอล เปิดการโจมตีทางอากาศในเขตกาซา ตอบโต้การยิงจรวดถล่มอิสราเอลของกลุ่มฮามาส
- ค. นางกาญจนา ภัทรโชค อธิบดีกรมสารนิเทศ และโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ เปิดเผยว่ามีคนไทย 1 คน ถูกผู้ก่อเหตุบุกยิงได้รับบาดเจ็บที่ขา
- ง. จากการประสานแรงงานไทยในพื้นที่ พบว่าอาจมีแรงงานไทยถูกจับไป 2 คน แต่ทางการอิสราเอลยังไม่สามารถยืนยันข้อมูลได้ และจะเร่งตรวจสอบต่อไป

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 8. – 10.

“ชื่อกับโชคชะตา”

มีพระอาจารย์ท่านหนึ่งมีพระลูกศิษย์ในวัดถึง 500 รูป หนึ่งในจำนวนนั้น มีลูกศิษย์ท่านหนึ่งชื่อ “ผู้ร้าย” พระรูปนั้นคิดจะให้อาจารย์เปลี่ยนชื่อดี ๆ ให้เขาสักชื่อ แต่พระอาจารย์ให้เขาไปหาชื่อดี ๆ จากข้างนอก ดังนั้นเขาเลยเดินไปตามถนนและตามตรอกซอกซอย

วันหนึ่ง พระรูปนั้นเห็นบรรดาญาติพี่น้องที่เดินตามขบวนแห่ศพ เขาเลยเดินไปถามว่า “ผู้ตายชื่ออะไร?”

ญาติผู้ตายตอบว่า “ชื่อ มีชีวิต”

เขาฟังแล้วส่ายหัวไปมาแล้วถามว่า “ชื่อ มีชีวิต แล้วทำไมถึงไม่มีชีวิตแล้ว?”

ญาติผู้ตายหัวเราะแล้วพูดว่า “มีชื่อว่า มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต เป็นเพียงแค่สัญลักษณ์อย่างหนึ่ง คนจะหลีกเลี่ยงความตายไม่ได้ ท่านทำไมเลอะเลือนอย่างนี้”

พระรูปนั้นเดินไปคิดไป จนผ่านบ้านเศรษฐีท่านหนึ่ง เห็นหน้าบ้านนั้นมีสาวใช้คุกเข่าอยู่ เศรษฐี ท่านนั้นกำลังใช้แสตีสาวใช้ จึงรุดเข้าไปถามว่า “ท่านตีนางทำไม?”

เศรษฐีตอบด้วยความฉุนเฉียวว่า “นางยืมเงินเข้าไปแล้วไม่ใช้คืน ข้าไม่สมควรเยียนางหรือ?”

พระรูปนั้นถามว่า “สาวใช้นางนี้ชื่ออะไร?”

เศรษฐีท่านนั้นฟังแล้วรู้สึกขำ แล้วพูดขึ้นว่า “ชื่อหยกล้ำค่าแล้วเป็นยังไง? หล่อนก็ยังเป็นแค่สาวใช้ ชื่อคนเป็นเพียงแค่สัญลักษณ์ที่ใช้ ไม่เห็นเกี่ยวกับใช้หนี้หรือไม่ใช้หนี้” พระรูปนั้นฟังแล้วจึงตัดสินใจจะกลับวัด

ขณะเดินทางกลับวัด พบคนเดินทางคนหนึ่ง จึงถามว่า “ท่านชื่ออะไร?”

ชายคนนั้นตอบว่า “ชื่อ ชีเหินเอ” พระรูปนั้นรู้สึกแปลกใจ ถามว่า “ชื่อเจ้าหมายถึง ชีไปทิศเหนือ ทำไมถึงยังหลงทาง?”

คนหลงทางนั้นหัวเราะเสียงดังลั่นแล้วพูดว่า “ชื่อคนเป็นเพียงแค่สัญลักษณ์เท่านั้น ชื่อว่าชีเหินเอ ก็จะไม่ทำให้หลงทางกระนั้นหรือ?”

สุดท้ายพระรูปนั้นก็ได้ละทิ้งที่จะยึดติดหรือคิดไม่ดีกับเรื่องชื่อของตัวเอง เมื่อกลับมาถึงที่วัด พระอาจารย์ถามว่า “เจ้าหาชื่อที่ถูกใจได้แล้วหรือยัง?”

พระรูปนั้นตอบอย่างได้สำนึกแล้วว่า “ศิษย์จะไม่ตามหาชื่ออีกแล้ว ศิษย์ยังคงจะใช้ชื่ออย่างเดิมดีกว่า ชื่อเป็นเพียงแค่สัญลักษณ์อย่างหนึ่งเท่านั้น”

ที่มา: <https://www.blockdit.com/posts/648e889b1dda1f83c0789893>

8. แนวคิดสำคัญของเรื่องสั้นข้างต้นที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอคือข้อใด

- ก. ชื่อไม่ได้เป็นสิ่งที่กำหนดตัวตนของมนุษย์
- ข. ชื่อไม่สามารถบอกได้ว่าคน ๆ นั้นเป็นคนดีหรือคนไม่ดี
- ค. ชื่อเป็นเพียงสิ่งที่มนุษย์สมมติเพื่อใช้เรียกแทนตัวบุคคล
- ง. ชื่อที่ความหมายดีจะสามารถเปลี่ยนชะตาชีวิตของคนเราได้

9. เรื่องสั้นข้างต้น ปรากฏโวหารประเภทใด

- ก. อธิบายโวหาร และ อุปมาโวหาร
- ข. บรรยายโวหาร และ อุปมาโวหาร
- ค. บรรยายโวหาร และ เทศนาโวหาร
- ง. พรรณนาโวหาร และ เทศนาโวหาร

10. เรื่องสั้นข้างต้น ให้ข้อคิดในเรื่องใด

- ก. ชื่อเป็นเพียงแค่อสัญลักษณ์ไม่ได้ส่งผลต่อชีวิต
- ข. หากมีชื่อที่ความหมายดีก็จะเป็นสิริมงคลกับชีวิต
- ค. ความเชื่อเกี่ยวกับความหมายของชื่อส่งผลต่อการใช้ชีวิต
- ง. ชีวิตของคนเราจะเป็นอย่างไรไม่ได้ขึ้นอยู่กับชื่อแต่เป็นการกระทำ

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 11. – 15.

รู้จัก เต้าหู้ขน หรือ เต้าหู้รา ไขข้อสงสัยกินได้จริงหรือไม่ มีอันตรายอย่างไร

เต้าหู้ขน กินได้ไหม? ทำความรู้จักอาหารฤดูหนาวยอดนิยมของชาวจีน ตรามาถูบนโลกออนไลน์ กินได้จริงไหม อันตรายต่อร่างกายหรือไม่

เต้าหู้รา หรือ เต้าหู้ขน หรือที่เรียกชื่อภาษาจีนว่า เหมยโต้วฝู เป็นอาหารดั้งเดิมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของกลุ่มชาติพันธุ์ฉู่เจียในเขตเฉียนเจียงของเทศบาลนครฉงชิ่ง ชาวบ้านจะเริ่มทำอาหารชนิดนี้ในช่วงฤดูหนาว โดยการทิ้งเต้าหู้ที่ตัดเป็นก้อนไว้ระยะเวลาหนึ่งให้เชื้อราที่มีลักษณะเป็นขนสีขาวปรากฏขึ้นบนเต้าหู้

สำหรับเต้าหู้เป็นอาหารที่มีประวัติมาอย่างยาวนานถึงสองพันปีมาแล้ว โดยมีตำนานเล่าถึงที่มาของเต้าหู้ว่าเกิดจากษัตริย์ของฮวยหนาน (ปัจจุบันอยู่ในเขตมณฑลฮานฮุย) องค์หนึ่งนามว่า Liu An บังเอิญทำยิปซัม (แคลเซียมซัลเฟต) ตกลงไปใต้น้ำนมถั่วเหลือง ทำให้เกิดเป็นเต้าหู้ออกมา

เต้าหู้รา เป็นเต้าหู้ที่มีกรรมวิธีในการทำประหลาดไปจากเต้าหู้ทั่วไป ด้วยลักษณะภายนอกของเต้าหู้ ที่เต็มไปด้วยขนสีขาว ทำให้คนขนานนามเต้าหู้ชนิดนี้ว่า เต้าหู้ขน (hairy tofu)

ซึ่งกรรมวิธีการทำเต้าหู้ชนิดนี้ก็ได้แตกต่างจากเต้าหู้ธรรมดา หลักสำคัญคือการทำเต้าหู้ให้มีไขมันในปริมาณที่ต่ำกว่าปกติโดยการหมั่นช้อนเอา curd ที่จับตัวบนผิวนมถั่วเหลืองออก

จากนั้นก็เติม "หัวเชื้อ" สำหรับการหมักและเร่งการจับตัวของโปรตีน เมื่ออัดและตัดให้เป็นก้อนเล็กๆ แล้วก็นำไปวางเรียงไว้ในลังไม้ ทิ้งไว้ระยะเวลาหนึ่งจะปรากฏขนสีขาวขึ้นบนเต้าหู้เป็นกระจุกเล็ก ๆ ซึ่งตัวตนที่แท้จริงของขนสีขาวปริศนานี้ก็คือ "เชื้อรา"

เชื้อราบนเต้าหู้

เต้าหู้รมีเชื้อราอยู่หลายชนิด ทั้งเชื้อรากลุ่ม Actinomucor และ Mucor หรือเป็นเชื้อรากลุ่ม Rhizopus (Nout and Aldoo, 2010) ซึ่งเป็นเชื้อราชั้นต่ำจึงมีการเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว เติบโตได้ดีที่อุณหภูมิ 12-25 องศาเซลเซียส ดังนั้น เต้าหู้ชนิดนี้จึงไม่นิยมหมักกันในหน้าร้อนที่อุณหภูมิสูง เชื้อราดังกล่าวจะเร่งการจับตัวของโปรตีนระหว่างทำเต้าหู้และช่วยย่อยโปรตีนด้วยเอนไซม์ โปรติเอสเป็นกรดอะมิโนขนาดเล็กทำให้เต้าหู้ที่ผ่านการหมักมีรสชาติที่เข้มข้นกว่าปกติ นิยมนำไปทอดหรือย่างกินกับซอสพริก

เต้าหู้รากินได้จริงไหม ?

กำลังเป็นที่ถกเถียงกันบนโลกออนไลน์ หลังจากที่ TikTokers รายหนึ่งได้ออกมาทำคลิปสอนวิธีการทำเต้าหู้รา โดยกรรมวิธีการทำของเธอ นั้นถูกวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากว่าไม่มีความสะอาดในแต่ละขั้นตอน ทั้งการใช้มือเปล่า ๆ จับที่เต้าหู้ ซึ่งอาจเป็นแหล่งสะสมของเชื้อแบคทีเรียอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อร่างกาย อีกทั้งภายหลังจากที่ได้เต้าหู้ราออกมาแล้ว ร่ายยังขึ้นเป็นสีดำ แต่เธอนั้นอ้างว่าสามารถกินได้ เพราะราดังกล่าวเป็นราแก่ กินได้

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการถกเถียงภายใต้โพสต์คอนเทนต์ดังกล่าว ‘หมอเอิร์ธ’ จาก #AERTHChannel ได้ออกมาพูดถึงประเด็นที่กำลังถกเถียงกันเกี่ยวกับเต้าหู้รา โดยระบุว่า “ปกติเชื้อ ‘ไรโซปัส โอลิโกสปอรัส’ ชาวอินโดฯ ชาวจีน จะนำมาหมักและประกอบอาหารกันเพื่อกินกันในช่วงที่อาหารขาดแคลน” “โดยจะนำมาปรับปรุง ปรับแต่งพันธุกรรมไม่ให้เป็นพิษ เป็นภัยต่อระบบร่างกาย และนำมาขายในท้องตลาดอย่างที่เห็น”

เชื้อรา ไรโซปัส โอลิโกสปอรัส (*Rhizopus oligosporus*) เป็นราในวงศ์ Mucoraceae ที่นิยมใช้เป็นหัวเชื้อสำหรับการทำเตมเป้ที่เป็นอาหารพื้นบ้านของอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นการหมักราสีขาวกับถั่วเหลือง จนนิ่มและกินได้ แต่คนไทยไม่ต้องไปหากินตามเขาทั้งหมด เรื่องฟรีไบโอติกส์ โพรไบโอติกส์ ยังไม่มีรายงานประโยชน์ชัดเจน ว่ากินแล้วจะได้สิ่งนั้น ที่สำคัญเขาทำในสภาพแวดล้อมสะอาด ในคลิปต้นเรื่องดราม่า ทั้งมือ ทั้งเล็บ ห่อใบตองอีก แล้วนำมาตากอากาศข้ามคืน บอกเลยว่าแหล่งเพาะเชื้อชั้นดี ขนาดร่ายยังโตได้ แล้วสภาพแวดล้อมแบคทีเรียไม่ต้องพูดถึง หมอเอิร์ธกล่าว

นอกจากนี้ หมอเอิร์ธ ยังได้เน้นในเรื่องของความปลอดภัย คือ คนที่มีร่างกายปกติสามารถ กินได้ คือ พวกเขื่อนี้เข้าไปโดนกรดในกระเพาะ เชื้อพวกนี้ก็ตายเหมือนกินผักกินหญ้าปกติทั่วไป

อีกทั้ง คุณหมอ ยังเตือนข้อควรระวังว่า ‘เชื้อรา ไรโซปัส โอลิโกสปอรัส’ เป็นราในกลุ่ม ‘มิวคอร์’ สามารถทำให้เกิดโรคได้ โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง ดังนี้

1. ผู้ป่วยเบาหวาน
2. ผู้ป่วยมะเร็ง
3. ผู้ที่ผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะ
4. ผู้ที่รับยากดภูมิ หรือสเตียรอยด์นาน ๆ

โดยกลุ่มนี้จะมีกลไกในการกำจัดเชื้อโรคไม่ดี ก็อาจจะทำให้เกิดเชื้อโรคได้ ซึ่งกลไกเกิดโรคมี 2 รูปแบบ คือ

1. สูดดมเอาสปอร์เข้าไป ส่งผลต่อปอด และอาจเข้าไปในกระแสเลือด
2. กินเข้าไป เชื้อก็จะไปอยู่ในกระเพาะ อาจรุนแรงถึงขั้น กระเพาะทะลุได้โดย

โดยรวมแล้ว โรคเหล่านี้จะวินิจฉัยค่อนข้างยาก ต้องได้รับยาจำเพาะ เพราะฉะนั้นจึงทำให้ อัตราการตายสูงมาก เช่น ติดเชื้อราในกระแสเลือด ซึ่งจะดูแลยาก

ก่อนที่ทั้งทำเหตุผลที่ออกมาพูด เพราะมีคนนำเมนูดังกล่าวไปทำกินตาม ย้ำเตือนประชาชน ไม่แนะนำให้ทำตาม เพราะไม่มีที่โน้มนำยืนยันชัดเจนว่ากิน 'เต้าหู้ชน' เยอะ ๆ แล้วจะได้ โพรไบโอติกส์ ทั้งยังมีโอกาสเกิดโทษได้ในคนใช้ที่ระบบภูมิคุ้มกันไม่ดี

ที่มา: <https://www.amarintv.com/news/detail/196953>

11. บทความข้างต้นเป็นบทความประเภทใด

ก. บทความสารคดี	ข. บทความสัมภาษณ์
ค. บทความเชิงวิจารณ์	ง. บทความแสดงความคิดเห็น

อ่านข้อความที่ยกมาจากบทความ แล้วตอบคำถามข้อ 12.

“เชื้อรา ไรโซปัส โอลิโกสปอรัส (Rhizopus oligosporus) เป็นราในวงศ์ Mucoraceae ที่นิยมใช้เป็นหัวเชื้อสำหรับการทำเหมเบื่ที่เป็นอาหารพื้นบ้านของอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นการหมัก ราสีขาวกับถั่วเหลืองจนนิ่มและกินได้ แต่คนไทยไม่ต้องไปหากินตามเขาทั้งหมด เรื่องพรีไบโอติกส์ โพรไบโอติกส์ ยังไม่มีรายงานประโยชน์ชัดเจนว่ากินแล้วจะได้สิ่งนั้น ที่สำคัญเขาทำในสภาพแวดล้อมสะอาด ในคลิปต้นเรื่องดราม่า ทั้งมือ ทั้งเล็บ ห่อใบตองอีก แล้วนำมาตาก อากาศข้ามคืน บอกเลยว่าแหล่งเพาะเชื้อชั้นดี ขนาดรายังโตได้ แล้วสภาพแวดล้อมแบคทีเรียไม่ต้องพูดถึง”

12. ข้อใดคือเจตนาของข้อความข้างต้น

- ก. ตักเตือนเรื่องการรับประทานเต้าหู้ชน
- ข. โน้มน้าวให้คนหันมารับประทานเต้าหู้ชน
- ค. ชี้ให้เห็นถึงผลเสียจากการรับประทานเต้าหู้ชน
- ง. อธิบายกระบวนการทำเต้าหู้ชนที่ไม่ถูกต้องการผลิต

อ่านข้อความที่ยกมาจากบทความ แล้วตอบคำถามข้อ 13.

(1) เต้าหู้รามีเชื้อราอยู่หลายชนิด ทั้งเชื้อราในกลุ่ม Actinomucor และ Mucor หรือเป็นเชื้อราในกลุ่ม Rhizopus (Nout and Aldoo, 2010) (2) ซึ่งเป็นเชื้อราชั้นต่ำจึงมีการเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว เติบโต ได้ดีที่อุณหภูมิ 12-25 องศาเซลเซียส (3) ดังนั้น เต้าหู้ชนิดนี้จึงไม่นิยมหมักกันในหน้าร้อนที่อุณหภูมิสูง (4) เชื้อราดังกล่าวจะเร่งการจับตัวของโปรตีนระหว่างทำเต้าหู้ และช่วยย่อยโปรตีนด้วยเอนไซม์โปรติเอสเป็นกรดอะมิโนขนาดเล็กทำให้เต้าหู้ที่ผ่านการหมักมีรสชาติที่เข้มข้นกว่าปกติ (5) นิยมนำไปทอดหรือย่างกินกับซอสพริก

13. ข้อความในตอนใดเป็นข้อคิดเห็น

ก. ตอนที่ (1)	และ	ตอนที่ (2)	ข. ตอนที่ (1)	และ	ตอนที่ (3)
ค. ตอนที่ (3)	และ	ตอนที่ (4)	ง. ตอนที่ (3)	และ	ตอนที่ (5)

14. ข้อใดไม่สามารถอนุมานได้จากบทความข้างต้น

- ผู้ที่อยู่ระหว่างการรับเคมีบำบัดไม่ควรรับประทานเต้าหู้ชน
- เชื้อราเต้าหู้ทุกชนิดมักเจริญเติบโตได้ดีในอุณหภูมิ 12 – 25 องศาเซลเซียส
- กรดในกระเพาะอาหารของมนุษย์สามารถทำลายเชื้อรา Rhizopus oligosporus ได้
- เชื้อราในกลุ่ม Actinomucor และ Mucor หรือ Rhizopus มักถูกนำมาใช้เป็นหัวเชื้อในการหมักเต้าหู้ชน

15. บทความข้างต้นมีประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด

- มี เพราะ ข้อมูลที่นำเสนอมาจากบุคคลที่น่าเชื่อถือ
- มี เพราะ ข้อมูลอื่นๆ ที่นำมาประกอบสมเหตุสมผล
- ไม่มี เพราะ ข้อมูลที่นำเสนอมาจากผู้ใช้แอปพลิเคชัน TikTok
- ไม่มี เพราะ เหตุเกิดกับคนกลุ่มน้อย ยังไม่ส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้าง

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม 16. – 18.

ความรู้ผู้ปราชญ์นั้น	นักเรียน
ฝนทั้งเท่าเข็มเพียร	ผ่ายหน้า
คนเกียจเกียจคหน้ายเวียน	วนจิต
กลอุทกในตระกร้า	เปี่ยมล้นฤามี
	(โคลงโลกนิติ: สมเด็จพระราชา)

16. คำที่ขีดเส้นใต้ในคำประพันธ์ข้างต้น มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. คนเกียจคร้าน	ข. คนน่ารังเกียจ
ค. คนหน้าตาน่าเกลียด	ง. คนที่เป็นที่เกลียดชังของผู้อื่น

17. แนวคิดสำคัญของคำประพันธ์ข้างต้นคือข้อใด

- ก. การฝนทั้งให้เข็มเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก
- ข. การใช้ตักน้ำใส่ตระกร้าข้างเป็นเรื่องสิ้นคิด
- ค. ผู้ที่มีขยันหมั่นเพียรเมื่อทำสิ่งใดย่อมประสบความสำเร็จ
- ง. ผู้ที่เป็นนักปราชญ์จะต้องขยันหมั่นเสาะหาความรู้อยู่เสมอ

18. ส่วนนวนไทยใดไม่มีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดสำคัญของคำประพันธ์ข้างต้น

- ก. นกเอาเบาสู้
- ข. เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน
- ค. พร้าขีดหลังเล่มเดียว
- ง. ตักลอบต้องหมั่นกู้ เจ้าผู้ต้องหมั่นเกี้ยว

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 19. – 20.

<p>สิ้นเสาสหลัก บ้านไม่มีใครอยู่ “ไม่เหลียวแล แต่กลับแก่งแย่งชิงกัน” “พ่อแม่อยู่ มีไหม มีใครอยู่... “ขายบ้านกิน!” รินอาบหน้า น้ำตานอง</p>	<p>ทุกอณู แน่นชนิดความอัดอั้น สະบันโยชาติ ญาติพี่น้อง เคยรับรู้ มีเรือนชาน มีบ้านช่อง?...” “สลึงเดียว ไม่เหลียวมอง...” ร้องสั่งลา (ระหว่างทางกลับบ้าน: อังคาร จันทาทิพย์)</p>
--	---

19. ข้อใดคือเจตนาของผู้แต่ง

ก. แนะนำ

ข. สั่งสอน

ค. ตักเตือน

ง. บอกกล่าว

20. บทประพันธ์ข้างต้นกล่าวถึงประเด็นใดเป็นสำคัญ

ก. การขายมรดกพ่อแม่กิน

ข. การทะเลาะเบาะแว้งกันของพี่น้อง

ค. การแก่งแย่งสมบัติภายในครอบครัว

ง. การไม่เห็นความสำคัญของบิดามารดา

อ่านเรื่อง โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน แล้วตอบคำถามข้อ 21. – 25.

๕. เนื้อเรื่อง

โคลนติดล้อ

ความนิยมเป็นเสมียน

ผลแห่งการบูชาหนังสือจนเกินเหตุตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วนั้น มีอยู่อีกอย่างหนึ่ง ซึ่งข้าพเจ้าจะขอเรียกว่า ความนิยมเป็นเสมียน เพราะจะหาทำให้สิ้นกว่านี้ไม่ได้

การตั้งโรงเรียนขึ้นทั่วทั้งพระราชอาณาจักร ให้โอกาสแก่บรรดาชายหญิงทุกๆ ชั้น ได้ศึกษาให้รู้ อ่านรู้เขียนหนังสือนั้น กลับให้ผลที่ทำให้เป็นที่รำคาญ และอาจจะทำให้รำคาญ ยิ่งกว่าที่เป็นอยู่เดี๋ยวนี้ก็เป็นได้ โดยไม่กล่าวถึงความเสียหายอย่างอื่นซึ่งจะพึงมีมาในไม่ช้าวัน

เด็กทุกๆ คนซึ่งเล่าเรียนสำเร็จออกมาจากโรงเรียนล้วนแต่มีความหวังฝังอยู่ว่าจะได้มาเป็นเสมียนหรือเป็นเลขานุการ และจะได้เลื่อนยศเลื่อนตำแหน่งขึ้นเร็วๆ เป็นลำดับไป เด็กที่ออกมาจากโรงเรียนเหล่านี้ย่อมเห็นว่าการอย่างอื่นไม่สมเกียรติยศนอกจากการเป็นเสมียน ข้าพเจ้าเองได้เคยพบเห็นพวกหนุ่มๆ ชนิดนี้หลายคน เป็นคนฉลาดและว่องไว และถ้าหากเขาทั้งหลายนั้นไม่มีความกระหายจะทำงานอย่างที่เขาเรียกกันว่า “งานออฟฟิศ” มากัดขวางอยู่แล้วเขาก็อาจจะทำประโยชน์ได้มาก การที่จะบอกให้เขาเหล่านี้กระทำความดีของเขาให้เป็นประโยชน์โดยกลับไปบ้านและช่วยบิดามารดาเขาทำการเพาะปลูกนั้นเป็นการป่วยกล่าวเสียเวลา เขาตอบว่าเขาเป็นผู้ที่ได้รับความศึกษาจากโรงเรียนแล้ว ไม่ควรจะเสียเวลาไปทำงานชนิดซึ่งคนที่ไม่รู้หนังสือก็ทำได้ และเพราะเขาไม่อยากจะล้มวิชาที่เขาได้เรียนรู้มาจากโรงเรียนนั้นด้วย เพราะเหตุนี้เขาลุ่สมครอดอยากอยู่ในกรุงเทพฯ ได้เงินเดือนเพียงเดือนละ ๑๕ บาท หรือ ๒๐ บาท ยิ่งกว่าที่จะกลับไปประกอบการเพื่อเพิ่มพูนความสมบูรณ์แห่งประเทศในภูมิภาคอันเดิมของเขา

นึกไปก็น่าประหลาดที่สุด ที่คนจำพวกนี้ลืมนึกถึงความลำบากเพื่อแสวงหาและรักษาตำแหน่งเสมียนของเขา ในเงินเดือน ๑๕ บาทนี้พอเสมียนยังอุตส่าห์จำหน่ายทรัพย์สินได้ต่างๆ เช่น นุ่งผ้าม่วงสี ใส่เสื้อขาว สวมหมวกสักหลาด และในเวลาทีกลับจากออฟฟิศแล้วก็ต้องสวมกางเกงแพรจีนด้วย และจะต้องไปดูหนังอีกอาทิตย์ละ ๒ ครั้งเป็นอย่างน้อย ต้องไปกินข้าวตามภัตตาคาร แล้วยังมีหน้าซ้ำจะต้องเสียค่าเช่าห้องอีกด้วย (หรือบางทีเขาจะไม่เสียก็ไม่ทราบ) ครั้นเมื่อเงินเดือนขึ้นเป็นเดือนละ ๒๐ บาท เขาก็คิดอ่านแต่งงานทีเดียว (ข้าพเจ้าต้องขออธิบายคำว่าแต่งงานไว้ในวงเล็บในที่นี้ว่า ที่ข้าพเจ้าเรียกว่าแต่งงานนั้น ข้าพเจ้าพูดอย่างละม่อม เพราะว่าการแต่งงานชนิดนี้มักเป็นการชั่วคราวโดยมาก ซึ่งข้าพเจ้าจะได้อีกต่อไปในบทหน้า เพราะว่าเป็นโคลนก้อนหนึ่งซึ่งจะได้ยกขึ้นให้ท่านพิจารณาต่อไป)

ข้าพเจ้าย่อมเข้าใจอยู่ว่า ชายหนุ่มซึ่งได้ฝึกตัวให้คุ้นแก่ความสนุกสนานในเมือง ย่อมจะรู้สึกเบื่อหน่ายถิ่นฐานบ้านเดิมของเขาตามบ้านนอก และที่จะกล่าวว่าถ้าเขาอยู่ในเมือง เขาอาจจะทำประโยชน์ให้แก่บ้านเกิดเมืองนอนของเขาดีกว่าอยู่บ้านนอกนั้น เป็นความเหลวไหล โดยแท้ ท่านผู้มีความคิดคงจะเข้าใจได้ดีว่า อันประเทศอย่างเมืองไทยของเรานี้ ชาวนา ชาวสวนอาจจะทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองได้มากกว่าเสมียน ซึ่งเป็นแต่เครื่องมือเท่ากับปากกา และพิมพ์ดีด ซึ่งเขาใช้(หรือใช้ผิด)ถ้าจะเปรียบพืชที่เขาได้ทำให้งอกต้องนับว่าน้อยกว่าผลที่เขาได้กินเข้าไป แต่ถึงกระนั้น เขาก็ยังนึกว่าตัวเขาดีกว่าชาวนา และข้อที่ร้ายนั้น พวกเราทั้งหลาย ก็พลอยยอมให้เขาคิดเห็นเช่นนั้นเสียด้วย

เมื่อไรหนอ พวกหนุ่มๆ ของเราจึงจะเข้าใจได้บ้างว่า การเป็นชาวนาชาวสวน หรือ คนทำงานการอื่นๆ นั้น ก็มีเกียรติยศเท่ากับที่จะเป็นผู้ทำงานด้วยปากกาเหมือนกัน? เมื่อไร จึงจะบังเกิดความรู้สึกเกียรติยศแห่งการงานอื่นๆ นอกจากงานที่ทำด้วยปากกาและพิมพ์ดีด?

คำตอบแห่งปัญหาข้อนี้ก็เป็นดังที่กล่าวมาแล้วนั่นเอง กล่าวคือเป็นความผิดของเรา ทั้งหลายด้วยกัน มิใช่ความผิดของพวกหนุ่มๆ โดยเฉพาะเท่านั้นหามิได้ ถ้าเรายังแสดงความเห็นโดยประการต่างๆ ว่าเสมียนเป็นบุคคลชั้นที่สูงกว่าชาวนาชาวสวน หรือพ่อค้าอยู่ トラบใด พวกหนุ่มๆ ของเราก็คงจะทะเยอทะยานฝึกฝนในทางเป็นเสมียนอยู่ トラบนั้น ใช่แต่เท่านั้น ยังมีคนอยู่เป็นอันมากที่ช่วยเปิดทางหาการงานให้แก่ผู้ที่อยากจะเป็นเสมียน ส่วนผู้ที่ปรารถนาจะช่วยให้คนได้ตั้งตัวเป็นชาวนาชาวสวน หรือคนทำงานอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ เหมือนกันนั้น มีน้อยนัก ข้อที่ว่าบรรดากระทรวงทบวงกรมมีเสมียนมากกว่าความจำเป็นนั้น ถึงแม้ผู้ที่ดูแต่เผินๆ ก็เห็นได้ว่าเป็นความจริง เพราะฉะนั้นสถานที่เหล่านั้นจึงต้องจัดการถ่ายเทพวกที่เกินต้องการออกเสียเป็นครั้งคราวเพื่อได้รับคนใหม่ๆ ต่อไป

ส่วนพวกที่ถูกคัดออกนั้นเล่าเป็นอย่างไรบ้าง? ข้อนี้แหละเป็นที่น่าสังเวชยิ่งนัก คนเรา ที่ปล่อยให้ชีวิตล่วงไปโดยทำการเป็นเสมียนเสียนานแล้วจะไปทำงานการอะไรอื่นก็ไม่สามารถ จะทำได้ ถ้าเขาเป็นคนที่ทำประโยชน์ได้อยู่ เขาก็คงจะได้เลื่อนขึ้นไปในตำแหน่งอื่นไม่ต้อง ถูกคัดออก ก็เช่นนั้นเขาจะไปทำอะไรเล่า? เขาจะเป็นชาวนาไม่ได้ด้วยเหตุหลายประการ ประการ ๑ ก็เพราะความหยิ่งอันหามูลมิได้ของเขานั้นเอง เขาเห็นว่าไม่สมเกียรติยศที่จะไป หาการงานทำกับชาวนา ซึ่งเขาเห็นว่าเป็นคนชั้นต่ำและสามัญ ครั้นเขาจะเป็นเจ้าของเอง ก็ไม่ได้ด้วยเหตุว่าเป็นการเหลือวิสัยที่เขาจะเก็บหอมรอมริบไว้ได้จากเงินเดือนอันน้อย ซึ่งเขาต้องจับจ่ายซื้อสิ่งของซึ่งเขาถือว่าเป็นของจำเป็นในระหว่างที่เขาทำการเป็นเสมียนอยู่ แต่เหตุสำคัญที่เขาจะเป็นชาวนาไม่ได้นั้นก็คือ เขาตกลงใจไม่ได้ที่จะทิ้งเมืองไปอยู่ตาม บ้านนอกชอกกนา เพราะฉะนั้น พวกเสมียนที่เกินอัตราเหล่านี้จึงคงอยู่ในเมือง เที่ยวพยายาม

แสวงหาตำแหน่งเสมียนต่อไป และถ้าโชคดีก็คงจะเข้าได้ชั่วคราว แต่ไม่เข้าก็ต้องเปิดออกไปอีก ในระหว่างนี้อายุของเขาก็ล่วงเข้าไปทุกวัน และผู้ที่เขื่อนายหรือก็ชอบใช้แต่เสมียนที่หนุ่ม เพราะฉะนั้น โอกาสที่จะหางานทำก็มีน้อยเข้าทุกวันจนเป็นที่น่าอัศจรรย์ว่าเขาหาเลี้ยงชีพอยู่ได้อย่างไร ถ้าเขาเป็นผู้ที่มีนิสัยสุจริตเขาก็จะเลี้ยงไปตายอยู่ในที่ลับๆ แห่ง ๑ ไม่มีใครเห็น ไม่มีใครรู้จัก ไม่มีใครรัก ไม่มีใครอาลัย เป็นการลงเอยอย่างมืดแห่งชีวิตที่มืดไม่มีสาระ! แต่ถ้าความยากจนข้นแค้นของเขานำเขาไปสู่ทางทุจริต เขาอาจจะได้ความสนุกสนานอยู่พัก ๑ แล้วเขาก็คงจะต้องยাত্রาเข้าสู่ศาลพระราชาอาญา และไม่เข้าก็คงจะได้เข้าไปอยู่ในคุก แล้วต่อไปก็เท่ากับอันตราย ตกลงเป็นลงเอยอย่างน่าสังเวชทั้ง ๒ สถาน

ดังนั้นจะไม่เป็นการสมควรแลหรือ ที่เราจะสอนให้พวกหนุ่มๆ ของเราปรารถนาหาการงานอื่นๆ อันพึงหวังประโยชน์ได้ดีกว่าการเป็นเสมียน ถ้าเราจะสอนเขาทั้งหลายให้รู้สึกเกียรติยศแห่งการที่จะเป็นผู้เพาะความสมบูรณ์ให้แก่ประเทศ เช่น ชาวนาชาวสวน พ่อค้าและช่างต่างๆ จะไม่ดีกว่าหรือ? ท่านเชื่อหรือว่าพวกหนุ่มๆ ของเราจะทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองโดยทางเป็นเสมียนมากกว่าทางอื่นๆ? เราจะมีข้าวของเครื่องใช้อื่นๆ ได้อย่างไร ถ้าเราไม่อุดหนุนคนจำพวกที่จะเพาะสิ่งของนั้นๆ ขึ้น?

ท่านทั้งหลายจะช่วยได้เป็นอันมากด้วยความเห็นของท่าน เพราะว่าถึงแม้พวกหนุ่มๆ นั้นจะมีความคิดเห็นว่าตัวสำคัญปานใดก็จะต้องฟังความเห็นของผู้อื่น ถ้าความเห็นของสาธารณชนเห็นว่าชาวนาชาวสวน พ่อค้า และช่างต่างๆ มีเกียรติยศเสมอเสมียนและไม่ยกเสมียนขึ้นลอยไว้ในที่อันสูงเกินกว่าควร ก็จะเป็นประโยชน์ช่วยเหลือได้มาก

เพราะฉะนั้นท่านจะไม่ช่วยกัน在这方面บ้างหรือ?

21. จากโคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมือน ข้อใดคือสาเหตุของการที่คนรุ่นใหม่ นิยมประกอบอาชีพเสมือน

ก. ความเห็นผิด	ข. หลักฐานไม่มั่นคง
ค. การถือเกียรติยศไม่มีมูล	ง. การบูชาหนังสือจนเกินเหตุ

22. แนวคิดหรือค่านิยมในข้อใดที่ไม่ได้ส่งผลให้เด็ก ๆ นิยมประกอบอาชีพเสมือน

- ก. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพของคนไม่รู้หนังสือ
 ข. อาชีพเสมือนเป็นอาชีพที่ได้เงินเดือนมากกว่าอาชีพอื่น ๆ
 ค. อาชีพเสมือนทำประโยชน์ให้แก่ประเทศมากกว่าอาชีพเกษตรกรรม
 ง. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ไม่สมเกียรติยศของคนที่ยบมาจากโรงเรียน

อ่านข้อความที่ยกมา แล้วตอบคำถามข้อ 23.

“การที่จะบอกให้เขาเหล่านี้กระทำตัวของเขาให้เป็นประโยชน์โดยกลับไป บ้านและช่วยบิดามารดาเขาทำการเพาะปลูกนั้นเป็นการป่วยกล่าวเสียเวลา”

23. ส่วนวนในข้อใดตรงกับคำที่ขีดเส้นใต้มากที่สุด

ก. ชักแม่น้ำทั้งห้า	ข. พูดเป็นต่อยหอย
ค. น้ำท่วมทุ่ง ผักบุ้งโหรงเหรง	ง. พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง

อ่านข้อความที่ยกมา แล้วตอบคำถามข้อ 24.

“เมื่อไรหนอ พวกหนุ่ม ๆ ของเราจึงจะเข้าใจได้บ้างว่า การเป็นชวานาชาวสวน หรือคนทำงานการอื่น ๆ นั้น มีเกียรติยศเท่ากับที่จะเป็นผู้ทำงานด้วยปากกา เหมือนกัน? เมื่อไรจึงจะบังเกิดความรู้สึกเกียรติยศแห่งการงานอื่น ๆ นอกจากงานที่ ทำด้วยปากกาและพิมพ์ดีด?”

24. ข้อความข้างต้น ใช้กลวิธีนำเสนอแบบใด

- ก. ตั้งคำถามเพื่อย้ำเตือนผู้อ่าน
 ข. ตั้งคำถามเพื่อประชดประชันผู้อ่าน
 ค. ตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นผู้อ่านให้คิดตาม
 ง. ตั้งคำถามเพื่อให้ผู้อ่านรับทราบถึงปัญหา

25. ข้อใดคือแนวทางการแก้ไขปัญหา “ความนิยมเป็นเสมือน” ที่ผู้แต่งเน้นย้ำมากที่สุด

- ก. แก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ หรือการใช้เส้นสายรับเข้าทำงาน
- ข. สนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของอาชีพเกษตรกร
- ค. ปรับระบบการรับสมัครเสมือนที่เข้ามาทำงานในกระทรวง ทบวงต่าง ๆ ไม่ให้มากเกินไปจนความจำเป็น
- ง. ผู้ใหญ่ในสังคมปรับเปลี่ยนค่านิยม โดยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่เยาวชนที่มีการศึกษาว่าทุกอาชีพมีเกียรติเท่าเทียมกันหมด

ตอนที่ 2 อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

คิดให้นอกกรอบ

ณ เมืองเล็กของในอิตาลีเมื่อนานมาแล้ว เจ้าแก่เจ้าของธุรกิจเล็ก ๆ คนหนึ่งดันไปเป็นหนี้ก้อนโตในวงจรเงินกู้ในระบบสุดโหดจากเจ้าหนี้ชราเขี้ยวลากดิน จนนำความขวยมาสู่ลูกสาวของตัวเอง

เจ้าหนี้ชราได้ยื่นข้อเสนอบางอย่างให้กับเจ้าแก่ เป็นเงื่อนไขให้ตัวเขาได้แต่งงานกับลูกสาวเจ้าแก่เพื่อแลกกับการล้างหนี้ทั้งหมด

ในความโชคร้ายยังพอมีความหวัง เจ้าหนี้ชรายังเปิดทางให้ “เดี๋ยวฉันจะมีถุงผ้า 2 ใบให้หนูเลือกนะจ๊ะ ใบหนึ่งมีก้อนกรวดสีดำ อีกใบหนึ่งมีก้อนกรวดสีขาว ถ้าหนูเลือกได้ถุงที่มีก้อนกรวดสีดำ หนูจะต้องแต่งงานกับฉัน แต่ถ้าหนูเลือกได้ ถุงที่มีก้อนกรวดสีขาว วาสนาระหว่างเราก็จะไม่เกิด.. อ้อ แล้วฉันก็ยังใจดีนะ ทันทันทูเลือกถุงผ้า นั้นนี้ทั้งหมด ฉันยกให้พ่อหนูทันทีเลยนะจ๊ะ”

ว่าแล้วเจ้าหนี้ชรา ก็เดินไปหยิบก้อนกรวดจากในสวนมา 2 ก้อน แต่กลับเล่นไม่ซื่อ ลูกสาวเจ้าแก่เหลือบไปเห็นว่าเจ้าหนี้ชราแอบหยิบก้อนกรวดดำขึ้นมาทั้ง 2 ก้อนใส่ลงไปในถุงผ้า

“หนูเลือกไปไหนดีจ๊ะ ?”

ตอนนี้อย่างเลือกทั้งหมดที่น่าจะเป็นของลูกสาวเจ้าแก่ น่าจะเหลือแค่ 3 ทาง คือ

ให้ตายก็ไม่เลือก แต่นั่นก็ไม่ช่วยให้หนีหายไป

หยิบมาทั้ง 2 ถุง แล้วพิสูจน์ว่าแม่หัวงูคนนี้โกง แต่ตาแก่นี้ก็อาจจะโกรธจนไม่ยอมยกหนี้ให้พ่อ

ยอมเลือกสักถุง แล้วตกเป็นเมียของเจ้าหนี้ชราไป เพื่อไถ่หนี้ให้พ่อ

ทุกอย่างเหมือนจะเป็นเช่นนั้นจนกระทั่ง... “ว้าย! แย่จัง...ฉันทำก้อนกรวดที่เลือก หล่นหายไปแล้ว เอาแบบนี้แล้วกัน คุณเจ้าหนี้ช่วยดูก้อนกรวดอีกถุงว่าเป็นสีอะไร ก็คงรู้แล้วละคะ ว่าฉันเลือกได้ก้อนกรวดสีอะไร เพราะสีมันตรงข้ามกัน”

ในขณะที่เธอเลือกถุงผ้า แล้วหยิบก้อนกรวดนั้นออกมา เธอแก้งทำมันหล่นหายไป ปะปนกับหญ้าในสวน

แน่นอนว่าก้อนกรวดสีดำอีกก้อนยังอยู่ในถุงผ้า แต่คำตอบเดียวที่เจ้าหนี้ชราจะตอบได้ คือ “หนูเลือกได้ก้อนกรวด สีขาวจ้ะ” เว้นเสียแต่เจ้าหนี้ชราจะพูดความจริงว่า “หนูเลือกได้ ก้อนกรวดสีดำนะจ้ะ เพราะมันสีดำทั้ง 2 ถุง” ซึ่งมันก็คือ การยอมรับว่าตัวเองโกงนั่นเอง

ด้วยเหตุนี้พ่อลูกที่เป็นเป็นหนี้จึงเหมือนยกภูเขาออกจาก หนี้ก็หาย ลูกสาวก็ไม่ต้องเสีย

ที่มา: <https://inspiring.org/10-inspiration-short-stories/>

26. จงบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องสั้น “คิดให้นอกกรอบ” พร้อมให้เหตุผลประกอบ

(2 คะแนน)

.....

.....

.....

27. การที่เจ้าหนี้ชรายื่นข้อเสนอตามที่ปรากฏในเรื่องสั้น นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่

เพราะเหตุใด (3 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ข้อที่ 26 และ 27

ข้อที่	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	
1. จงบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องสั้น "คิดให้นอกกรอบ" พร้อมให้เหตุผลประกอบ (2 คะแนน)		นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของเรื่องสั้น และให้เหตุผลประกอบที่สัมพันธ์กับเรื่องสั้น	- นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของเรื่องสั้น แต่เหตุผลประกอบไม่สัมพันธ์กับเรื่องสั้น - นักเรียนบอกข้อคิดไม่ชัดเจนเท่าที่ควร แต่สอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของเรื่องสั้น แต่เหตุผลประกอบไม่สัมพันธ์กับเรื่องสั้น	หากนักเรียนบอกข้อคิดไม่สอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของเรื่องสั้น เท่ากับ 0 คะแนน
2. การที่เจ้าหน้าที่ฯ ยื่นข้อเสนอตามที่ปรากฏในเรื่องสั้น นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด (3 คะแนน)	นักเรียนตอบว่า เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย รวมถึงให้เหตุผลประกอบที่ชัดเจน และสัมพันธ์กับเรื่องสั้น	นักเรียนตอบว่า เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย รวมถึงให้เหตุผลประกอบที่สัมพันธ์กับเรื่องสั้น แต่ยังไม่ชัดเจน	นักเรียนตอบว่า เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย แต่เหตุผลประกอบยังไม่ชัดเจนและไม่สัมพันธ์กับเรื่องสั้น	หากนักเรียนตอบเพียง เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย โดยที่ไม่บอกเหตุผลประกอบ หรือเหตุผลประกอบไม่สัมพันธ์กับเรื่องสั้น เท่ากับ 0 คะแนน

ภาคผนวก จ

ตารางผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

- ตารางผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- ตารางแสดงค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- ตารางแสดงคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน (pre -test) และหลังเรียน (post-test) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง	ข้อ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
1	1.00	15	1.00
2	1.00	16	1.00
3	1.00	17	1.00
4	1.00	18	0.67
5	0.67	19	1.00
6	1.00	20	1.00
7	1.00	21	1.00
8	1.00	22	0.67
9	1.00	23	1.00
10	0.67	24	1.00
11	1.00	25	1.00
12	1.00	26	1.00
13	1.00	27	1.00
14	0.67		

ตาราง 10 แสดงค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ

ข้อที่	p	r
1	0.76	0.34
2	0.52	0.54
3	0.48	0.52
4	0.52	0.54
5	0.67	0.40
6	0.43	0.63
7	0.57	0.37
8	0.48	0.31
9	0.52	0.43
10	0.43	0.51
11	0.52	0.43
12	0.48	0.48
13	0.48	0.44
14	0.57	0.33
15	0.52	0.43
16	0.62	0.69
17	0.52	0.38
18	0.62	0.36
19	0.67	0.43
20	0.43	0.58

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	p	r
21	0.52	0.40
22	0.52	0.38
23	0.57	0.33
24	0.43	0.58
25	0.43	0.58

ค่าความเชื่อมั่น .88

ตาราง 11 แสดงค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ข้อสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ

ข้อที่	p	r
1	0.75	0.50
2	0.70	0.60

ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค .74

ตาราง 12 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกลวิธี พี เอส คิว ไฟว์ อาร์ ร่วมกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	25	23	20	16	18
2	18	24	21	18	20
3	23	28	22	17	23
4	21	25	23	19	25
5	16	22	24	20	26
6	17	21	25	19	19
7	15	24	26	24	27
8	23	27	27	21	28
9	19	24	28	23	28
10	17	25	29	20	22
11	24	28	30	22	26
12	20	27	31	23	24
13	18	17	32	17	25
14	19	26	33	25	27
15	20	17	34	21	24
16	18	24	35	22	28
17	23	28	36	18	25
18	20	27	37	26	29
19	22	26			

ประวัติผู้เขียน

